

SÚKROMNÁ ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA

Podhorany 68, 059 93 Podhorany, podhoranyszus@gmail.com, www.szuspodhorany.sk

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

2025/2026

PhDr. Ladislav Kalász,
poverený riadením od 28.1.2026

Školský vzdelávací program bol upravený a doplnený v mesiaci apríl 2026

Obsah:

1. Vymedzenie vlastných cieľov, poslania, výchovy a vzdelávania
2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti
3. Vlastné zameranie školy
4. Dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania
5. Vyučovací jazyk
6. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní
7. Personálne zabezpečenie školy
8. Materiálno- technické zabezpečenie školy
9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
10. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov
11. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
12. Učebné osnovy a plány SZUŠ

1. Vymedzenie vlastných cieľov, poslania výchovy a vzdelávania

Školský vzdelávací program ďalej len (ŠkVP) školy vychádza a opiera sa o Štátny vzdelávací program pre základné umelecké školy a konkretizuje obsah vzdelávania ako profiláciu školy, v ktorej sú reflektované potreby a záujmy žiakov, rodičov, zriaďovateľa a možnosti lokálnych podmienok. V škole je zriadený hudobný, výtvarný a tanečný odbor, v rámci ktorých je venovaná osobitná starostlivosť každému žiakovi, jeho zameraniu a individuálnym schopnostiam. Súkromná základná umelecká škola pri výchove a vzdelávaní žiakov z marginalizovaných rómskych komunít, prevažne z miestnej rómskej osady, vychádza zo zásad rovnakého prístupu ku vzdelávaniu, rešpektovania kultúrnej identity a podpory inkluzívneho vzdelávania v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky. Poslaním školy je vytvárať bezpečné, podnetné a motivujúce prostredie, v ktorom môžu žiaci z marginalizovaných rómskych komunít rozvíjať svoj umelecký talent bez ohľadu na sociálne, ekonomické alebo kultúrne znevýhodnenie. Škola podporuje rovnosť príležitostí a aktívne predchádza akýmkoľvek formám segregácie a diskriminácie. SZUŠ vníma umelecké vzdelávanie ako významný nástroj sociálnej inklúzie, rozvoja sebavedomia a posilňovania pozitívnej identity žiakov. Súkromná základná umelecká škola si v práci so žiakmi z marginalizovaných rómskych komunít prevažne z miestnej rómskej osady stanovuje najmä tieto ciele:

- zabezpečiť rovný prístup ku kvalitnému umeleckému vzdelávaniu pre všetkých žiakov bez rozdielu
- podporovať rozvoj umeleckého talentu s dôrazom na individuálne schopnosti a tempo učenia
- posilňovať motiváciu žiakov k pravidelnej dochádzke a aktívnej účasti na vyučovaní
- rozvíjať sociálne zručnosti, disciplínu a schopnosť pracovať v kolektíve
- podporovať pozitívny vzťah k škole, kultúre a umeleckým hodnotám
- rozvíjať sebavedomie žiakov prostredníctvom verejných vystúpení, koncertov a výstav
- spolupracovať s rodičmi a komunitou s cieľom podporiť vzdelávacie výsledky žiakov
- využívať individuálne pedagogické prístupy, rešpektujúce kultúrne a sociálne prostredie žiakov
- predchádzať predčasnému ukončeniu štúdia vytváraním podporných a motivačných mechanizmov

Výchovno-vzdelávací proces je charakterizovaný vysokým stupňom individuálnej starostlivosti – umožňujú to najmä variabilné študijné programy. Tento výchovný princíp sa

uplatňuje vo všetkých odboroch na všetkých stupňoch štúdia, kde najvýznamnejším spoločným cieľom je poskytnúť žiakovi možnosť rozvíjať svoje nadanie v niektorej z tvorivých disciplín. Hlavným cieľom školy je výchova žiaka umením (formovanie osobnosti), k umeniu (rozvoj schopnosti prijímať a tvoriť umenie) a pre umenie (príprava na profesionálnu umeleckú činnosť). Škola kladie dôraz na činnostné orientované vyučovanie.

V súlade s jej stanovenými cieľmi, žiaci, podľa svojich individuálnych schopností:

- komunikujú a vyjadrujú svoje myšlienky prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov umenia,
- vytvárajú artefakty a realizujú nápady vlastným spôsobom,
- uvedomelo esteticky vnímajú,
- orientujú sa vo svete umenia a v kultúre,
- rozvíjajú kreatívne myslenie,
- rozvíjajú emočnú inteligenciu,
- spracovávajú informácie z oblasti umenia a kultúry, pestujú zmysel pre dobro a krásu.

Po ukončení umeleckého vzdelania v SZUŠ by absolvent školy mal mať osvojené základy hudobnej, výtvarnej, tanečnej a prvotnej kultúrnej gramotnosti. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci majú možnosť dosiahnuť získaním umeleckého vzdelania na škole vytvára dobrý základ pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre uplatnenie získaných vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov začleniť sa do spoločenských vzťahov, uplatniť svoje umelecké vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote. Jednotlivé kľúčové kompetencie, ktoré žiaci počas štúdia majú možnosť získať, sa navzájom prelínajú, prepájajú, sú výsledkom celkového procesu vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona 245/2008 o výchove a vzdelávaní môže žiak úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v SZUŠ získať základné umelecké vzdelanie. Z dôvodu, aby tieto stupne vzdelania boli kompatibilné a porovnateľné s medzinárodnou klasifikáciou stupňov vzdelania podľa ISCED (International Standard Classification of Education), bol prvý stupeň základného štúdia v základnej umeleckej škole rozčlenený na prvú a na druhú časť.

Primárne umelecké vzdelanie (ISCED 1 B) – získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ. Dokladom o získanom stupni vzdelania je záverečné vysvedčenie s doložkou „Žiak získal primárne umelecké vzdelanie“.

Ciele primárneho vzdelávania:

- rozvíjať kreatívne myslenie,
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu,
- budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám,
- prispôsobovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- viac sa venovať vývoju orientácie vkusu detí,
- úzka spolupráca SZUŠ nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s obcou, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.,
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ludskej.

Po ukončení primárneho umeleckého vzdelania majú žiaci schopnosť logicky uvažovať, ovládajú základy tanečnej, hudobnej, výtvarnej štruktúry, základnú tanečnú, hudobnú, výtvarnú abecedu, terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, sú schopní verbálne vyjadriť svoje pocity a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby, výtvarného umenia a ich účinku na seba a na diváka, poslucháča. Sú oboznámení so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, tanečného a výtvarného umenia, slovenskou ľudovou tradíciou (jej zvykoslovím) ako aj tradíciou ostatných národností žijúcich na Slovensku. Ovládajú techniku umeleckej tvorby na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiakov.

Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie (ISCED 2 B) – získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia SZUŠ. Dokladom o získanom stupni vzdelania je záverečné vysvedčenie s doložkou „Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie“.

Základom nižšieho sekundárneho vzdelania je hlbšie rozvíjanie a utvrdzovanie odborných zručností, uprednostňovanie kreativity žiakov schopnosťou hľadať a nachádzať originálne

riešenia, príprava na štúdium v odborných umeleckých školách alebo v amatérskej umeleckej sfére.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplývajú nasledovné ciele:

- upevňovať kreatívne myslenie,
- naďalej rozvíjať emočnú inteligenciu,
- neustále pestovať zmysel pre dobro a krásu,
- pokračovať v budovaní hodnotového systému žiaka a obranyschopnosti voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt a pod.,
- usmerňovať žiaka k vyšším duchovným hodnotám,
- prispôsobovať sa potrebám konkrétnych oblastí, zohľadňovať nové trendy vo vývoji umení,
- usmerňovať orientáciu vkusu žiakov,
- naďalej úzko spolupracovať nielen so základnými školami v mieste pôsobenia, ale i s mestom, kultúrnymi centrami či umeleckými súbormi v mieste školy a pod.,
- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiakov – nielen ich odbornej umeleckej úrovne, ale i v oblasti komunikačno-ludskej,
- primerane veku rozvíjať kľúčové spôsobilosti, zmysluplné základné vedomosti a znalosti a vypestovať základ pre záujem o celoživotné vzdelávanie,
- záujem a potrebu zmysluplnej aktivity a tvorivosti.

Po ukončení nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania SZUŠ má žiak upevnené, osvojené základy hudobnej, výtvarnej a kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Používa odborný jazyk, prostredníctvom ktorého komunikuje v oblasti hudby, tanca a výtvarného umenia.

3. Vlastné zameranie školy (so zameraním na deti z marginalizovaných rómskych komunít z miestnej rómskej osady)

Súkromná základná umelecká škola v obci Podhorany je otvorená vzdelávacia inštitúcia, ktorá zabezpečuje rovnaký prístup k umeleckému vzdelávaniu pre všetkých žiakov bez rozdielu sociálneho, kultúrneho alebo ekonomického zázemia. Škola kladie osobitný dôraz na podporu detí z marginalizovaných rómskych komunít (MRK), ktorá je v súčasnosti tvorená žiakmi z miestnej rómskej osady, pre ktoré je umelecké vzdelávanie významným nástrojom rozvoja talentu, osobnosti a sociálnej inklúzie.

Profilácia školy

Škola sa profiluje ako inkluzívna umelecká inštitúcia, ktorá:

- vytvára bezpečné, podnetné a motivujúce prostredie pre všetkých žiakov
- podporuje rozvoj umeleckého talentu s rešpektovaním individuálnych schopností a tempa učenia
- využíva umelecké vzdelávanie ako prostriedok sociálneho začlenenia žiakov z marginalizovaných rómskych komunít miestnej rómskej osady,
- rozvíja spoluprácu s rodinou a komunitou s cieľom podporiť vzdelávaciu úspešnosť žiakov
- odstraňuje bariéry v prístupe k vzdelávaniu a predchádza predčasnému ukončeniu školskej dochádzky

Hlavné zameranie školy

Škola sa vo vzťahu k žiakom z marginalizovaných rómskych komunít miestnej rómskej osady zameriava najmä na:

- zabezpečenie rovného prístupu k základnému umeleckému vzdelávaniu
- systematický rozvoj umeleckého talentu a kreativity žiakov
- posilňovanie pravidelnej dochádzky a motivácie k vzdelávaniu
- rozvoj sociálnych a komunikačných zručností prostredníctvom umeleckých aktivít
- podporu sebavedomia žiakov cez verejné vystúpenia, koncerty a výstavy
- vytváranie pozitívneho vzťahu k škole, vzdelávaniu a kultúrnym hodnotám
- individuálny prístup rešpektujúci špecifiká sociálneho a kultúrneho prostredia žiakov

Pedagogické smerovanie

Výchovno-vzdelávacia činnosť školy je založená na princípoch:

- inkluzívneho vzdelávania bez segregácie
- individuálneho prístupu ku každému žiakovi
- pozitívnej motivácie a podpory úspechu
- názorného a praktického vyučovania
- budovania dôvery medzi pedagógom, žiakom a rodinou
- systematickej podpory pravidelnej školskej dochádzky

Rozvojové ciele školy v tejto oblasti

Škola si stanovuje tieto rozvojové priority:

- zvyšovanie účasti žiakov z marginalizovaných rómskych komunít miestnej rómskej osady na umeleckom vzdelávaní
- zlepšovanie ich vzdelávacích výsledkov a umeleckých kompetencií
- posilňovanie spolupráce s rodičmi a komunitou
- predchádzanie predčasnemu ukončeniu štúdia
- podpora úspešnej verejnej prezentácie žiakov
- budovanie inkluzívneho a rešpektujúceho školského prostredia

Spolupráca s komunitou

Škola aktívne spolupracuje s rodinami žiakov z marginalizovaných rómskych komunít miestnej rómskej osady, miestnou komunitou a relevantnými inštitúciami s cieľom:

- zvýšiť záujem o umelecké vzdelávanie
- podporiť pravidelnú dochádzku žiakov
- vytvárať pozitívne vzory a motiváciu k vzdelávaniu
- posilňovať spoločenskú integráciu prostredníctvom kultúry a umenia

V súčasnom období má škola tri umelecké odbory: hudobný, tanečný výtvarný.

Záujem detí o štúdium v jednotlivých odboroch je podmienený stálym zvyšovaním, skvalitňovaním a atraktívnym prístupom k jednotlivým vyučovacím činnostiam a tiež personálnym, materiálnym a technickým zabezpečením školy.

Hudobný odbor

Hudobný odbor školy je charakteristický prepojením individuálneho vyučovania (hra na nástroji, spev) a skupinových aktivít (predmety hudobná náuka, hudobná skupina a pod.). Prostredníctvom hudby vychováva deti v prípravnom štúdiu, žiakov v primárnom a nižšom sekundárnom umeleckom vzdelávaní a v II. stupni základného štúdia. Komplexná výučba prepája praktické zručnosti s rozvíjaním emocionálnych a racionálnych (duševných, mravných, etických, sociálnych, vedomostných, logických a kreatívnych) kompetencií žiaka. Nevyhnutným predpokladom rozvoja hudobného talentu je paralelné rozvíjanie motorických

zručností, hudobného cítenia a hudobného myslenia. Preto je potrebné postupné získavanie teoretických vedomostí v úzkom prepojení na živú hudobnú štruktúru.

Ciele umeleckého vzdelávania v hudobnom odbore:

Žiaci:

- sú schopní na primeranej úrovni interpretovať a tvoriť umelecké dielo,
- sa orientujú v druhoch umenia a vedia prijímať umenie,
- aplikujú nadobudnuté kompetencie v jednotlivých študijných zameraniach v praxi,
- preukazujú schopnosť komunikácie v umeleckej oblasti,
- získavajú a správne pracujú s informáciami v oblasti umeleckej inštrumentálnej interpretácii a v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- analyzujú a tvorivo riešia problémy vo vyučovacom procese.

V hudobnom odbore SZUŠ Podhorany v školskom roku 2025/2026

môžu žiaci študovať predmety:

- hra na keyboarde,
- hra na husliach,
- hra na gitare,
- hra zobcovej flaute,
- hra na saxofóne,
- hra na bicích nástrojoch,
- spev

Ciele študijných zameraní:

Žiaci:

- sa orientujú v druhoch umenia a vedia prijímať umenie,
- aplikujú nadobudnuté kompetencie v skupine študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch v praxi,
- preukazujú schopnosť komunikácie v umeleckej oblasti,

- získavajú a správne pracujú s informáciami v oblasti umeleckej inštrumentálnej interpretácii a v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- analyzujú a tvorivo riešia problémy vo vyučovacom procese.

Výtvarný odbor

Výtvarný odbor v základnom umeleckom vzdelávaní poskytuje prehĺbené a rozšírené výtvarné vzdelanie a formovanie žiakov, ktorí prejavujú záujem a nadanie v oblasti výtvarného sebaujadravovania a tvorby. Edukačný proces je zameraný na rozvíjanie špecifických schopností žiaka a zároveň na celistvosť jeho osobnosti, na jeho integráciu do kultúrnych hodnôt a zároveň na budovanie vlastnej individuality prejavujúcej sa autentickou a originálnou výtvarnou tvorbou a autentickými a zodpovednými postojmi voči skutočnosti. V nadväznosti na všeobecné vzdelanie, metodicky rozvíja tvorivosť v oblasti vizuálnych umení. Žiaci, navštevujúci výtvarný odbor školy, nadobúdajú počas štúdia vzdelanie obsahujúce znalosti zo základných výtvarných techník a disciplín: technika maľby a kresby, grafické techniky, modelovanie, monotypové techniky, linoryt, alternatívne techniky, modelovanie a pod. a tiež získavajú zmysel pre estetické cítenie, poznatky z dejín umenia a vývoja výtvarnej kultúry. Absolventi výtvarného odboru by mali byť schopní samostatnej tvorivej činnosti vo všetkých sférach života. Možnosť uplatnenia výtvarných znalostí je v mnohých oblastiach – počnúc estetickou úpravou svojho najbližšieho životného prostredia až po výber ďalšieho vzdelania vo výtvarnej oblasti, čo znamená, že absolvovanie výtvarného odboru SZUŠ sa môže vnímať ako príprava k prijímacím skúškam na rôzne ďalšie školy s výtvarným zameraním, kde je nutné absolvovať talentové skúšky, ako napríklad odevné a pedagogické školy, stredné umelecké školy, aranžérske zameranie škôl, ale i vysoké školy ako napr. pedagogické so zameraním na učiteľstvo na 1. stupni ZŠ, pedagogické so zameraním na odbor výtvarná výchova, taktiež odbory vysokých škôl so zameraním na výtvarnú tvorbu v sochárstve, maliarstve, odevnej tvorbe, architektúre, scénografii atď.

Ciele umeleckého vzdelávania vo výtvarnom odbore:

Cieľom výtvarnej výchovy v základnej umeleckej škole je komplexne rozvíjať výtvarné schopnosti, tvorivosť a estetické vnímanie žiakov prostredníctvom praktickej umeleckej činnosti a poznávania výtvarnej kultúry.

Hlavné ciele výtvarnej výchovy

- rozvíjať prirodzenú tvorivosť, fantáziu a výtvarné myslenie žiakov
- osvojiť si základné výtvarné techniky (kresba, maľba, grafika, priestorová tvorba)
- naučiť žiakov vyjadrovať svoje pocity, predstavy a myšlienky výtvarnými prostriedkami
- rozvíjať schopnosť vnímať a hodnotiť umelecké dielo
- podporovať individuálny výtvarný prejav a originalitu žiaka
- rozvíjať jemnú motoriku, zmysel pre detail a estetické cítenie
- viesť žiakov k trpezlivosti, sústredeniu a dokončeniu tvorivej práce

Vzdelávacie ciele

- zvládnuť základné princípy kompozície, farby a tvaru
- pracovať s rôznymi výtvarnými materiálmi a technikami
- rozvíjať schopnosť pozorovania reality a jej výtvarného spracovania
- získavať základné poznatky z dejín výtvarného umenia
- vedieť prezentovať vlastnú tvorbu

Výchovné ciele

- rozvíjať estetické cítenie a vzťah ku kultúre
- podporovať sebavedomie prostredníctvom vlastnej tvorby
- viesť žiakov k spolupráci a rešpektu k tvorbe iných
- rozvíjať zodpovedný prístup k práci a dokončeniu úloh
- budovať pozitívny vzťah k umeniu a kultúrnym hodnotám

Sociálne a osobnostné ciele

- podporovať individuálny rozvoj osobnosti žiaka
- rozvíjať komunikáciu a schopnosť vyjadriť sa vizuálnou formou
- posilňovať tvorivé myslenie a samostatnosť
- podporovať integráciu žiakov z rôznych sociálnych a kultúrnych prostredí

Cieľom výtvarnej výchovy v Súkromnej základnej umeleckej škole Podhorany je viesť žiaka k tvorivému, samostatnému a kultúrne uvedomelému prejavu, rozvíjať jeho talent a estetické

cítanie a pripraviť ho na ďalšie umelecké vzdelávanie alebo aktívne vnímanie umenia v bežnom živote. Výtvarný odbor SZUŠ poskytuje komplexné umelecké vzdelávanie, ktoré spája praktickú tvorbu, kreativitu, technické zručnosti a kultúrne vzdelanie, pričom rozvíja osobnosť žiaka a jeho umelecký potenciál.

Tanečný odbor

Tanečný odbor v Súkromnej základnej umeleckej škole Podhorany poskytuje žiakom systematické základné umelecké vzdelávanie v oblasti tanca, ktoré rozvíja pohybové, hudobné a umelecké schopnosti. Žiaci sa učia tanec ako umeleckú disciplínu – nie len pohyb, ale aj výraz, hudbu, techniku a javiskovú prezentáciu. Tanečný odbor v SZUŠ poskytuje systematické umelecké vzdelávanie v oblasti tanca, ktoré je zamerané na rozvoj pohybových, hudobno-pohybových a tvorivých schopností žiakov. Tanec je chápaný ako umelecký prostriedok vyjadrenia myšlienok, emócií a estetického cítania prostredníctvom pohybu tela. Rozvíja u žiakov pohybovú kultúru a koordináciu tela, rytmické cítenie a vnímanie hudby, správne držanie tela a pohybové návyky, tvorivosť a schopnosť umeleckého sebvýjadrenia. Výučba je realizovaná formou individuálnej, skupinovej a kolektívnej práce, pričom dôraz sa kladie na praktickú tanečnú činnosť a postupné osvojovanie tanečných techník.

Tanečný odbor zahŕňa:

- základné aj pokročilé tanečné techniky (klasický, moderný, ľudový, kreatívny tanec)
- správne držanie tela a koordináciu pohybu
- rytmické cítenie a vnímanie hudby
- prácu v tanečnom kolektíve (súborová práca)
- javiskovú a scénickú interpretáciu
- tanečnú prípravu a pohybovú výchovu
- improvizáciu a tvorbu choreografií
- verejné vystúpenia a prezentáciu výsledkov

Súčasťou vzdelávania je aj rozvoj hudobného cítania a základných poznatkov z dejín tanca.

Cieľová orientácia, zameranosť tanečného odboru

- rozvoj umeleckého talentu a pohybového nadania žiakov
- podporu tvorivosti a individuálneho tanečného prejavu
- rozvoj disciplíny, vytrvalosti a schopnosti pracovať v kolektíve
- formovanie estetického cítenia a vzťahu k umeniu
- prípravu talentovaných žiakov na ďalšie umelecké štúdium

Hlavné ciele výchovy a vzdelávania v tanečnom odbore

1. Rozvoj umeleckých a pohybových schopností

- rozvíjať prirodzený pohybový potenciál žiakov
- osvojiť si základné tanečné techniky a pohybovú kultúru
- rozvíjať koordináciu, flexibilitu a rytmické cítenie
- viesť žiakov k estetickému vnímaniu pohybu

2. Rozvoj tvorivosti a umeleckého prejavu

- podporovať individuálny tanečný prejav a kreativitu
- rozvíjať schopnosť improvizácie a vlastnej pohybovej tvorby
- viesť žiakov k vnímaniu tanca ako umeleckého jazyka
- rozvíjať cit pre hudbu, dynamiku a výraz

3. Sociálne a osobnostné ciele

- rozvíjať disciplínu, vytrvalosť a zodpovednosť
- podporovať spoluprácu v kolektíve a tímové cítenie
- budovať sebavedomie prostredníctvom verejného vystupovania
- formovať pozitívny vzťah ku kultúre a umeniu

4. Výchovno-vzdelávacie ciele

- naučiť žiakov základné princípy tanečnej techniky a terminológie
- rozvíjať schopnosť interpretovať choreografiu
- pripravovať žiakov na verejné vystúpenia a umelecké projekty
- viesť žiakov k uvedomenému pohybu a správne držaniu tela

5. Príprava na ďalšie umelecké štúdium

- pripraviť talentovaných žiakov na štúdium na konzervatóriách
- rozvíjať interpretačné schopnosti pre amatérsku aj profesionálnu umeleckú dráhu

- podporovať dlhodobý vzťah k tanečnému umeniu

Tanečný odbor v SZUŠ poskytuje komplexné umelecké vzdelávanie, ktoré spája pohyb, hudbu a tvorivosť. Jeho cieľom je rozvíjať osobnosť žiaka prostredníctvom tanca, podporovať jeho talent a viesť ho k umeleckému prejavu, disciplíne a kultúrnemu vnímaniu sveta.

Záujem detí a žiakov o štúdium v jednotlivých odboroch je podmienený stálym zvyšovaním, skvalitňovaním a atraktívnym prístupom k jednotlivým vyučovacím činnostiam a tiež personálnym, materiálnym a technickým zabezpečením školy.

4. Dĺžka štúdia, formy výchovy a vzdelávania

Súkromná základná umelecká škola poskytuje umelecké vzdelávanie pre záujemcov o štúdium, vo vekovom rozpätí detí predškolského veku až do dovŕšenia 15. roku.

V súčasnosti SZUŠ Podhorany organizuje prípravné štúdium, základné štúdium.

Prípravné štúdium SZUŠ Podhorany

Prípravné štúdium má najviac dva ročníky. Je určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy a pre talentované deti v predškolskom veku na intenzívne diagnostikovanie umeleckých schopností dieťaťa a jeho následné zaradenie do príslušného umeleckého odboru.

Výchovno-vzdelávací proces v Prípravnom štúdiu vychádza prevažne zo spontánnych a hrových činností dieťaťa. Pozornosť sa venuje psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii – prebudiť vnímavosť, predstavivosť a následne formovať návyky. Hravý spôsob výučby v Prípravnom štúdiu zefektívňuje prácu, udržuje záujem dieťaťa a rozvíja jeho fantáziu. Pre žiakov, ktorí nenavštevovali prvý stupeň základného štúdia, možno tiež zriadiť jednoročné prípravné štúdium na druhom stupni.

Základné štúdium SZUŠ Podhorany

Základné štúdium sa člení na prvý stupeň, ktorý má najviac deväť ročníkov a spravidla nadväzuje na prípravné štúdium a na druhý stupeň, ktorý má najviac štyri ročníky a spravidla nadväzuje na prvý stupeň základného štúdia. Prvý stupeň základného štúdia sa člení na prvú časť, ktorá má najviac štyri ročníky a na druhú časť, ktorá má najviac päť ročníkov. Druhý stupeň základného štúdia nadväzuje na prvý stupeň základného štúdia. Je určený pre žiakov, ktorí preukázali požadovanú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov

umožňujúcich ich ďalší úspešný rozvoj v príslušnom umeleckom odbore. Preto v súlade s § 2, čl. 6 Vyhlášky MŠ SR č. 324/2008 o základnej umeleckej škole v štúdiu na druhom stupni vo všetkých umeleckých odboroch školy môže žiak – absolvent druhej časti prvého stupňa pokračovať

- ak vykonal záverečnú skúšku z hlavného predmetu podľa § 7 ods. 1 vyššie uvedenej vyhlášky a bol klasifikovaný stupňom výborný alebo chválitebný,
- ak to kapacitné a personálne možnosti školy dovoľia do druhého stupňa základného štúdia môžu byť zaradení žiaci výnimočne aj priamo, na základe výsledkov prijímacej skúšky, ak ich vek, schopnosti, vedomosti a zručnosti zodpovedajú požiadavkám štúdia na druhom stupni.

Vyučovanie vo všetkých odboroch školy je individuálne (hudobný odbor) alebo skupinové (tanečný, výtvarný odbor) alebo ich kombinácia. Počty žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch určujú učebné plány.

Prijímanie žiakov na štúdium v SZUŠ Podhorany

V § 52 zákona o výchove a vzdelávaní sa ustanovuje postup pre prijímanie žiakov na štúdium v ZUŠ. Podmienkou prijatia na štúdium do niektorého z umeleckých odborov školy je splnenie požadovaných predpokladov v prípravnom štúdiu alebo úspešné vykonanie prijímacej skúšky vo zvolenom umeleckom odbore v základnom štúdiu (ďalej len prijímacia skúška), v rámci ktorej sa zisťujú:

Hudobný odbor

Pri prijímacej skúške do hudobného odboru SZUŠ sa overujú hudobné predpoklady uchádzača, najmä hudobný sluch, intonačné schopnosti, rytmické cítenie, hudobná pamäť, zmysel pre hudobný výraz a schopnosť sústrediť sa na plnenie pokynov. Podľa zvoleného študijného zamerania sa orientačne posudzujú aj fyzické predpoklady na hru na hudobnom nástroji alebo štúdium spevu.

Cieľom prijímacej skúšky je identifikovať potenciál uchádzača na úspešné štúdium v hudobnom odbore a vytvoriť podmienky na jeho ďalší umelecký rozvoj.

Uchádzač pre komisiou

- zaspieva pieseň podľa vlastného výberu (napr. detskú, ľudovú, umelú a pod.),
- zopakuje po skúšajúcom krátky melodický útvar podľa ukážky,

- sluchovo rozozná nižšie a vyššie tóny,
- zopakuje po skúšajúcom krátky rytmický útvar vyťukávaním alebo tieskaním.

Výtvarný odbor

Pri prijímačej skúške do výtvarného odboru SZUŠ sa overujú výtvarné predpoklady uchádzača, najmä schopnosť výtvarného vyjadrenia, pozorovacie schopnosti, cit pre tvar, farbu, kompozíciu a priestor, úroveň jemnej motoriky, tvorivosť, fantázia a záujem o výtvarnú činnosť. Cieľom prijímačej skúšky je identifikovať umelecký potenciál uchádzača a jeho predpoklady na úspešné štúdium vo výtvarnom odbore.

Uchádzač o štúdium v prípravnom štúdiu a na prvom stupni, pred komisiou:

- nakreslí na papier formátu A4 klasickú rozprávkovú postavu zo slovenských rozprávok, dotvorí škvrnu kresbou grafitovou ceruzkou, dokáže všeobecne určovať farby (predškolační). Materiál: grafitová ceruza, voskový pastel, farebné pastelky.

Uchádzač o štúdium na prvom stupni, starší ako desať rokov, pred komisiou:

- nakreslí na papier formátu A4, podľa skutočnosti zátišie z guľatých, hranatých a valcovitých predmetov,
- vytvorí kompozíciu z geometrických tvarov a lepením, posúvaním, komponovaním dotvorí do ľubovoľnej podoby. Materiál: grafitová ceruza, voskový pastel, farebné pastelky, farebné papiere, nožnice, lepidlo.

Pri prijímačej skúške sa zisťuje:

- úroveň výtvarného prejavu primeraná veku dieťaťa,
- schopnosť pozorovania a zobrazovania tvarov, predmetov a javov,
- priestorové a kompozičné cítenie,
- cit pre farbu, tvar a proporcie,
- tvorivosť, fantázia a originalita výtvarného prejavu,
- jemná motorika a manuálna zručnosť,
- schopnosť sústrediť sa na výtvarnú činnosť a dokončiť zadanú úlohu,
- záujem o výtvarné umenie a ochota tvorivo pracovať.

Priebeh prijímačej skúšky

Prijímacia skúška má primeranú a motivačnú formu. Uchádzač spravidla plní jednu alebo viac výtvarných úloh, napríklad:

- kresbu podľa predlohy alebo podľa vlastnej predstavy,
- maľbu alebo farebnú kompozíciu,
- jednoduchú tvorivú úlohu zameranú na fantáziu a predstavivosť,
- prípadne modelovanie alebo prácu s iným výtvarným materiálom.

Pedagogická komisia pri hodnotení prihliada predovšetkým na vek uchádzača, jeho individuálne schopnosti, tvorivosť a potenciál na ďalší umelecký rozvoj.

Tanečný odbor

Pri zápise do tanečného odboru SZUŠ sa zisťujú predovšetkým pohybové, rytmické, hudobné a fyzické predpoklady uchádzača. Posudzuje sa koordinácia pohybov, zmysel pre rytmus, hudobné cítenie, pohybová pamäť, pohybová tvorivosť, správne držanie tela, primeraná ohybnosť a schopnosť reagovať na pokyny pedagóga. Cieľom prijímacej skúšky je overiť predpoklady dieťaťa na úspešné štúdium v tanečnom odbore, nie úroveň jeho predchádzajúcej tanečnej prípravy.

Pri zápise sa posudzuje:

- Pohybová koordinácia – ako dieťa ovláda svoje telo a reaguje na pohybové pokyny.
- Zmysel pre rytmus – schopnosť vytlieskať alebo zopakovať jednoduchý rytmus.
- Hudobné cítenie – reakcia na hudbu a schopnosť pohybovať sa v súlade s jej rytmom.
- Pohybová pamäť – schopnosť zapamätať si a zopakovať krátku pohybovú zostavu.
- Pohybová tvorivosť – prirodzenosť pohybu, fantázia a schopnosť improvizovať.
- Fyzické dispozície – držanie tela, ohybnosť, pružnosť, koordinácia a primeraná telesná zdatnosť.
- Zdravotná spôsobilosť – orientačne sa sleduje, či zdravotný stav umožňuje pravidelnú tanečnú prípravu.
- Schopnosť sústrediť sa a spolupracovať – ako dieťa reaguje na pokyny učiteľa a pracuje v skupine.

Priebeh prijímacej skúšky

Prijímacia skúška má spravidla hravú formu. Dieťa môže:

- zatancovať alebo sa pohybovať na jednoduchú hudbu,

- zopakovať rytmus tieskaním alebo dupaním,
- napodobniť krátku pohybovú ukážku učiteľa,
- absolvovať jednoduché cvičenia na ohybnosť, koordináciu a držanie tela.

Prijímacie skúšky sa konajú spravidla v termíne máj/jún pre nasledujúci školský rok v odôvodnených prípadoch riaditeľ školy môže vyhlásiť aj mimoriadne alebo dodatočné prijímacie skúšky. Termín a miesto konania prijímacej skúšky vyhlasuje riaditeľ školy najmenej jeden mesiac vopred; zároveň oznámi umelecké odbory a študijné zamerania, do ktorých škola môže prijímať uchádzačov. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť objektivnosť prijímacej skúšky a na posúdenie študijných predpokladov uchádzača o prijatie na štúdium zriaďuje riaditeľ školy najmenej trojčlennú prijímaciu komisiu a vymenúva jej členov pre každý umelecký odbor. Prijímacia komisia objektívne posúdi momentálnu úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov uchádzača o štúdium. Prijímacia komisia na prijímacej skúške do prípravného štúdia posudzuje dispozície žiaka – jeho predpoklady pre štúdium v príslušnom umeleckom odbore. Vzhľadom na to, že v prípravnom štúdiu sa diagnostikujú dispozície žiaka a rozvíjajú sa jeho umelecké schopnosti s tým, že očakávaný výsledok nemusí byť vždy pozitívny, nezaručuje sa žiakovi postup do základného štúdia. Do základného štúdia postupujú iba žiaci, ktorí počas prípravného štúdia preukážu dostatočné umelecké nadanie a perspektívu ďalšieho umeleckého rozvoja. Do základného štúdia možno prijať aj uchádzačov, ktorí neabsolvovali prípravné štúdium, ale úspešne vykonali prijímaciu skúšku do príslušného štúdia a preukázali požadovanú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov umožňujúcu ich úspešný rozvoj v príslušnom umeleckom odbore. Vzhľadom na špecifiká umeleckého vzdelávania a vzhľadom na osobitý rozvoj každého umeleckého talentu možno na štúdium prijať aj nadaných uchádzačov, ktorí nedosiahli alebo prekročili vek odporúčaný v učebnom pláne umeleckého odboru alebo študijného zamerania. Vzhľadom na rôznu úroveň dispozícií jednotlivých žiakov pre štúdium a rôzne perspektívy rozvoja umeleckých schopností sa vek uvedený v učebných plánoch považuje za odporúčaný, nie záväzný.

5. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom podľa §12 je štátny jazyk.

6. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia, druhá časť prvého stupňa základného štúdia sa ukončujú záverečnou skúškou. Podmienky ukončenia štúdia v jednotlivých odboroch školy sú bližšie špecifikované v prílohách školského vzdelávacieho programu školy v bodoch „Profil absolventa primárneho umeleckého vzdelania ZUŠ v zameraní... – Požiadavky na záverečné skúšky...“, a „Profil absolventa nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ZUŠ v zameraní... – Požiadavky na záverečné skúšky... Absolvovaním prvej časti prvého stupňa základného štúdia, druhej časti prvého stupňa základného štúdia získa žiak záverečné vysvedčenie, ktoré mu škola vydá po ich ukončení. Na záverečnom vysvedčení žiaka, ktorý úspešne absolvoval prvú časť prvého stupňa základného štúdia, sa uvedie doložka „Žiak získal primárne umelecké vzdelanie“. Na záverečnom vysvedčení žiaka, ktorý úspešne absolvoval druhú časť prvého stupňa základného štúdia, sa uvedie doložka „Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie“.

Riaditeľ SZUŠ môže rozhodnúť o predčasnom ukončení štúdia, ak:

- a) žiak sústavne alebo závažným spôsobom porušuje školský poriadok,
- b) žiak alebo zákonný zástupca žiaka neuhrádza čiastočnú úhradu nákladov podľa § 49 ods. 4. zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Ak žiak alebo zákonný zástupca žiaka neuhrádza čiastočnú úhradu nákladov na štúdium, možno štúdium ukončiť len k 31. januáru alebo k 30. júnu.

7. Personálne zabezpečenie školy

Vyučovať v SZUŠ v konkrétnom umeleckom odbore môže pedagogický zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, ktoré sú upravené v zákone č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo vyhláske č. 437/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v znení neskorších predpisov. V ojedinelých prípadoch je škola nútená prijať do zamestnania aj (pracovná zmluva, dohody rôzneho druhu) učiteľa, ktorý nespĺňa horeuvedené kritériá ak nie je možné obsadiť pracovné miesto kvalifikovaným pedagogickým zamestnancom, ak ide o začínajúceho pedagogického zamestnanca, ktorý si kvalifikačné predpoklady dopĺňa, ak ide o odborníka z umeleckej praxe s predpokladmi na výkon pedagogickej činnosti, ktorý si kvalifikáciu dopĺňa v súlade s platnými právnymi predpismi.

V súkromnej základnej umeleckej škole Podhorany v školskom roku 2025/2026 vyučuje 8 pedagógov z toho: 5 pedagógov v hudobnom odbore, 2 pedagógovia vo výtvarnom odbore, 1 pedagóg v tanečnom odbore.

8. Materiálno- technické zabezpečenie školy

Súkromná základná umelecká škola vytvára materiálno-technické a priestorové podmienky, ktoré umožňujú kvalitnú realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu vo všetkých vyučovaných umeleckých odboroch. Materiálno-technické vybavenie školy je priebežne dopĺňané a modernizované podľa finančných možností školy, potrieb jednotlivých odborov a požiadaviek Štátneho vzdelávacieho programu.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Súkromná základná umelecká škola zabezpečuje bezpečnosť a ochranu zdravia žiakov a zamestnancov pri všetkých výchovno-vzdelávacích činnostiach v súlade s platnými právnymi predpismi Slovenskej republiky. Škola vytvára bezpečné, zdravé a hygienicky vyhovujúce prostredie, ktoré podporuje kvalitný priebeh výchovy a vzdelávania.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove a vzdelávaní sa zabezpečuje najmä prostredníctvom týchto opatrení:

- dodržiavaním všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ochrany pred požiarmi a verejného zdravia,
- vytváraním bezpečných a hygienických podmienok vo všetkých priestoroch školy,
- pravidelnou kontrolou technického stavu učební, hudobných nástrojov, elektrických zariadení, učebných pomôcok a ďalšieho vybavenia školy,
- oboznámením žiakov s pravidlami bezpečného správania na začiatku školského roka, pred vyučovaním, verejnými vystúpeniami, súťažami, výstavami, exkurziami a ďalšími školskými aktivitami,
- zabezpečením primeraného pedagogického dozoru počas vyučovania aj počas všetkých školských podujatí organizovaných školou,
- vedením žiakov k zodpovednému správaniu, ochrane vlastného zdravia a rešpektovaniu bezpečnostných pokynov pedagogických zamestnancov,
- vybavením školy lekárničkami prvej pomoci a zabezpečením ich pravidelnej kontroly a dopĺňania,

- evidenciou, vyšetrovaním a prijímaním opatrení pri školských úrazoch v súlade s platnými právnymi predpismi,
- zabezpečením ochrany osobných údajov, majetku školy a vytváraním bezpečného školského prostredia bez prejavov násilia, šikanovania, diskriminácie a iného sociálno-patologického správania.

Bezpečnostné podmienky v jednotlivých umeleckých odboroch SZUŠ

Hudobný odbor zabezpečuje bezpečné používanie hudobných nástrojov, elektrických zariadení a audiotechniky. Žiaci sú poučení o správnej manipulácii s nástrojmi a o zásadách bezpečného správania počas individuálneho aj skupinového vyučovania.

Výtvarný odbor dbá na bezpečné používanie výtvarných pomôcok, pracovných nástrojov a výtvarných materiálov. Žiaci sú vedení k dodržiavaniu hygienických zásad pri práci.

Tanečný odbor zabezpečuje bezpečné podmienky na pohybové aktivity, najmä prostredníctvom vhodného technického stavu tanečnej sály, dostatočného priestoru na pohyb a primeraného rozcvičenia pred každou vyučovacou hodinou.

Prevencia rizikového správania

Škola podporuje zdravý životný štýl, vytvára podmienky pre zdravý vývin detí a žiakov, vytvára podmienky na prevenciu sociálno-patologických javov a prijíma opatrenia na predchádzanie šikanovaniu, kyberšikanovaniu, diskriminácii a všetkým formám násilia. V prípade potreby spolupracuje so zákonnými zástupcami žiakov, poradenskými zariadeniami a ďalšími odbornými inštitúciami. Dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a je záväzné pre všetkých žiakov, pedagogických zamestnancov a ostatných zamestnancov školy.

Podľa § 153 školského zákona riaditeľ základnej umeleckej školy vydáva po prerokovaní s orgánmi školskej samosprávy a v pedagogickej rade školský poriadok, ktorý upravuje najmä podrobnosti:

- o výkone práv a povinností detí, žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,
- o prevádzke a vnútornom režime školy,
- o podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,

- o podmienkach nakladania s majetkom, ktorý škola spravuje.

Riaditeľ školy školský poriadok zverejňuje na verejne prístupnom mieste v škole, preukázateľným spôsobom s ním oboznámi zamestnancov školy, žiakov a informuje o jeho vydaní a obsahu zákonných zástupcov žiakov. Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pri výchove a vyučovaní a na zaistenie protipožiarnej ochrany sú zamestnanci povinní sa zúčastniť školení o ochrane a bezpečnosti pri práci a protipožiarnej ochrany, ktoré zabezpečuje zamestnávateľ a sú povinní dodržiavať protipožiarne opatrenia a predpisy BOZP. Príslušné pokyny upravujúce BOZP, požiarny poriadok, poplachové smernice a evakuačný plán sú vyvesené na viditeľnom mieste. V priestoroch školy platí absolútny zákaz fajčenia na základe § 7 zákona NR SR č. 377/2004 Z. z. Pracovisko musí byť pri práci udržiavané v takom stave, aby nedošlo k pracovnému úrazu. Všetky priestory musia byť udržiavané v čistote a poriadku.

10. Vnútný systém kontroly a hodnotenia žiakov

Kontrola a hodnotenie žiakov v SZUŠ vychádza zo všeobecných pedagogických a psychologických zásad, rozpracovaných v Metodickom pokyne č. 21/2009-R na klasifikáciu a hodnotenie žiakov základných umeleckých škôl, vydaného MŠ SR. Zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov školy sú neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Cieľom hodnotenia je preverenie kvality vedomostí, zručností a návykov žiaka získaných v jednotlivých učebných predmetoch podľa požiadaviek učebných osnov. Podklady pre klasifikáciu žiaka sa získavajú najmä priamym pozorovaním činnosti žiaka a pripravenosti na vyučovanie takou formou, ktorá je špecifická pre obsah a organizáciu v jednotlivých predmetoch. Poznatky sa overujú predovšetkým prakticky, ďalej formou ústneho alebo písomného overovania podľa charakteru vyučovacieho predmetu. V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje práva dieťaťa a humánne sa správa voči žiakovi. Hodnotenie žiakov sa môže realizovať klasifikáciou a slovným hodnotením. Hodnotenie má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Slovné hodnotenie je jednou z foriem priebežného hodnotenia, ktorého výsledky sú obsiahnuté v slovnom komentári s pozitívnou motiváciou, kde učiteľ ocení klady a kvalitu zvládnutia daného predmetu, objektívne a dostatočne kriticky poukáže na nedostatky práce žiaka. Malo by obsahovať tiež ďalší postup rozvoja žiaka so zreteľom na jeho individuálne schopnosti a usilovnosť. Súčasťou slovného hodnotenia je sebahodnotenie žiaka. Rozsah a štruktúra

slovného hodnotenia je v právomoci učiteľa. Slovné hodnotenie nie je náhradou za klasifikáciu známkou. Klasifikácia je ďalšia forma hodnotenia, jej výsledky vyjadrujú prospech žiaka (vyhláška MŠ SR č. 324/2008 Z. z.), určený stupňom na štvorbodovej stupnici. Prospech žiaka v jednotlivých predmetoch sa klasifikuje stupňami:

- a) 1. stupeň – výborný
- b) 2. stupeň – chválitebný
- c) 3. stupeň – uspokojivý
- d) 4. stupeň – neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka vychádza z výsledkov súhrnnej klasifikácie na konci prvého polroka a druhého polroka príslušného školského roka a vyjadruje sa stupňami:

- a) prospel s vyznamenaním,
- b) prospel,
- c) neprospel.

Žiak prospel s vyznamenaním, ak je z hlavného predmetu klasifikovaný stupňom 1 – výborný, v žiadnom z povinných predmetov nie je klasifikovaný stupňom horším ako 2 – chválitebný a z povinných predmetov nemá horší priemerný prospech ako 1,5.

Žiak prospel, ak ani v jednom z povinných predmetov nie je klasifikovaný stupňom neuspokojivý.

Žiak neprospel, ak má aj po opravnej skúške z niektorého povinného predmetu stupeň 4 – neuspokojivý.

Žiaci v prípravnom štúdiu v jednotlivých umeleckých odboroch sa neklasifikujú, ich štúdium je prípravou na prijatie na základné štúdium. Podmienku prijatia na základné štúdium je splnenie požadovaných predpokladov a hodnotenie s odporúčaním triedneho učiteľa. Toto hodnotenie s odporúčaním pokračovať alebo nepokračovať v základnom štúdiu sa vykonáva slovne na konci školského roka po absolvovaní prípravného štúdia na tlačive schválenom ministerstvom školstva.

Správanie žiaka ZUŠ sa osobitne neklasifikuje a neovplyvňuje ani klasifikáciu v učebných predmetoch, pokiaľ nemá vplyv na dosahované výsledky. Na vážnejšie prípady porušovania zásad správania upozorní riaditeľ školy rodiča v zmysle prijatého vnútorného poriadku školy pre žiakov, ktorý má na zreteli dodržiavanie dohody o právach dieťaťa. O prospechu a správaní žiaka informuje jeho zákonného zástupcu triedny učiteľ alebo riaditeľ školy. Postup pri klasifikácii a hodnotení: Predmetom klasifikácie sú výsledky, ktoré žiak dosiahol v učebných predmetoch v súlade s požiadavkami učebných osnov. Klasifikujú sa vedomosti,

zručnosti a návyky, ktoré žiak získal, rozsah ich osvojenia, ich uplatňovanie v konkrétnych činnostiach, usilovnosť a osobnostný rast žiaka. Pri klasifikácii žiaka má učiteľ na zreteli dosiahnuté výsledky a ich kvalitu, jeho úsilie, aktivitu, samostatnosť, tvorivosť a záujem o študovaný predmet. Vo výchovno-vzdelávacom procese sa realizuje priebežná a súhrnná klasifikácia. Priebežná klasifikácia a hodnotenie sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka. Je systematická, pričom frekvencia klasifikácie je daná špecifickosťou obsahu a foriem overovania, posúdenia vedomostí, schopností, zručností, zohľadňujúc individuálne osobitosti žiaka, s prihliadnutím na jeho psychickú a fyzickú disponovanosť. Priebežná klasifikácia a hodnotenie, ktorého súčasťou je aj slovné hodnotenie, má učiteľovi pomôcť pri skvalitňovaní výchovno-vzdelávacieho procesu, pre žiaka má mať povzbudzujúci charakter a má ho pozitívne motivovať a viesť k ďalšiemu zlepšovaniu dosahovaných výsledkov. Súhrnná klasifikácia žiaka zo všetkých povinných vyučovacích predmetov a nepovinných vyučovacích predmetov sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka príslušného školského roka. Pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita vedomostí, zručností a návykov, ktorú žiak dosiahol na konci klasifikačného obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Učiteľ zohľadňuje, že žiak nemusel v priebehu klasifikačného obdobia z objektívnych alebo subjektívnych príčin v teoretických alebo praktických výkonoch dosahovať stabilné výsledky. Posudzuje výkony žiaka komplexne a objektívne, v súlade so špecifickosťou obsahu príslušného predmetu a umeleckého odboru. Špecifickosť obsahu vzdelávania v jednotlivých vyučovacích predmetoch a umeleckých odboroch ZUŠ si vyžaduje uplatniť pre jednotlivé klasifikačné stupne osobitné kritériá.

Hudobný odbor

Stupeň 1 – výborný

Žiak ovláda požadované vedomosti, zručnosti a návyky vo veľmi dobrej kvalite a uplatňuje ich samostatne, správne a tvorivo. Interpretuje skladby technicky istým spôsobom, s primeranou výrazovou a štýlovou úrovňou zodpovedajúcou ročníku štúdia. Preukazuje dobré hudobné cítenie, rytmickú a intonačnú presnosť, kultivovaný hudobný prejav a primeranú úroveň samostatnej prípravy. Aktívne sa zapája do vyučovania, pravidelne sa pripravuje, zodpovedne plní uložené úlohy a úspešne reprezentuje školu na koncertoch, súťažiach a ďalších umeleckých podujatiach.

Stupeň 2 – chváľitebný

Žiak ovláda poznatky a zručnosti požadované učebnými osnovami s menšími nedostatkami. Je usilovný, aktívny, prevažne samostatný, tvorivý a pohotový vo všetkých činnostiach. Je schopný s pomocou učiteľa využívať zručnosti a návyky v individuálnom aj skupinovom prejave. Príprava na vyučovanie je systematická. Estetické a technické dopracovanie skladieb je veľmi dobré. Naštudované skladby dokáže precítene interpretovať na menej významných podujatiach školy iba s menšími technickými, intonačnými alebo rytmickými nedostatkami. Má záujem o hudobné umenie.

Stupeň 3 – uspokojivý

Žiak má v poznatkoch, zručnostiach a návykoch požadovaných učebnými osnovami väčšie nedostatky. Je menej aktívny, samostatný, pohotový, tvorivý. Potrebuje sústavnú pomoc učiteľa. Menej využíva svoje schopnosti, zručnosti a návyky v individuálnom a skupinovom prejave. Príprava na vyučovanie je nesystematická. V jeho prejave čiastočne chýba muzikalita a estetické cítenie, nedostatočné je estetické a technické dopracovanie skladieb. Má menší záujem o hudobné umenie. Ak žiak je na konci školského polroka, resp. na konci školského roka z hlavného predmetu súhrnne klasifikovaný stupňom 3 – uspokojivý, škola mu neumožní si zvoliť žiaden voliteľný (nepovinný) predmet.

Stupeň 4 – neuspokojivý

Žiak si neosvojil základné vedomosti, zručnosti a návyky stanovené učebnými osnovami v dostatočnej miere. Nedokáže ich samostatne uplatňovať ani pri usmernení pedagóga. Jeho interpretačný výkon je výrazne podpriemerný, s častými chybami v technickej, rytmickej aj intonačnej oblasti. Žiak má nedostatočne rozvinuté hudobné cítenie, jeho prejav je nepresný, nesústredený a neprimeraný požiadavkám príslušného ročníka štúdia. Príprava na vyučovanie je nepravidelná alebo nedostatočná, žiak si neplní zadané úlohy a prejavuje nízku mieru aktivity. Nie je schopný samostatne pracovať a nedokáže vystúpiť ani na triednych podujatiach. Nemá záujem ani dostatočné predpoklady pre vzdelávanie v ZUŠ.

Výtvarný odbor

Stupeň 1 – výborný

Žiak ovláda požadované výtvarné vedomosti, zručnosti a návyky vo veľmi dobrej kvalite a dokáže ich samostatne, tvorivo a správne uplatňovať. Prejavuje výraznú mieru tvorivosti, fantázie a estetického cítenia. Jeho výtvarné práce sú kompozične vyvážené, technicky zvládnuté a primerané zadaniu. Žiak preukazuje dobrú schopnosť pozorovania, zachytenia tvarov, proporcií, farieb a priestoru. Aktívne pracuje počas vyučovania, zodpovedne pristupuje k zadaniam a pravidelne si plní úlohy. Dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry. Jeho výtvarný prejav je osobitý, presvedčivý, pôsobivý, precítený a má estetickú hodnotu. Preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti na úrovni vnímania, prežívania, fantázie, predstavivosti a vytvárania vlastných koncepcií. Má nekonvenčný prístup k riešeniu tém a zadaní, spôsobu výtvarného myslenia, tvorivého uplatňovania svojej fantázie. Dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči prejavom, názorom a vkusu iných. Má aktívny záujem o výtvarné umenie.

Stupeň 2 – chválitebný

Žiak ovláda požadované výtvarné vedomosti, zručnosti a návyky na dobrej úrovni a v podstatnej miere ich dokáže uplatňovať samostatne. V jeho výtvarnom prejave sa prejavuje tvorivosť a estetické cítenie, avšak s menšími nedostatkami v technickom spracovaní alebo kompozícii. Výtvarné práce žiaka sú väčšinou kvalitné, primerané zadaniu a veku, môžu sa však vyskytnúť drobné nepresnosti v práci s farbou, tvarom, proporciami alebo priestorovým stvárnením. Menej využíva svoje schopnosti a zručnosti v individuálnom a skupinovom prejave. Žiak pracuje aktívne, zodpovedne a pravidelne plní zadané úlohy, niekedy však potrebuje čiastočné usmernenie pedagóga. Má záujem o výtvarné umenie.

Stupeň 3 – uspokojivý

Žiak si osvojuje základné výtvarné vedomosti, zručnosti a návyky v dostatočnej miere, avšak ich uplatňovanie je menej samostatné a vyžaduje častejšie usmerňovanie pedagógom. Jeho výtvarný prejav je jednoduchý, s viditeľnými nedostatkami v kompozícii, práci s farbou, tvarom, proporciami alebo priestorovým stvárnením. Tvorivý prejav žiaka je obmedzený, prejavuje sa menšia miera fantázie a estetického cítenia. Žiak pracuje nepravidelne alebo s kolísavou aktivitou, často potrebuje pomoc a vedenie pri realizácii zadaných úloh. Žiak spĺňa len základné požiadavky učebných osnov, pričom jeho výtvarný prejav vykazuje nedostatky, ktoré si vyžadujú ďalšie systematické vedenie a rozvoj. Menej využíva svoje schopnosti a zručnosti v individuálnom a skupinovom prejave. Má menší záujem o výtvarné umenie.

Stupeň 4 – neuspokojivý

Žiak si neosvojil základné výtvarné vedomosti, zručnosti a návyky stanovené učebnými osnovami v dostatočnej miere a nedokáže ich uplatňovať ani s pomocou pedagóga. Jeho výtvarný prejav je nedostatočný, s výraznými nedostatkami v kompozícii, práci s farbou, tvarom, proporciami aj priestorovom stvárnení. Žiak prejavuje nízku mieru tvorivosti, fantázie a estetického cítenia. Prístup k práci je nesústredený alebo nepravidelný, zadania plní len minimálne alebo ich neplní, často bez záujmu o zlepšenie. Nemá záujem ani dostatočné predpoklady pre vzdelávanie v ZUŠ.

Tanečný odbor

Stupeň 1 – výborný

Žiak ovláda požadované pohybové, technické a interpretačné zručnosti vo veľmi dobrej kvalite a dokáže ich samostatne a tvorivo uplatňovať. Jeho tanečný prejav je presný, rytmicky istý a primerane výrazový, zodpovedajúci veku a ročníku štúdia. Žiak preukazuje dobrú koordináciu pohybu, správne držanie tela, pohybovú pamäť a schopnosť reagovať na hudobný sprievod. Aktívne sa zapája do výučby, zodpovedne pristupuje k príprave na vyučovanie a pravidelne si plní zadané úlohy. Tento klasifikačný stupeň sa udeľuje žiakovi, ktorý dosahuje výborné výsledky vo všetkých hodnotených oblastiach a spĺňa požiadavky učebných osnov v plnom rozsahu.

Stupeň 2 – chváľitebný

Žiak ovláda požadované pohybové, technické a interpretačné zručnosti na dobrej úrovni a dokáže ich vo väčšej miere uplatňovať samostatne. Jeho tanečný prejav je celkovo presný, rytmicky istý a primerane výrazový, s menšími nedostatkami v technike alebo interpretácii. Žiak preukazuje dobrú koordináciu pohybu, pohybovú pamäť a schopnosť reagovať na hudobný sprievod, avšak v niektorých častiach potrebuje čiastočné usmernenie pedagóga. Príprava na vyučovanie je pravidelná, žiak sa aktívne zapája do vyučovacieho procesu a plní zadané úlohy. Žiak dosahuje veľmi dobré výsledky vo väčšine hodnotených oblastí a spĺňa požiadavky učebných osnov s menšími nedostatkami.

Stupeň 3 – uspokojivý

Žiak si osvojuje základné pohybové, technické a interpretačné zručnosti v dostatočnej miere, avšak ich uplatňovanie je menej samostatné a vyžaduje častejšie usmerňovanie pedagógom. Jeho tanečný prejav je jednoduchý, s viditeľnými nedostatkami v technike, rytmickej presnosti alebo interpretácii. Žiak preukazuje základnú koordináciu pohybu a pohybovú pamäť, avšak jeho reakcie na hudobný sprievod a zadania pedagóga sú menej presné. Príprava na vyučovanie je nepravidelná alebo kolísavá, žiak si plní úlohy s pomocou učiteľa a jeho aktivita je nestála. Žiak spĺňa len základné požiadavky učebných osnov, pričom jeho tanečný prejav vykazuje nedostatky vyžadujúce ďalšie systematické vedenie a rozvoj.

Stupeň 4 – neuspokojivý

Žiak si neosvojil základné pohybové, technické a interpretačné zručnosti stanovené učebnými osnovami v dostatočnej miere a nedokáže ich uplatňovať ani s pomocou pedagóga. Jeho tanečný prejav je nedostatočný, s výraznými nedostatkami v technike, rytmickej presnosti, koordinácii pohybu aj interpretácii. Žiak má slabú pohybovú koordináciu a nedostatočnú pohybovú pamäť, nedokáže spoľahlivo reagovať na hudobný sprievod ani na pokyny pedagóga. Príprava na vyučovanie je nepravidelná alebo nedostatočná, žiak prejavuje nízku aktivitu a nezáujem o zlepšenie. Žiak nespĺňa minimálne požiadavky učebných osnov a jeho výsledky sú nedostatočné aj napriek usmerneniu a podpore pedagóga. Nemá záujem ani dostatočné predpoklady pre vzdelávanie v ZUŠ.

Pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci klasifikačného obdobia. Východiskom pre celkový prospech žiaka sú aj výsledky skúšok a prehrávok, účinkovanie na rôznych druhoch podujatí a vystúpení v škole i mimo nej, prezentácia na výstavách, účasť a výsledky v súťažiach. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru klasifikácie za príslušné obdobie. Učiteľ zohľadňuje, že žiak mohol v priebehu klasifikačného obdobia z objektívnych alebo subjektívnych príčin v učebných teoretických alebo praktických výkonoch zakolísť. Posudzuje výkony žiaka komplexne a objektívne v súlade so špecifickosťou obsahu príslušného predmetu a odboru. Učiteľ je povinný viesť evidenciu o každej klasifikácii žiaka v triednej knihe a žiackej knižke. Ak nebolo možné žiaka klasifikovať a následne hodnotiť pre závažné objektívne príčiny v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok nehodnotí. Riaditeľ školy určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa hodnotenie žiaka mohlo vykonať najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka. Ak nie je možné žiaka hodnotiť za prvý polrok ani v náhradnom termíne, žiak sa za prvý

polrok nehodnotí. Ak pre závažné objektívne príčiny nemožno hodnotiť žiaka na konci školského roka, riaditeľ určí na jeho hodnotenie náhradný termín, a to tak, aby sa hodnotenie žiaka vykonalo spravidla v poslednom týždni augusta. Ak nie je možné žiaka hodnotiť za druhý polrok ani v náhradnom termíne, žiak sa za druhý polrok nehodnotí. Na vysvedčení sa uvedie doložka „Žiak nebol klasifikovaný a opakuje ročník“. Ak má žiak alebo zákonný zástupca žiaka pochybnosti o správnosti klasifikácie jednotlivých predmetoch na konci prvého polroka alebo druhého polroka, môže do siedmich dní odo dňa, keď bolo žiakovi vydané vysvedčenie, požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie. Ak príslušný predmet vyučuje riaditeľ školy, môže žiak alebo zákonný zástupca žiaka požiadať o preskúšanie zriaďovateľa školy. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v klasifikačnom období z vyučovacieho predmetu klasifikovaný na základe komisionálnej skúšky. Žiak, ktorý je na konci druhého polroka klasifikovaný z niektorého predmetu okrem hlavného predmetu stupňom neuspokojivý, môže vykonať opravnú skúšku (§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 324/2008 Z. z.). Opravné skúšky sa konajú posledný týždeň letných prázdnin. Termín skúšky určuje riaditeľ školy. Ak žiak, z dôvodu veľkého počtu zameškaných hodín, ktoré neboli písomne ospravedlnené zákonným zástupcom, nemohol byť hodnotený z niektorého alebo zo všetkých vyučovacích predmetov, súhrnná klasifikácia na konci klasifikačného obdobia bude nahradená slovom neabsolvoval a celkové hodnotenie bude neprospel. Každý takýto prípad bude individuálne prejednávaný na klasifikačnej porade.

11. Vnútný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Vnútný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov Súkromnej základnej umeleckej školy je súčasťou systému riadenia kvality školy. Jeho cieľom je zabezpečovať odbornú úroveň pedagogickej činnosti, podporovať profesijný rozvoj zamestnancov, zvyšovať kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu a prispievať k napĺňaniu cieľov školy.

Hodnotenie pedagogických a ostatných zamestnancov školy sa vykonáva v súlade so zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch, Zákonníkom práce, internými predpismi školy a pracovným poriadkom.

Ciele hodnotenia zamestnancov

Cieľom hodnotenia je:

- zvyšovať kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu,

- podporovať profesijný rast a odborný rozvoj zamestnancov,
- hodnotiť plnenie pracovných povinností a dosahovaných výsledkov,
- motivovať zamestnancov k zvyšovaniu kvality ich práce,
- identifikovať silné stránky a oblasti na ďalšie zlepšovanie,
- podporovať efektívnu spoluprácu medzi zamestnancami.

Predmet hodnotenia pedagogických zamestnancov

Pri hodnotení pedagogických zamestnancov sa sleduje najmä:

- úroveň odbornej a pedagogickej práce,
- kvalita plánovania a realizácie vyučovacieho procesu,
- využívanie vhodných vyučovacích metód a foriem práce,
- individuálny prístup k žiakom,
- objektivnosť hodnotenia žiakov,
- vedenie pedagogickej dokumentácie,
- príprava žiakov na koncerty, výstavy, vystúpenia, súťaže a ďalšie školské podujatia,
- účasť na umeleckých a prezentačných aktivitách školy,
- spolupráca s rodičmi a zákonnými zástupcami,
- spolupráca s vedením školy a ostatnými zamestnancami,
- dodržiavanie pracovnej disciplíny, pracovného poriadku a etických zásad pedagogického zamestnanca,
- účasť na profesijnom rozvoji a ďalšom vzdelávaní. Ľ

Formy kontroly a hodnotenia

Kontrola a hodnotenie zamestnancov sa uskutočňuje najmä prostredníctvom:

- hospitačnej činnosti riaditeľa školy,
- priebežného sledovania výchovno-vzdelávacieho procesu,
- kontroly pedagogickej dokumentácie,
- hodnotenia výsledkov práce žiakov,
- hodnotenia prípravy a organizácie školských podujatí,
- pracovných porád a metodických stretnutí,
- pravidelného hodnotiaceho rozhovoru so zamestnancom,

- hodnotenia plnenia pracovných úloh počas školského roka. Ľ

Hodnotenie nepedagogických zamestnancov

Pri hodnotení nepedagogických zamestnancov sa prihliada najmä na:

- kvalitu a spoľahlivosť vykonávanej práce,
- plnenie pracovných povinností,
- dodržiavanie pracovnej disciplíny,
- zodpovedný prístup k zverenému majetku školy,
- spoluprácu s ostatnými zamestnancami,
- dodržiavanie predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Ľ

Využitie výsledkov hodnotenia

Výsledky hodnotenia slúžia na:

- podporu profesijného rozvoja zamestnancov,
- plánovanie ďalšieho vzdelávania,
- zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu,
- oceňovanie kvalitnej práce zamestnancov,
- prijímanie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov,
- skvalitňovanie riadenia školy.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov je pravidelne vyhodnocovaný vedením školy a podľa potreby aktualizovaný tak, aby podporoval kvalitné umelecké vzdelávanie, profesionálny rozvoj zamestnancov a napĺňanie cieľov Školského vzdelávacieho programu.

12. Učebné osnovy a plány školy

Učebné plány a učebné osnovy tvoria základnú súčasť Školského vzdelávacieho programu Súkromnej základnej umeleckej školy. Sú vypracované v súlade so **Štátnym vzdelávacím programom pre základné umelecké školy** a rešpektujú ciele, obsah a rozsah základného umeleckého vzdelávania ustanovené príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. V jednotlivých umeleckých odboroch sa vyučuje formou individuálneho (hudobný odbor) a skupinového vyučovania (tanečný, výtvarný odbor) podľa príslušných učebných plánov. Vek je uvádzaný ako odporúčaná optimálna hranica na zaradenie žiaka do štúdia a ročníka.

Súkromná základná umelecká škola zabezpečuje výchovu a vzdelávanie v týchto umeleckých odboroch:

- hudobný odbor,
- výtvarný odbor,
- tanečný odbor.

Učebné plány určujú organizáciu štúdia, týždennú hodinovú dotáciu jednotlivých predmetov, dĺžku štúdia a vzájomné väzby medzi predmetmi v jednotlivých stupňoch vzdelávania.

Učebné osnovy jednotlivých predmetov vymedzujú:

- charakteristiku predmetu,
- ciele výchovy a vzdelávania,
- obsah vzdelávania,
- očakávané vzdelávacie výstupy,
- rozvoj kľúčových kompetencií žiakov,
- odporúčané metódy a formy práce,
- kritériá hodnotenia žiakov.

Pri tvorbe učebných plánov škola rešpektuje vekové osobitosti žiakov, ich individuálne schopnosti, umelecké nadanie a postupnosť rozvíjania vedomostí, zručností a kompetencií.

Učebné plány jednotlivých umeleckých odborov obsahujú:

- prípravné štúdium,
- štúdium prvého stupňa,
- štúdium druhého stupňa

Súčasťou učebných plánov sú aj:

- týždenné hodinové dotácie jednotlivých predmetov,
- organizácia individuálneho, skupinového a kolektívneho vyučovania,
- podmienky postupu do vyššieho ročníka,
- podmienky ukončenia štúdia.

Podrobné učebné plány a učebné osnovy jednotlivých umeleckých odborov tvoria prílohu Školského vzdelávacieho programu Súkromnej základnej umeleckej školy Podhorany a sú záväzné pre všetkých pedagogických zamestnancov školy. Škola priebežne vyhodnocuje ich uplatňovanie vo výchovno-vzdelávacom procese a podľa potrieb ich aktualizuje v súlade s platnou legislatívou, Štátnym vzdelávacím programom a potrebami školy.

13. Prílohy Školského vzdelávacieho programu Súkromnej základnej umeleckej školy Podhorany 68.

- **Príloha č. 1** – Učebný plán hudobného odboru (vrátane hodinových dotácií podľa ročníkov a študijných zameraní).
- **Príloha č. 2** – Učebný plán výtvarného odboru.
- **Príloha č. 3** – Učebný plán tanečného odboru.
- **Príloha č. 4** – Učebné osnovy hudobného odboru.
- **Príloha č. 5** – Učebné osnovy výtvarného odboru.
- **Príloha č. 6** – Učebné osnovy tanečného odboru.

14. SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA

Školský vzdelávací program bol upravený a doplnený v mesiaci apríl 2026

- prerokovaný v pedagogickej rade
- prerokovaný v Rade školy
- schválený riaditeľom školy
- odsúhlasený zriaďovateľom

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
SÚKROMNÁ ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA POHORANY 68,

HUDOBNÝ ODBOR

Základné štúdium

Prípravne štúdium

I. stupeň – 1. časť

II. stupeň – 1. časť

1. CHARAKTERISTIKA HUDOBNÉHO ODBORU

Hudobný odbor Súkromnej základnej umeleckej školy poskytuje systematické umelecké vzdelávanie žiakom so záujmom o hudbu, rozvíja ich hudobné schopnosti, tvorivosť, estetické cítenie a vzťah k hudobnému umeniu.

Vzdelávanie v hudobnom odbore je založené na individuálnom prístupe k žiakovi, rešpektovaní jeho osobnostných predpokladov a postupnom rozvíjaní interpretačných, tvorivých a komunikačných schopností.

Hlavným cieľom hudobného odboru je pripraviť žiakov na aktívne a kultivované vnímanie hudby, samostatnú umeleckú činnosť a podľa schopností aj na ďalšie štúdium na školách s umeleckým zameraním.

Vzdelávací proces spája individuálnu nástrojovú alebo spevácku prípravu so skupinovú hudobnou praxou a teoretickým vzdelávaním.

V hudobnom odbore sa realizuje vzdelávanie v týchto študijných zameraniach:

- hra na keyboarde,
- hra na husliach,

- hra na gitare,
- hra na bicích nástrojoch,
- hra na zobcovej flaute,
- spev.

Súčasťou vzdelávania je:

- hlavný predmet – individuálna nástrojová alebo spevácka príprava,
- hudobná náuka,
- hudobná skupina ako forma spoločnej interpretačnej a tvorivej činnosti.

Hudobná skupina umožňuje žiakom získavať skúsenosti so spoločným muzicírovaním, rytmickou a melodickou súhrou, orientáciou v hudobnom diele, vzájomným počúvaním a zodpovednosťou za spoločný umelecký výsledok.

2. CIELE HUDOBNÉHO ODBORU

Všeobecné ciele

Cieľom hudobného odboru je:

- rozvíjať prirodzené hudobné schopnosti a talent žiakov,
- vytvárať pozitívny vzťah k hudbe a umeleckým hodnotám,
- rozvíjať hudobnú predstavivosť, tvorivosť a estetické cítenie,
- viesť žiakov k aktívnemu hudobnému prejavu,
- rozvíjať schopnosť samostatnej práce a umeleckej seberealizácie,
- podporovať disciplínu, vytrvalosť a zodpovednosť,
- viesť žiakov k verejnému vystupovaniu a prezentácii výsledkov práce.

Špecifické ciele

Žiak počas štúdia:

- získava základné technické a interpretačné návyky,
- rozvíja hudobný sluch, rytmické cítenie a hudobnú pamäť,
- učí sa správne používať hudobnú terminológiu,
- získava základné vedomosti z hudobnej teórie,
- rozvíja schopnosť čítať a interpretovať notový zápis,
- získava skúsenosti so spoločným muzicírovaním,
- učí sa hodnotiť vlastný umelecký výkon,
- rozvíja schopnosť vnímať hudbu ako prostriedok komunikácie.

3. PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent I. stupňa – 1. časť

Absolvent I. stupňa základného štúdia:

- ovláda základné technické a interpretačné návyky vo svojom študijnom zameraní,
- dokáže interpretovať primerane náročné skladby rôznych štýlových období,
- orientuje sa v základných hudobných pojmoch,
- ovláda základné princípy hudobnej teórie,
- dokáže samostatne nacvičiť jednoduchú skladbu podľa svojich schopností,
- využíva získané poznatky pri individuálnej aj skupinovej hudobnej činnosti,
- dokáže prezentovať výsledky svojej práce na verejných vystúpeniach.

Absolvent II. stupňa

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- ovláda rozšírené interpretačné a technické schopnosti v rámci svojho študijného zamerania,
- dokáže samostatne pracovať s hudobným materiálom,
- chápe základné štýlové a výrazové rozdiely hudobných diel,
- dokáže primerane interpretovať náročnejší repertoár,
- využíva hudobné vedomosti pri aktívnom muzicírovaní,
- je schopný samostatného umeleckého prejavu,
- získané schopnosti môže ďalej rozvíjať v amatérskej alebo profesionálnej umeleckej činnosti.

4. ORGANIZÁCIA ŠTÚDIA

Hudobný odbor sa realizuje formou:

Individuálneho vyučovania

Individuálne vyučovanie sa uskutočňuje v hlavnom predmete:

- hra na keyboarde,
- hra na husliach,
- hra na gitare,
- hra na bicích nástrojoch,
- hra na zobcovej flaute,
- spev.

Obsah a rozsah vyučovania vychádza z rámcových učebných plánov pre základné umelecké školy.

Skupinového vyučovania

Skupinovou formou sa vyučujú:

Hudobná náuka

Hudobná náuka rozvíja:

- hudobnú gramotnosť,
- teoretické poznatky,
- orientáciu v notovom zápise,
- sluchové schopnosti,
- hudobno-historické vedomosti.

Maximálny počet žiakov v skupine hudobnej náuky je 15 žiakov.

Hudobná skupina

Hudobná skupina je zameraná na:

- spoločné muzicírovanie,
- rozvoj rytmického a melodického cítenia,
- spoluprácu medzi žiakmi rôznych študijných zameraní,
- praktické využitie získaných interpretačných schopností.

Hudobnú skupinu tvoria žiaci rôznych nástrojových a speváckych zameraní podľa možností školy.

5. UČEBNÉ PLÁNY HUDOBNÉHO ODBORU

5.1 PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Charakteristika

Prípravné štúdium hudobného odboru je určené pre žiakov, ktorí prejavujú záujem o hudbu a majú predpoklady na ďalšie systematické umelecké vzdelávanie. Jeho cieľom je rozvíjať základné hudobné schopnosti žiaka, najmä hudobný sluch, rytmické cítenie, hudobnú pamäť, tvorivosť, hudobnú predstavivosť a základné návyky potrebné pre štúdium hry na hudobnom nástroji alebo spevu. Prípravné štúdium môže mať najviac dva ročníky. V podmienkach školy sa realizuje podľa organizačných možností školy spravidla ako jednoročné prípravné štúdium.

Učebný plán prípravného štúdia

Prípravné štúdium – variant A

Predmet	1. rok
Prípravná hudobná výchova	2 hodiny týždenne
Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova	0,5 – 1 hodina týždenne
Príprava ku hre na nástroji – individuálne štúdium	podľa možností školy

Prípravné štúdium – variant B

Predmet	1. polrok	2. polrok
Prípravná hudobná výchova	2 hodiny týždenne	2 hodiny týždenne
Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova	0,5 – 1 hodina týždenne	0,5 – 1 hodina týždenne
Individuálna príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova	podľa možností školy	podľa možností školy

Organizácia prípravného štúdia

Prípravné štúdium obsahuje:

- prípravnú hudobnú výchovu,
- základnú nástrojovú alebo spevácku prípravu,
- rozvoj hudobných schopností.

Žiaci sa podľa svojich schopností pripravujú na štúdium v týchto zameraniach:

- keyboard,
- husle,
- gitara,
- bicie nástroje,
- zobcová flauta,
- spev.

5.2 ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM – I. STUPEŇ, 1. ČASŤ

Dĺžka štúdia: 4 roky

Ročníky: 1. – 4. ročník

Individuálne vyučovanie v 1. - 4. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia s časovou dotáciou 1,5 hodiny týždenne sa uskutočňuje 2-krát do týždňa. Vyučovacia hodina trvá 45 minút.

Vzdelávanie v hudobnom odbore sa uskutočňuje podľa rámcových učebných plánov pre základné umelecké školy. Žiak si volí jedno študijné zameranie, v ktorom absolvuje individuálne vyučovanie hlavného predmetu. Súčasťou vzdelávania je hudobná náuka a skupinová interpretačná činnosť realizovaná formou predmetu Hudobná skupina.

Učebný plán

Študijné zameranie	Predmet	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Keyboard	Hra na keyboarde	1,5	1,5	1,5	1,5
	Hudobná náuka	1	1	1	1
	Hudobná skupina	1	1	1	1
Husle	Hra na husliach	1,5	1,5	1,5	1,5
	Hudobná náuka	1	1	1	1
	Hudobná skupina	1	1	1	1
Gitara	Hra na gitare	1,5	1,5	1,5	1,5
	Hudobná náuka	1	1	1	1
	Hudobná skupina	1	1	1	1
Bicie nástroje	Hra na bicích nástrojoch	1,5	1,5	1,5	1,5
	Hudobná náuka	1	1	1	1
	Hudobná skupina	1	1	1	1
Zobcová flauta	Hra na zobcovej flaute	1,5	1,5	1,5	1,5
	Hudobná náuka	1	1	1	1
	Hudobná skupina	1	1	1	1
Spev	Spev	1,5	1,5	1,5	1,5
	Obligátny nástroj	0,5	0,5	0,5	0,5
	Hudobná náuka	1	1	1	1
	Hudobná skupina	1	1	1	1

5.3 ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM – II. STUPEŇ

Dĺžka štúdia: 4 roky

Ročníky: 1. – 4. ročník II. Stupňa

Individuálne vyučovanie v 1. - 4. ročníku prvej časti II. stupňa základného štúdia s časovou dotáciou 1,5 hodiny týždenne sa uskutočňuje 2-krát do týždňa

Žiaci hudobného odboru II. stupňa základného štúdia pripravujúci sa na odborné štúdium môžu študovať formou rozšíreného štúdia. Pre týchto žiakov sa rozširuje hodinová dotácia v hlavnom predmete o 1 hodinu týždenne.

II. stupeň základného štúdia nadväzuje na získané vedomosti a zručnosti žiaka z I. stupňa. Rozvíja samostatný umelecký prejav, interpretačné schopnosti a schopnosť aktívneho zapojenia do hudobného života školy.

Učebný plán

Študijné zameranie	Predmet	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Keyboard	Hra na keyboarde	1,5	1,5	1,5	1,5
Husle	Hra na husliach	1,5	1,5	1,5	1,5
Gitara	Hra na gitare	1,5	1,5	1,5	1,5
Bicie nástroje	Hra na bicích nástrojoch	1,5	1,5	1,5	1,5
Zobcová flauta	Hra na zobcovej flaute	1,5	1,5	1,5	1,5
	Hudobná náuka	1,5	1,5	1,5	
Študijné zameranie	Predmet	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Spev	Spev	1,5	1,5	1,5	1,5
	Obligátny nástroj	0,5	0,5	0,5	0,5
	Hudobná náuka	1,5	1,5	1,5	

Doplňkové predmety II. stupňa

Predmet	Organizácia
Hudobná náuka	1,5 týždenne
Hudobná skupina	1 hodina týždenne

5.4 POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

1. Vyučovacia hodina trvá 45 minút.
2. Hlavný predmet:

- hra na keyboarde,
- hra na husliach,
- hra na gitare,
- hra na bicích nástrojoch,
- hra na zobcovej flaute,
- spev

sa vyučuje individuálnou formou v rozsahu 1,5 hodiny 2 x týždenne.

3. Individuálne vyučovanie hlavného predmetu v 1.–4. ročníku prvej časti I. stupňa sa realizuje podľa organizácie školy.
4. Hudobná náuka sa vyučuje skupinovou formou. Maximálny počet žiakov v skupine je 15.
5. Hudobná náuka sa zameriava na:
 - hudobnú teóriu,
 - sluchovú výchovu,
 - rytmickú výchovu,
 - hudobnú literatúru,
 - základnú analýzu hudobného diela.
6. Hudobná skupina je predmet zameraný na spoločnú interpretačnú činnosť žiakov rôznych študijných zameraní.

Obsadenie Hudobnej skupiny sa vytvára podľa:

- nástrojových možností školy,
- počtu žiakov,
- technickej úrovne žiakov,
- pedagogického zámeru.

8. Hudobná skupina rozvíja:

- schopnosť spolupráce,
- rytmickú a melodickú súhru,
- hudobnú komunikáciu,
- zodpovednosť za spoločný umelecký výkon.

9. Škola môže podľa svojich možností zaradiť aj ďalšie formy hudobnej praxe.

Obligátny nástroj pri študijnom zameraní Spev

„Žiaci študijného zamerania Spev absolvujú podľa možností školy výučbu obligátneho nástroja. Cieľom predmetu je rozvíjať základnú orientáciu na klávesovom nástroji, podporovať intonačnú istotu, hudobnú predstavivosť, orientáciu v notovom zápise a schopnosť samostatnej prípravy speváckeho repertoáru.“

Učebné plány hudobného odboru tvoria základnú organizačnú časť vzdelávania a sú východiskom pre tvorbu učebných osnov jednotlivých vyučovacích predmetov.

6. UČEBNÉ OSNOVY

HUDOBNÁ NÁUKA

Charakteristika predmetu

Hudobná náuka je teoreticko-praktický predmet hudobného odboru Základnej umeleckej školy. Jej cieľom je vytvárať u žiakov základný systém hudobných vedomostí, rozvíjať hudobný sluch, rytmické cítenie, orientáciu v notovom zápise, hudobnú predstavivosť a schopnosť porozumieť hudobnému dielu. Predmet podporuje prepojenie teoretických poznatkov s praktickou interpretáciou v hlavnom predmete. Žiaci získavajú vedomosti z oblasti hudobnej teórie, intonácie, rytmu, dejín hudby a základov hudobnej analýzy.

Hudobná náuka sa vyučuje skupinovou formou v 1. - 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania - 1 hod. týždenne, v 1. - 3. ročníku nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania 1,5 hod. týždenne, Štúdium na I. stupni základného štúdia trvá spolu 8 rokov, hudobná náuka končí v 3. ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia. Vo 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia sa vyučuje hudobná náuka ako príprava na prijímacie skúšky pre žiakov pripravujúcich sa na stredné školy s umeleckým zameraním a konzervatóriá.

Počet žiakov v skupine je 8-15 žiakov.

6.1 HUDOBNÁ NÁUKA – I. STUPEŇ, 1. ROČNÍK

Ciele predmetu

Žiak:

- získava základnú orientáciu v hudobnej terminológii,

- rozvíja hudobný sluch a rytmické schopnosti,
- učí sa čítať jednoduchý notový zápis,
- rozpoznáva základné hudobné znaky a symboly.

Obsah učiva

Hudobná teória

- hudobná abeceda,
- názvy tónov,
- notová osnova,
- husľový kľúč,
- základné dĺžkové hodnoty nôt a pomlčiek,
- takt a taktová čiara,
- základné dynamické označenia.

Rythmus

- pulzácia,
- jednoduché rytmické hodnoty,
- reprodukcia jednoduchých rytmických útvarov.

Sluchová výchova

- rozlišovanie výšky tónov,
- rozpoznávanie krátkych melodických motívov,
- intonačné cvičenia.

Hudobná kultúra

- počúvanie a poznávanie jednoduchých hudobných ukážok,
- správanie na koncertoch a hudobných podujatiach.

Očakávané výstupy

Žiak:

- pozná základné hudobné pojmy,

- orientuje sa v jednoduchom notovom zápise,
- dokáže vytlieskať jednoduchý rytmický útvar,
- pozná základné hudobné symboly.

6.2 HUDOBNÁ NÁUKA – I. STUPEŇ, 2. ROČNÍK

Ciele predmetu

Žiak:

- rozširuje poznatky hudobnej teórie,
- upevňuje schopnosť orientácie v notovom zápise,
- rozvíja sluchové a rytmické schopnosti.

Obsah učiva

Hudobná teória

- opakovanie základov notácie,
- stupnica C dur,
- tóny a poltóny,
- predznamenanie,
- križiky a béčka,
- intervaly v základnej podobe.

Rythmus

- bodkovaný rytmus,
- viazanie nôt,
- jednoduché synkopické útvary.

Sluchová výchova

- určovanie smeru melódie,
- rozlišovanie durového a molového charakteru,
- jednoduché melodické diktáty.

Hudobná kultúra

- základné informácie o hudobných nástrojoch,
- významní skladatelia a ich tvorba.

Očakávané výstupy

Žiak:

- pozná základnú stavbu stupnice,

- orientuje sa v jednoduchom predznamenaní,
- dokáže určiť základné hudobné vlastnosti skladby.

6.3 HUDOBNÁ NÁUKA – I. STUPEŇ, 3. ROČNÍK

Ciele predmetu

Žiak:

- rozvíja samostatné hudobné myslenie,
- získava širšie teoretické poznatky,
- prepája teóriu s interpretáciou.

Obsah učiva

Hudobná teória

- durové a molové stupnice,
- intervaly,
- akordy,
- základné harmonické funkcie,
- označenia tempa a výrazu.

Rythmus

- zložitejšie rytmické útvary,
- kombinácie rytmov,
- taktovanie.

Sluchová výchova

- intonácia intervalov,
- rozlišovanie tónorodu,
- melodické a rytmické diktáty.

Hudobná literatúra

- hudobné obdobia,
- život a tvorba vybraných skladateľov.

Očakávané výstupy

Žiak:

- vie pomenovať základné hudobné vzťahy,
- rozpoznáva jednoduché hudobné formy,
- využíva teoretické poznatky pri hre na nástroji alebo speve.

6.4 HUDOBNÁ NÁUKA – I. STUPEŇ, 4. ROČNÍK

Ciele predmetu

Žiak:

- systematizuje získané poznatky,
- pripravuje sa na samostatnejšiu hudobnú interpretáciu,
- rozvíja schopnosť počúvať a analyzovať hudbu.

Obsah učiva

Hudobná teória

- opakovanie a upevňovanie učiva,
- stupnice a tóniny,
- intervaly a akordy,
- základné hudobné formy,
- transpozícia jednoduchých melódii.

Hudobná literatúra

- hlavné hudobné obdobia,
- barok,
- klasicizmus,
- romantizmus,
- hudba 20. a 21. storočia.

Sluchová analýza

- rozpoznávanie nástrojového obsadenia,
- charakteristika hudobnej ukážky,
- základná analýza skladby.

Očakávané výstupy

Žiak:

- ovláda základný systém hudobnej teórie,
- dokáže vysvetliť základné hudobné pojmy,
- orientuje sa v základných hudobných obdobiach.

6.5 HUDOBNÁ NÁUKA – II. STUPEŇ, 1. ROČNÍK

Charakteristika predmetu

Hudobná náuka na II. stupni nadväzuje na vedomosti získané počas I. stupňa základného štúdia. Rozširuje hudobno-teoretické poznatky, rozvíja schopnosť samostatného hudobného myslenia, orientáciu v hudobnom diele a prehľbuje chápanie umeleckého kontextu hudby.

Ciele predmetu

Žiak:

- prehľbuje poznatky z hudobnej teórie,
- rozvíja schopnosť analyzovať hudobné dielo,
- získava širší prehľad o dejinách hudby,
- prepája teoretické poznatky s interpretačnou praxou.

Obsah učiva

Hudobná teória

- opakovanie a systematizácia základných poznatkov,
- stupnice a tóniny,
- intervaly a ich využitie,
- stavba akordov,
- základné harmonické vzťahy,
- označenia tempa, dynamiky a výrazu.

Hudobné formy

- dvojdielna a trojdielna forma,
- variácie,
- rondo,
- základné princípy hudobnej výstavby.

Sluchová analýza

- rozpoznávanie melodických a rytmických prvkov,
- určovanie charakteru hudobnej ukážky,
- orientácia v nástrojovom obsadení.

Hudobná literatúra

- prehľad hudobných období,
- významní predstavitelia a ich diela.

Očakávané výstupy

Žiak:

- používa základnú hudobnú terminológiu,
- orientuje sa v jednoduchšej analýze hudobného diela,
- dokáže charakterizovať hudobnú skladbu z hľadiska formy a výrazu.

6.6 HUDOBNÁ NÁUKA – II. STUPEŇ, 2. ROČNÍK

Ciele predmetu

Žiak:

- rozvíja samostatné hudobné uvažovanie,
- upevňuje teoretické poznatky,
- získava schopnosť vnímať hudobné dielo v širších súvislostiach.

Obsah učiva

Hudobná teória

- rozšírené poznatky o stupniciach,
- chromatika,
- enharmonické vzťahy,
- rozšírené intervalové vzťahy,
- akordické štruktúry.

Harmónia

- základné harmonické funkcie,

- kadencie,
- jednoduchý harmonický rozbor.

Hudobná literatúra

- baroková hudba,
- klasicizmus,
- romantizmus,
- hlavní predstavitelia jednotlivých období.

Počúvanie hudby

- rozpoznávanie štýlových znakov,
- porovnávanie interpretácií.

Očakávané výstupy

Žiak:

- chápe základné harmonické vzťahy,
- dokáže opísať charakter hudobného diela,
- rozlišuje základné štýlové obdobia.

6.7 HUDOBNÁ NÁUKA – II. STUPEŇ, 3. ROČNÍK

Ciele predmetu

Žiak:

- rozvíja schopnosť hudobnej analýzy,
- získava hlbší pohľad na hudobné dielo,
- využíva teoretické poznatky pri interpretácii.

Obsah učiva

Hudobná teória a harmónia

- rozšírené akordické útvary,
- modulácia,
- harmonické postupy,
- základy analýzy skladby.

Hudobné formy

- sonátová forma,
- cyklické formy,
- koncert,
- symfónia,
- komorné formy.

Dejiny hudby

- hudba 20. storočia,
- moderné hudobné smery,
- slovenská hudobná tvorba.

Praktická aplikácia

- rozbor skladieb interpretovaných žiakmi,
- práca s notovým materiálom.

Očakávané výstupy

Žiak:

- dokáže analyzovať jednoduchšie hudobné dielo,
- využíva odbornú terminológiu,
- chápe súvis medzi hudobnou teóriou a interpretáciou.

6.8 HUDOBNÁ NÁUKA – II. STUPEŇ, 4. ROČNÍK

Vo 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia sa vyučuje hudobná náuka ako príprava na prijímacie skúšky pre žiakov pripravujúcich sa na stredné školy s umeleckým zameraním a konzervatóriá.

Ciele predmetu

Žiak:

- upevňuje a systematizuje získané vedomosti,
- pripravuje sa na samostatnú umeleckú činnosť,
- rozvíja schopnosť kritického vnímania hudby.

Obsah učiva

Systematizácia hudobnej teórie

- opakovanie základných a rozšírených poznatkov,
- stupnice,
- intervaly,

- akordy,
- harmónia,
- hudobné formy.

Dejiny hudby

- systematický prehľad vývoja hudby,
- významné osobnosti svetovej a slovenskej hudby,
- hudba súčasnosti.

Hudobná interpretácia a estetika

- štýlová interpretácia,
- význam umeleckého výrazu,
- hodnotenie interpretačných výkonov.

Príprava absolventa

- práca s hudobným dielom,
- samostatný rozbor skladby,
- prezentácia vlastného hudobného názoru.

Očakávané výstupy

Absolvent predmetu Hudobná náuka:

- ovláda základné aj rozšírené hudobno-teoretické poznatky,
- orientuje sa v dejinách hudby,
- dokáže analyzovať primerane náročné hudobné dielo,
- používa odbornú hudobnú terminológiu,
- využíva získané poznatky pri vlastnej interpretácii.

Hodnotenie predmetu Hudobná náuka

Pri hodnotení žiaka sa prihliada najmä na:

- zvládnutie učiva príslušného ročníka,
- aktivitu a záujem o predmet,
- schopnosť aplikovať získané poznatky,
- rozvoj sluchových a rytmických schopností,
- samostatnosť pri riešení úloh.

Hodnotenie sa uskutočňuje podľa platných predpisov pre hodnotenie žiakov základných umeleckých škôl.

7. UČEBNÉ OSNOVY HRA NA KEYBORDE

7.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hra na keyboarde je hlavným individuálnym vyučovacím predmetom hudobného odboru základnej umeleckej školy. Vychádza z cieľov Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy a zo Školského vzdelávacieho programu školy.

Predmet poskytuje žiakovi systematické hudobné vzdelávanie prostredníctvom hry na elektronickom klávesovom nástroji. Rozvíja jeho interpretačné schopnosti, technické zručnosti, hudobné myslenie, tvorivosť a estetické cítenie. Súčasne vedie žiaka k zodpovednej domácej príprave, samostatnosti pri štúdiu a pozitívnemu vzťahu k hudobnému umeniu.

Špecifikom výučby keyboardu je prepájanie klavírnej techniky so špecifickými možnosťami elektronického nástroja. Žiak sa postupne učí využívať zvukové registre, automatický sprievod, rytmické štýly a ďalšie funkcie nástroja primerane svojmu veku a technickej úrovni. Dôraz sa kladie na hudobnú kultúru prejavu a citlivé využívanie technických možností keyboardu v prospech hudobnej interpretácie.

Výučba prebieha individuálnou formou v súlade s učebným plánom hudobného odboru. Získané zručnosti žiak uplatňuje aj pri spoločnom muzicírovaní v predmete Hudobná skupina, na interných koncertoch školy, verejných vystúpeniach, súťažiach a ďalších umeleckých aktivitách školy.

7.2 Poslanie predmetu

Predmet Hra na keyboarde vedie žiaka k:

- rozvíjaniu hudobného talentu a tvorivosti,
- osvojeniu správnych technických návykov pri hre,
- rozvíjaniu hudobného sluchu, rytmického cítenia a hudobnej pamäti,
- osvojeniu interpretačných zručností primeraných veku,
- rozvíjaniu estetického cítenia a umeleckého vkusu,
- samostatnej práci s hudobným textom,
- schopnosti verejne prezentovať výsledky svojej práce,
- spolupráci s ostatnými hudobníkmi pri spoločnom muzicírovaní,
- vytváraní pozitívneho vzťahu k celoživotnému aktívnemu kontaktu s hudbou.

7.3 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania je, aby žiak:

Technická oblasť

- správne sedel pri nástroji,
- osvojil si správne postavenie rúk a prstoklad,
- rozvíjal koordináciu oboch rúk,
- ovládal primeranú klávesovú techniku,
- rozvíjal prstovú nezávislosť a pohotovosť.

Hudobná oblasť

- rozvíjal hudobný sluch,
- správne intonoval melodické línie,
- chápal rytmické a metrické vzťahy,
- vedel pracovať s tempom, dynamikou, artikuláciou a frázovaním,
- rozpoznával hudobnú formu primerane veku.

Interpretačná oblasť

- interpretoval skladby rôznych štýlových období,
- rozvíjal hudobný výraz,
- vedel samostatne pripraviť skladbu na verejné vystúpenie,
- dokázal hrať spamäti primerane svojim schopnostiam.

Tvorivá oblasť

- rozvíjal improvizračné schopnosti,
- vytváral jednoduché harmonické sprievody,
- využíval funkcie keyboardu primerane charakteru skladby,
- rozvíjal schopnosť tvorivej interpretácie.

Osobnostná oblasť

- vytváral si pracovné návyky,
- niesol zodpovednosť za vlastnú prípravu,
- rešpektoval pokyny učiteľa,
- spolupracoval pri spoločnej hudobnej interpretácii,
- rozvíjal kultivované vystupovanie na verejnosti.

7.4 Kľúčové kompetencie žiaka

Počas štúdia si žiak rozvíja tieto kompetencie:

Hudobné kompetencie

Žiak:

- orientuje sa v notovom zápise,
- využíva hudobnú terminológiu,
- rozlišuje hudobné štýly primerane veku,
- interpretuje skladby primeranej náročnosti.

Technické kompetencie

Žiak:

- ovláda techniku hry primeranú stupňu štúdia,
- používa správny prstoklad,
- koordinuje hru oboch rúk,
- využíva možnosti keyboardu kultivovaným spôsobom.

Učebné kompetencie

Žiak:

- plánuje domácu prípravu,
- samostatne rieši jednoduché interpretačné problémy,
- využíva poznatky z hudobnej náuky pri hre.

Sociálne kompetencie

Žiak:

- spolupracuje v Hudobnej skupine,
- rešpektuje pravidlá spoločného muzicírovania,
- prijíma konštruktívnu spätnú väzbu,
- prezentuje výsledky svojej práce na verejnosti.

Kultúrne kompetencie

Žiak:

- poznáva hodnoty hudobného umenia,
- rozvíja estetické cítenie,
- vytvára si pozitívny vzťah ku kultúrnemu dedičstvu a umeleckej tvorbe.

7.5 Organizácia vyučovania

Výučba hry na keyboarde sa realizuje individuálnou formou podľa učebného plánu hudobného odboru.

Časová dotácia hlavného predmetu je **1,5 vyučovacej hodiny 2x týždenne** v súlade s rámcovým učebným plánom a učebným plánom školy.

Žiaci sa počas štúdia pravidelne zapájajú do:

- interných triednych prehrávok,
- verejných koncertov školy,
- školských kultúrnych podujatí,
- súťaží a prehliadok podľa individuálnych schopností,
- práce v predmete Hudobná skupina.

Výučba rešpektuje individuálne schopnosti, vek, technickú vyspelosť a tempo napredovania každého žiaka.

7.6 UČEBNÉ OSNOVY PODĽA ROČNÍKOV

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Hra na keyboarde – prípravná ku hre na nástroji

Charakteristika

Prípravná nástrojová príprava v hre na keyboarde je zameraná na získanie základných hudobných a technických návykov potrebných pre ďalšie systematické štúdium.

Výučba má motivačný a tvorivý charakter. Žiak sa primeraným spôsobom oboznamuje s nástrojom, rozvíja hudobný sluch, rytmické cítenie, jemnú motoriku a získava prvé skúsenosti s interpretáciou jednoduchých hudobných útvarov.

Ciele

Žiak:

- získava základnú orientáciu na klaviatúre,
- učí sa správne sedieť pri nástroji a základnému postaveniu rúk,
- rozvíja rytmické a melodické cítenie,
- rozvíja hudobnú pamäť,
- získava prvé návyky pravidelnej domácej prípravy,
- vytvára si pozitívny vzťah k nástroju a hudbe.

Obsah učiva

Technická príprava

- správne sedenie pri nástroji,
- správne postavenie rúk,
- uvoľnenosť ramien a rúk,
- orientácia na bielych a čiernych klávesoch,
- názvy tónov,
- jednoduché prstové cvičenia.

Hudobná príprava

- rozlišovanie výšky tónov,
- rozlišovanie tempa a dynamiky,
- opakovanie jednoduchých melodických motívov,
- rytmické cvičenia,
- hra podľa sluchu.

Keyboardová prax

- oboznámenie s funkciami nástroja,
- výber základných zvukov,
- jednoduché využitie rytmického sprievodu,
- hra krátkych piesní a skladbičiek.

Očakávané výstupy

Žiak:

- orientuje sa na klaviatúre,
- pozná základné názvy tónov,
- dokáže zahrať jednoduchú melódiu,
- udrží základný rytmus,
- reaguje na pokyny učiteľa,
- prejavuje záujem o ďalšie štúdium hry na keyboarde.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA – 1. ČASŤ

1. ROČNÍK

Charakteristika ročníka

Žiak si osvojuje základné technické návyky hry na keyboarde. Dôraz sa kladie na správne držanie tela, postavenie rúk, orientáciu na klaviatúre, základnú prácu s notovým zápisom a rozvoj hudobného prejavu.

Ciele

Žiak:

- osvojí si správne základné návyky pri hre,
- rozvíja koordináciu oboch rúk,
- učí sa čítať jednoduchý notový zápis,
- rozvíja rytmickú presnosť,
- získava základnú interpretačnú istotu.

Obsah učiva

Technika hry

- správne sedenie pri nástroji,
- správne postavenie rúk,
- päťprstová poloha,
- jednoduché prstové cvičenia,
- nezávislosť prstov,
- hra legato a non legato.

Hudobná teória v praxi

- základná orientácia v notovej osnove,
- husľový a basový kľúč podľa schopností žiaka,
- takt a rytmické hodnoty,
- označenie tempa,
- základné dynamické označenia.

Technický rozvoj

- jednoduché cvičenia na prstovú pohotovosť,
- hra krátkych melodických útvarov,
- jednoduché dvojručné cvičenia,

- základná práca s akordickým sprievodom.

Repertoár

Žiak pracuje so skladbami primeranej náročnosti:

- detské piesne,
- ľudové piesne,
- jednoduché pedagogické skladby,
- krátke charakterové skladbičky.

Keyboardová prax

Žiak sa oboznamuje s:

- výberom vhodného zvuku,
- základným rytmickým sprievodom,
- jednoduchou hrou melódie so sprievodom,
- využitím nástroja pri spoločnom muzicovaní.

Výkonový štandard – koniec 1. ročníka

Žiak:

- správne sedí pri nástroji,
- používa základné postavenie rúk,
- orientuje sa na klaviatúre,
- číta jednoduchý notový zápis,
- zahrá jednoduché skladby oboma rukami,
- rozlišuje základné dynamické a tempové označenia,
- dokáže zahráť krátku skladbu spamäti podľa svojich možností.

Metódy a formy práce

Pri vyučovaní sa využíva:

- individuálny prístup k žiakovi,
- názorná ukážka učiteľa,
- napodobňovanie,
- sluchová a zrková kontrola,
- práca s rytmom,
- rozvoj tvorivosti,
- hra podľa sluchu,
- motivácia prostredníctvom verejných vystúpení.

Hodnotenie

Hodnotí sa:

- zvládnutie základných technických návykov,
- pravidelnosť domácej prípravy,
- rytmická presnosť,
- kvalita tónu a výraz,
- schopnosť aplikovať získané poznatky,
- aktivita a záujem o štúdium.

2. ROČNÍK I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Charakteristika ročníka

V druhom ročníku žiak nadväzuje na získané základné návyky z prvého ročníka. Systematicky rozvíja technickú zručnosť, koordináciu oboch rúk, čítanie notového zápisu a hudobný prejav.

Dôraz sa kladie na upevnenie správnej techniky hry, rozvoj rytmickej istoty, samostatnejšiu prípravu skladieb a primerané využívanie možností keyboardu.

Ciele

Žiak:

- upevňuje správne technické návyky pri hre,
- rozvíja pohyblivosť a nezávislosť prstov,
- zdokonaľuje hru oboma rukami,
- rozvíja hudobnú pamäť a sluchovú kontrolu,
- získava väčšiu samostatnosť pri príprave skladieb,
- učí sa vnímať charakter a výraz hudobného diela.

Obsah učiva

Technika hry

- upevňovanie správneho držania tela a rúk,
- rozšírenie päťprstovej polohy,
- jednoduché stupnicové postupy,
- prstové cvičenia na rozvoj pohyblivosti,
- rovnomernosť hry prstov,
- hra legato, non legato a základné artikulačné prvky.

Stupnice a akordická príprava

Žiak podľa svojich schopností zvláda:

- jednoduché durové stupnice,
- orientáciu v tóninách,
- základné trojzvuky,
- jednoduchý akordický sprievod ľavou rukou,
- základné harmonické funkcie v praktickej podobe.

Notový zápis a hudobná orientácia

Žiak si upevňuje:

- čítanie nôt v husľovom a basovom kľúči,
- rytmické hodnoty,
- taktové označenia,
- dynamické označenia,
- tempové označenia,
- základné hudobné názvoslovie.

Technický a výrazový rozvoj

Obsahuje:

- jednoduché etudy primeranej náročnosti,
- cvičenia na koordináciu oboch rúk,
- rozvoj plynulosti hry,
- práca s frázou,
- základné dynamické kontrasty,
- rozlišovanie charakteru skladieb.

Hra so sprievodom

Žiak rozvíja:

- hru melódie so základným sprievodom,
- orientáciu v rytmických štýloch keyboardu,
- cit pre tempo,
- schopnosť prispôbiť hru charakteru skladby.

Repertoár

Žiak pracuje so skladbami primeranej náročnosti:

- ľudové piesne v jednoduchých úpravách,
- pedagogické skladby pre keyboard,

- jednoduché klavírne skladby upravené pre keyboard,
- charakterové skladby,
- skladby vhodné na verejnú prezentáciu.

Výkonový štandard – koniec 2. ročníka

Žiak:

- ovláda základné technické návyky hry,
- hrá jednoduché skladby oboma rukami,
- orientuje sa v základných tóninách,
- zvláda jednoduché stupnicové postupy,
- používa základné dynamické a výrazové prostriedky,
- dokáže zahrať jednoduchý melodický sprievod,
- vie pracovať s notovým zápisom primeranej náročnosti,
- dokáže pripraviť skladbu na verejnú prezentáciu.

Rozvoj samostatnosti žiaka

Žiak sa postupne učí:

- samostatne čítať jednoduchý notový text,
- rozdeliť si domácu prípravu,
- označiť problematické miesta v skladbe,
- využiť rady učiteľa pri zdokonaľovaní interpretácie,
- hodnotiť vlastný hudobný výkon.

Práca v Hudobnej skupine

Podľa možností školy sa žiak zapája do spoločnej hudobnej činnosti.

Rozvíja:

- rytmickú súhru,
- schopnosť počúvať ostatných spoluhráčov,
- prispôsobenie hlasitosti a tempa,
- zodpovednosť za spoločný hudobný výkon.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa posudzuje:

- technická úroveň hry,
- správnosť rytmu,
- kvalita prevedenia skladieb,

- zvládnutie základných technických prvkov,
- schopnosť samostatnej prípravy,
- hudobný prejav,
- pravidelná domáca príprava,
- aktivita na vyučovaní.

3. ROČNÍK I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Charakteristika ročníka

V treťom ročníku žiak rozvíja nadobudnuté technické a hudobné schopnosti. Postupne získava väčšiu istotu v hre oboma rukami, zlepšuje orientáciu v notovom zápise a rozvíja schopnosť samostatne interpretovať jednoduchšie hudobné skladby.

Výučba smeruje k prehĺbeniu technických zručností, k rozvoju hudobného výrazu a k praktickému využívaniu možností keyboardu pri individuálnej aj spoločnej hudobnej tvorbe.

Ciele

Žiak:

- zdokonaľuje techniku hry na keyboarde,
- rozvíja nezávislosť rúk a prstov,
- získava väčšiu istotu v rytme a tempe,
- rozvíja hudobnú pamäť a predstavivosť,
- učí sa samostatnejšej interpretácii skladieb,
- rozvíja schopnosť prispôbiť interpretáciu charakteru hudby,
- získava prvé skúsenosti s tvorivým využívaním nástroja.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak rozvíja:

- správne postavenie rúk a uvoľnenosť pri hre,
- prstovú pohotovosť,
- koordináciu pravej a ľavej ruky,

- plynulosť hry,
- presnosť rytmických a melodických línií.

Pracuje na:

- technických cvičeniach primeranej náročnosti,
- etudách,
- cvičeniach na rovnomernosť hry,
- jednoduchých ozdobách podľa schopností žiaka.

Stupnice a akordická príprava

Žiak podľa svojich schopností zvláda:

- durové stupnice s jednoduchými predzn znameniami,
- mollové stupnice primeranej náročnosti,
- základné tónické akordy,
- rozklady akordov,
- jednoduché harmonické postupy.

Rozvíja:

- orientáciu v tóninách,
- chápanie vzťahu melódie a harmónie,
- praktické využitie akordov pri sprievode.

Notový zápis a hudobná orientácia

Žiak si upevňuje:

- čítanie notového zápisu v oboch kľúčoch,
- rytmicky zložitejšie hodnoty,
- dynamické označenia,
- tempové zmeny,
- základné artikulačné označenia,
- jednoduchú orientáciu v hudobnej forme.

Výrazová a interpretačná stránka

Žiak pracuje na:

- správnom frázovaní,
- dynamickom rozlíšení,
- charaktere skladby,
- tempovej stabilite,

- výrazovej stránke interpretácie.

Učí sa:

- rozlišovať skladby rôznych charakterov,
- vytvárať vlastný primeraný hudobný prejav,
- počúvať a hodnotiť vlastnú hru.

Keyboardová prax

Žiak rozvíja:

- využívanie vhodných zvukových registrov,
- prácu s rytmickými štýlmi,
- hru melódie so sprievodom,
- jednoduchú harmonizáciu,
- základy improvizačných prvkov.

Učí sa využívať keyboard ako nástroj na:

- interpretáciu,
- sprievod,
- tvorivú hudobnú činnosť.

Hra z listu a pamäťová hra

Žiak:

- číta jednoduché skladby z listu primeranej náročnosti,
- rozvíja orientáciu v notovom zápise,
- pripravuje vybrané skladby spamäti,
- upevňuje hudobnú pamäť.

Repertoár

Repertoár obsahuje:

- jednoduchšie skladby rôznych charakterov,
- pedagogické skladby pre keyboard,
- úpravy klasických diel primeranej náročnosti,
- moderné a populárne skladby vhodné pre vek žiaka,
- skladby vhodné na verejné vystúpenia.

Výkonový štandard – koniec 3. ročníka

Žiak:

- ovláda základné technické princípy hry na keyboarde,

- hrá oboma rukami s väčšou istotou,
- orientuje sa v jednoduchých tóninách,
- využíva základné akordické funkcie,
- dokáže zahrať melódiu so sprievodom,
- používa základné výrazové prostriedky,
- interpretuje skladby primeranej náročnosti,
- dokáže pracovať samostatnejšie pri príprave repertoáru,
- zapája sa do spoločnej hudobnej činnosti.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak si rozvíja:

- schopnosť počúvať ostatných spoluhráčov,
- rytmickú a harmonickú súhru,
- prispôsobenie vlastného výkonu kolektívu,
- zodpovednosť za spoločný výsledok.

Podľa možností školy sa podieľa na príprave:

- školských koncertov,
- kultúrnych podujatí,
- verejných prezentácií.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na:

- technický rozvoj žiaka,
- kvalitu prevedenia skladieb,
- rytmickú a tempovú presnosť,
- schopnosť používať výrazové prostriedky,
- samostatnosť pri príprave,
- využitie možností keyboardu,
- aktivitu a záujem o štúdium.

4. ROČNÍK I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník I. stupňa predstavuje završenie základnej časti štúdia hry na keyboarde. Žiak upevňuje a rozvíja doteraz získané technické, hudobné a interpretačné schopnosti.

Dôraz sa kladie na väčšiu samostatnosť pri príprave skladieb, rozvoj osobitého hudobného prejavu, prehĺbovanie technických zručností a schopnosť využívať možnosti keyboardu pri individuálnej aj skupinovej interpretácii.

Žiak sa pripravuje na pokračovanie v štúdiu na II. stupni základného štúdia alebo na ďalšie aktívne využívanie získaných hudobných schopností.

Ciele

Žiak:

- upevňuje správne technické návyky,
- zdokonaľuje koordináciu oboch rúk,
- rozvíja hudobný výraz a interpretačnú samostatnosť,
- rozširuje technické a hudobné možnosti hry,
- získava väčšiu istotu pri verejnej prezentácii,
- rozvíja schopnosť samostatne pracovať s hudobným textom,
- využíva keyboard ako interpretačný a tvorivý nástroj.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- správne držanie tela a rúk,
- prstovú techniku,
- pohyblivosť a presnosť prstov,
- koordináciu oboch rúk,
- plynulosť hry.

Pracuje na:

- technických cvičeniach primeranej náročnosti,
- etudách,
- stupnicových a akordických postupoch,
- cvičeniach na rozvoj výrazovej istoty.

Stupnice a akordická príprava

Žiak podľa svojich schopností zvláda:

- durové a mollové stupnice primeranej náročnosti,
- základné akordické útvary,
- rozklady akordov,

- jednoduché kadencie,
- praktické využitie akordov pri sprievode.

Rozvíja:

- orientáciu v tóninách,
- harmonické myslenie,
- schopnosť vytvoriť jednoduchý sprievod.

Notový zápis a hudobná orientácia

Žiak:

- samostatnejšie číta notový zápis,
- orientuje sa v rytmicky náročnejších úsekoch,
- rozumie základným tempovým, dynamickým a artikulačným označeniam,
- vníma hudobnú formu skladby.

Interpretačný rozvoj

Žiak pracuje na:

- správnom frázovaní,
- dynamickom rozlíšení,
- výrazovej stránke skladby,
- štýlovom charaktere interpretácie.

Učí sa:

- vytvoriť vlastný hudobný prejav,
- rešpektovať charakter skladby,
- primerane hodnotiť vlastný výkon.

Keyboardová prax

Žiak rozvíja:

- samostatnú prácu so zvukovými registrami,
- vhodné využitie rytmických štýlov,
- hru melódie so sprievodom,
- jednoduchú harmonizáciu piesní,
- základné tvorivé prvky a improvizáciu.

Dôraz sa kladie na to, aby technické možnosti nástroja podporovali hudobný prejav a neboli samoúčelným prvkom.

Hra z listu a hra spamäti

Žiak:

- rozvíja orientáciu v jednoduchom notovom texte,
- dokáže zahrať kratšie skladby z listu primeranej náročnosti,
- pripravuje vybrané skladby spamäti,
- rozvíja hudobnú pamäť.

Repertoár

Repertoár zahŕňa:

- skladby rôznych charakterov a štýlov,
- pedagogické skladby pre keyboard,
- jednoduché úpravy diel klasickej hudby,
- moderné a populárne skladby primeranej náročnosti,
- skladby vhodné na koncertné vystúpenie.

Výkonový štandard – koniec 4. ročníka

Žiak:

- ovláda základné technické princípy hry na keyboarde,
- interpretuje skladby primeranej náročnosti s hudobným výrazom,
- používa základné interpretačné prostriedky,
- orientuje sa v jednoduchých tóninách,
- zvláda základné stupnice, akordy a sprievodné modely,
- dokáže samostatne pripraviť jednoduchý hudobný materiál,
- využíva možnosti keyboardu primerane charakteru skladby,
- dokáže vystupovať pred publikom,
- aktívne spolupracuje v Hudobnej skupine.

Záverečný profil žiaka po ukončení I. stupňa – 1. časť

Žiak po absolvovaní 4. ročníka:

- má vytvorené základné technické návyky hry na keyboarde,
- ovláda základnú orientáciu v notovom zápise,
- dokáže interpretovať jednoduché skladby rôznych charakterov,
- rozumie základným hudobným pojmom,
- využíva získané vedomosti z hudobnej nauky v praktickej hre,
- dokáže samostatne a zodpovedne pracovať na príprave repertoáru,

- má vytvorený pozitívny vzťah k hudbe a aktívnemu muzicírovaniu.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa posudzuje:

- technická úroveň hry,
- správnosť rytmu a tempa,
- kvalita hudobného prejavu,
- samostatnosť pri príprave,
- práca s výrazom a dynamikou,
- využívanie možností keyboardu,
- pripravenosť na verejné vystúpenie,
- aktivita v individuálnej aj skupinovej hudobnej praxi.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA HRA NA KEYBOARDE

Charakteristika II. stupňa

II. stupeň základného štúdia rozvíja interpretačné, technické a tvorivé schopnosti žiaka získané počas I. stupňa. Žiak postupne preberá väčšiu zodpovednosť za vlastnú prípravu, výber interpretačných prostriedkov a formovanie osobného hudobného prejavu.

Dôraz sa kladie na zdokonaľovanie techniky hry, samostatnú prácu s hudobným materiálom, štýlovú interpretáciu, tvorivé využívanie možností keyboardu a schopnosť aktívne sa zapájať do spoločného muzicírovania.

1. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Žiak upevňuje nadobudnuté technické schopnosti a rozširuje svoje interpretačné možnosti. Učí sa samostatnejšiemu štúdiu skladieb, hlbšiemu porozumeniu hudobného obsahu a vhodnému využívaniu možností keyboardu.

Ciele

Žiak:

- zdokonaľuje techniku hry,
- rozvíja hudobný prejav,
- získava väčšiu samostatnosť pri príprave repertoáru,

- rozvíja harmonické myslenie,
- učí sa využívať keyboard ako interpretačný a tvorivý nástroj.

Obsah učiva

Technická príprava

- technické cvičenia podľa individuálnych potrieb žiaka,
- stupnice a akordické postupy primeranej náročnosti,
- rozvoj prstovej pohotovosti,
- zdokonaľovanie koordinácie oboch rúk.

Interpretačná príprava

- práca s frázou,
- dynamické a tempové odtiene,
- charakter skladby,
- štýlové odlíšenie interpretácie.

Keyboardová prax

- využívanie zvukových registrov,
- práca s rytmickými štýlmi,
- tvorba jednoduchého aranžmánu,
- hra melódie so sprievodom,
- základy improvizácie.

Výkonový štandard

Žiak:

- interpretuje skladby primeranej náročnosti,
- dokáže samostatnejšie pracovať s notovým materiálom,
- využíva základné výrazové prostriedky,
- vytvára jednoduchý sprievod podľa harmonickej predlohy.

2. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Žiak prehĺbuje technické a interpretačné schopnosti. Rozvíja vlastný hudobný prejav a získava väčšiu istotu pri verejnej prezentácii.

Ciele

Žiak:

- rozvíja umeleckú stránku interpretácie,
- zdokonaľuje prácu s rytmom a harmóniou,
- rozširuje štýlový rozhľad,
- rozvíja tvorivé schopnosti.

Obsah učiva

Technická oblasť

- rozšírenie technických cvičení,
- stupnice, akordy a kadencie podľa úrovne žiaka,
- práca na rýchlosti, presnosti a plynulosti hry.

Hudobná interpretácia

- interpretácia skladieb rôznych štýlov,
- práca s hudobnou formou,
- rozvoj osobitého interpretačného prejavu.

Tvorivá práca

- harmonizácia jednoduchých melódií,
- tvorba sprievodov,
- improvizačné prvky,
- práca s rytmickými a zvukovými možnosťami nástroja.

Výkonový štandard

Žiak:

- interpretuje skladby s väčšou technickou istotou,
- využíva možnosti keyboardu tvorivým spôsobom,
- dokáže vytvoriť jednoduchú vlastnú hudobnú úpravu.

3. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Žiak smeruje k samostatnému umeleckému prejavu. Prehlbuje schopnosť interpretovať hudbu podľa štýlových a výrazových požiadaviek.

Ciele

Žiak:

- rozvíja individuálny interpretačný štýl,
- zdokonaľuje samostatnú prácu,
- pripravuje sa na absolventský výkon,

- rozvíja schopnosť verejného vystupovania.

Obsah učiva

Interpretácia

- hlbšie pochopenie hudobného obsahu,
- práca s charakterom skladby,
- štýlová interpretácia.

Keyboardová tvorba

- tvorba vlastných sprievodov,
- využitie registračných možností,
- aranžérska práca primeraná schopnostiam žiaka,
- improvizačné postupy.

Verejná prezentácia

- príprava koncertného programu,
- práca s javiskovým prejavom,
- schopnosť komunikácie s publikom.

Výkonový štandard

Žiak:

- dokáže samostatne pripraviť repertoár,
- interpretuje skladby s vlastným hudobným prejavom,
- vie využiť technické možnosti keyboardu,
- aktívne sa zapája do hudobnej skupiny.

4. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník II. stupňa je završením štúdia hry na keyboarde. Žiak prezentuje získané technické, interpretačné a tvorivé schopnosti.

Ciele

Žiak:

- dosahuje primeranú interpretačnú samostatnosť,
- dokáže pripraviť a prezentovať umelecký výkon,
- rozvíja vlastný hudobný názor,
- využíva získané vedomosti a zručnosti v praxi.

Obsah učiva

Technická oblasť

- individuálne technické zdokonaľovanie,
- stupnice, akordy a technické cvičenia podľa potrieb žiaka,
- príprava repertoáru na absolventský výkon.

Interpretačná oblasť

- práca s hudobným obsahom,
- štýlová interpretácia,
- výrazová a dynamická práca,
- samostatné umelecké rozhodnutia.

Tvorivá oblasť

- aranžovanie jednoduchých skladieb,
- harmonizácia,
- improvizácia,
- využitie možností keyboardu.

Výkonový štandard absolventa II. stupňa

Absolvent:

- ovláda primeranú techniku hry na keyboarde,
- samostatne pripravuje a interpretuje repertoár,
- využíva výrazové a technické možnosti nástroja,
- orientuje sa v rôznych hudobných štýloch,
- dokáže vytvoriť jednoduchý sprievod alebo hudobnú úpravu,
- dokáže verejne prezentovať svoj umelecký výkon,
- má vytvorený pozitívny vzťah k aktívnemu muzicírovaniu.

Hodnotenie predmetu Hra na keyboarde

Pri hodnotení žiaka sa prihliada na:

- technickú úroveň hry,
- hudobný prejav,
- kvalitu interpretácie,
- samostatnosť pri príprave,
- tvorivé využitie možností nástroja,
- schopnosť spolupráce v Hudobnej skupine,

- pravidelnú domácu prípravu,
- verejnú prezentáciu výsledkov práce.

8. UČEBNÉ OSNOVY HRA NA HUSLIACH

8.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hra na husliach je hlavným individuálnym vyučovacím predmetom hudobného odboru súkromnej základnej umeleckej školy. Predmet rozvíja hudobné schopnosti žiaka prostredníctvom systematického osvojovania technických, interpretačných a výrazových prostriedkov husľovej hry. Výučba smeruje k vytvoreniu správnych základných návykov pri držaní nástroja a sláčika, k rozvoju kvalitnej tvorby tónu, intonačnej istoty, rytmického cítenia, hudobnej pamäti a schopnosti umeleckej interpretácie. Špecifikom husľovej hry je spojenie náročnej technickej prípravy s rozvojom hudobného sluchu a citlivého vnímania tónu. Žiak sa postupne oboznamuje s husľovou literatúrou rôznych období a získava schopnosť interpretovať skladby primeranej náročnosti. Získané zručnosti uplatňuje aj v spoločnej hudobnej praxi prostredníctvom predmetu **Hudobná skupina**, kde rozvíja schopnosť súhry, počúvania ostatných hráčov a spoločného umeleckého prejavu.

8.2 Poslanie predmetu

Predmet Hra na husliach vedie žiaka k:

- rozvíjaniu hudobného talentu a umeleckého cítenia,
- osvojeniu správnych technických návykov,
- rozvoju intonačnej a rytmickej istoty,
- vytváraníu kvalitného a kultivovaného tónu,
- pochopeniu hudobného výrazu a štýlu,
- samostatnej práci s hudobným textom,
- schopnosti verejne prezentovať výsledky svojej práce,
- aktívnemu zapájaniu sa do spoločného muzicírovania.

8.3 Ciele vyučovacieho predmetu

Technická oblasť

Žiak:

- osvojí si správne držanie huslí a sláčika,

- rozvíja koordináciu pravej a ľavej ruky,
- zvláda základné sláčikové techniky,
- rozvíja prstovú pohotovosť,
- získava istotu v orientácii na hmatníku.

Hudobná oblasť

Žiak:

- rozvíja hudobný sluch,
- získava intonačnú istotu,
- rozvíja rytmické cítenie,
- chápe základné hudobné pojmy,
- vníma charakter a výraz hudobného diela.

Interpretačná oblasť

Žiak:

- interpretuje skladby primeranej náročnosti,
- používa základné výrazové prostriedky,
- pracuje s frázovaním a dynamikou,
- rozvíja vlastný hudobný prejav.

Osobnostná oblasť

Žiak:

- vytvára si pracovné návyky,
- získava zodpovednosť za domácu prípravu,
- učí sa samostatnosti,
- získava kultivovaný vzťah k hudobnému umeniu.

8.4 Kľúčové kompetencie žiaka

Hudobné kompetencie

Žiak:

- orientuje sa v jednoduchom notovom zápise,
- rozumie základným hudobným označeniam,
- interpretuje skladby primeranej úrovne,
- využíva získané poznatky z hudobnej náuky.

Technické kompetencie

Žiak:

- správne drží nástroj a sláčik,
- vytvára kvalitný tón primerane svojmu stupňu,
- ovláda základné husľové techniky,
- rozvíja koordináciu oboch rúk.

Učebné kompetencie

Žiak:

- pravidelne sa pripravuje,
- dokáže samostatne precvičovať zadané úlohy,
- využíva odporúčania učiteľa,
- hodnotí vlastný výkon.

Sociálne kompetencie

Žiak:

- spolupracuje v Hudobnej skupine,
- rešpektuje ostatných spoluhráčov,
- dokáže prispôbiť svoj výkon kolektívnej interpretácii.

8.5 Organizácia vyučovania

Výučba hry na husliach prebieha individuálnou formou podľa učebného plánu hudobného odboru.

Časová dotácia hlavného predmetu je **1,5 vyučovacej hodiny 2x týždenne** v súlade s rámcovým učebným plánom.

Žiak sa počas štúdia zapája do:

- triednych prehrávok,
- koncertov školy,
- verejných vystúpení,
- kultúrnych podujatí,
- spoločnej hudobnej praxe v Hudobnej skupine.

Výučba rešpektuje individuálne schopnosti, vek a tempo rozvoja každého žiaka.

8.6 PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Hra na husliach – príprava ku hre na nástroj

Charakteristika

Prípravné štúdium je zamerané na vytvorenie základných hudobných a pohybových návykov potrebných pre ďalšie štúdium hry na husliach. Žiak sa primeranou formou oboznamuje s nástrojom, rozvíja hudobný sluch, rytmické cítenie, jemnú motoriku a pripravuje sa na systematickú husľovú výučbu.

Ciele

Žiak:

- získava pozitívny vzťah k husliam,
- oboznamuje sa so stavbou nástroja,
- učí sa základnému postoju pri hre,
- rozvíja sluchové a rytmické schopnosti,
- pripravuje sa na správne technické návyky.

Obsah učiva

Základná príprava

- spoznávanie častí huslí a sláčika,
- správne držanie nástroja primerané veku,
- základný postoj pri hre,
- príprava ľavej ruky,
- základné sláčikové pohyby.

Hudobná príprava

- rytmické cvičenia,
- spev jednoduchých melódií,
- hra podľa sluchu,
- rozlišovanie výšky tónov,
- jednoduché melodické motívy.

Očakávané výstupy

Žiak:

- pozná základné časti huslí,
- dokáže správne držať nástroj primerane veku,
- reaguje na rytmické a melodické podnety,
- zahrá jednoduché hudobné motívy,
- prejavuje záujem o ďalšie štúdium.

1. ROČNÍK I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Charakteristika ročníka

Prvý ročník hry na husliach je zameraný na vytvorenie základných technických a hudobných návykov. Žiak sa učí správne držaniu huslí a sláčika, základom tvorby tónu, orientácii na hmatníku a jednoduchému čítaniu notového zápisu.

Dôležitú úlohu zohráva rozvoj hudobného sluchu, rytmického cítenia a vytváranie správnych pohybových návykov. Výučba rešpektuje individuálne schopnosti žiaka a jeho tempo napredovania.

Ciele

Žiak:

- osvojí si správny postoj pri hre,
- učí sa správne držaniu huslí a sláčika,
- rozvíja koordináciu pravej a ľavej ruky,
- získava základnú kontrolu nad tvorbou tónu,
- rozvíja intonačné cítenie,
- učí sa čítať jednoduchý notový zápis,
- získava pozitívny vzťah k pravidelnej práci s nástrojom.

Obsah učiva

Základná technika hry

Žiak sa učí:

- správne držanie huslí,
- správne držanie sláčika,
- základný postoj pri hre,
- uvoľnenosť pravej ruky,
- základné pohyby sláčika,
- hra na prázdnych strunách.

Pracuje na:

- rovnomernom vedení sláčika,
- základnej kvalite tónu,
- koordinácii pohybov oboch rúk.

Ľavá ruka a prstoklad

Žiak rozvíja:

- správne postavenie ľavej ruky,

- uvoľnenosť prstov,
- základnú orientáciu na hmatníku,
- kladenie prstov v prvej polohe.

Obsahuje:

- jednoduché prstové cvičenia,
- prvé prstoklady,
- jednoduché melodické postupy.

Sláčiková technika

Žiak sa oboznamuje s:

- hrou celým sláčikom,
- delením sláčika,
- základným détaché,
- jednoduchým legatom,
- zmenami sláčika.

Hudobná teória v praktickej hre

Žiak si osvojuje:

- základnú orientáciu v notovej osnove,
- názvy tónov,
- rytmické hodnoty,
- taktové označenia,
- jednoduché dynamické označenia.

Stupnice a technické cvičenia

Podľa schopností žiaka:

- jednoduché stupnicové postupy,
- durové stupnice v rozsahu jednej oktávy,
- jednoduché rozklady tónického akordu,
- technické cvičenia na prsty.

Repertoár

Žiak pracuje so skladbami primeranej náročnosti:

- jednoduché ľudové piesne,
- detské piesne,
- krátke husľové skladbičky,

- jednoduché etudy,
- skladby vhodné na triedne prehrávky.

Dôraz sa kladie na:

- čistotu tónu,
- správny rytmus,
- hudobný prejav primeraný veku.

Hra pamäti a hra podľa sluchu

Žiak:

- opakuje krátke melodické úseky podľa sluchu,
- hrá jednoduché piesne pamäti,
- rozvíja hudobnú pamäť.

Výkonový štandard – koniec 1. ročníka

Žiak:

- správne drží husle a sláčik primerane svojmu veku,
- zvláda základný postoj pri hre,
- vytvára jednoduchý tón,
- hrá jednoduché melódie v prvej polohe,
- orientuje sa v základnom notovom zápise,
- zvláda jednoduché rytmické útvary,
- dokáže interpretovať krátku skladbu primeranej náročnosti,
- pravidelne sa pripravuje na vyučovanie.

Práca v Hudobnej skupine

Podľa možností školy sa žiak zapája do spoločnej hudobnej činnosti.

Rozvíja:

- schopnosť počúvať ostatných,
- udržiavanie spoločného rytmu,
- základnú súhru s inými nástrojmi,
- kultivované vystupovanie.

Metódy a formy práce

Využíva sa:

- individuálny prístup učiteľa,
- názorná ukážka,

- napodobňovanie,
- sluchová kontrola,
- rytmické cvičenia,
- hra podľa sluchu,
- motivácia prostredníctvom vystúpení.

Hodnotenie

Hodnotí sa:

- správnosť základných návykov,
- držanie nástroja a sláčika,
- kvalita tónu,
- intonačná istota primeraná veku,
- rytmická presnosť,
- pravidelnosť prípravy,
- záujem a aktivita žiaka.

2. ROČNÍK I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Charakteristika ročníka

V druhom ročníku žiak nadväzuje na základné návyky získané v prvom ročníku. Systematicky upevňuje správne držanie nástroja a sláčika, zdokonaľuje tvorbu tónu, rozvíja intonačnú istotu a získava väčšiu pohotovosť pri hre.

Pozornosť sa venuje rozvoju koordinácie oboch rúk, rozširovaniu sláčikovej techniky, upevňovaniu prvej polohy a samostatnejšiemu hudobnému prejavu.

Ciele

Žiak:

- upevňuje správne technické návyky,
- zlepšuje kvalitu tónu,
- rozvíja intonačnú istotu v prvej polohe,
- zdokonaľuje prácu pravej ruky a sláčika,
- rozvíja hudobnú pamäť a sluchovú kontrolu,
- získava väčšiu samostatnosť pri príprave skladieb,
- učí sa vyjadriť charakter interpretovanej skladby.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- správne držanie huslí a sláčika,
- stabilný postoj pri hre,
- rovnomerné vedenie sláčika,
- kvalitu tónu,
- koordináciu pravej a ľavej ruky.

Pracuje na:

- presnosti nasadenia tónu,
- rovnomernosti sláčika,
- plynulých zmenách sláčika,
- základných artikulačných prvkoch.

Sláčiková technika

Žiak rozvíja:

- détaché,
- jednoduché legato,
- kombinovanie rôznych dĺžok sláčika,
- zmeny sláčika v rôznych rytmických hodnotách,
- základnú prácu s dynamikou.

Ľavá ruka a intonácia

Žiak upevňuje:

- prvú polohu,
- správne kladenie prstov,
- intonačnú kontrolu,
- pohotovosť prstov.

Pracuje na:

- jednoduchých prstových cvičeniach,
- melodických postupoch,
- jednoduchých chromatických prvkoch podľa schopností žiaka.

Stupnice a technické cvičenia

Podľa schopností žiaka:

- durové stupnice v rozsahu jednej oktávy,
- jednoduché mollové stupnice,
- rozklady tónického akordu,
- technické cvičenia na prsty,
- jednoduché etudy.

Cieľom je:

- rozvoj intonácie,
- upevnenie prstokladu,
- rozvoj sluchovej kontroly.

Hudobná teória v praktickej hre

Žiak si upevňuje:

- orientáciu v notovom zápise,
- rytmické hodnoty,
- taktové označenia,
- dynamické označenia,
- základné tempové názvy,
- jednoduché hudobné pojmy.

Výrazová stránka hry

Žiak pracuje na:

- základnom frázovaní,
- dynamických odtieňoch,
- rozlišovaní charakteru skladby,
- citlivom vedení melodickej línie.

Učí sa:

- počúvať vlastný tón,
- vnímať rozdiel medzi technicky správnou a výrazovou hrou.

Repertoár

Žiak pracuje so skladbami primeranej náročnosti:

- ľudové piesne v jednoduchých úpravách,
- krátke charakterové skladby,
- jednoduché koncertné skladbičky,
- etudy,

- skladby vhodné na verejné vystúpenie.

Repertoár sa vyberá podľa:

- veku žiaka,
- technickej úrovne,
- hudobného cítenia,
- individuálneho napredovania.

Hra pamäti a hra podľa sluchu

Žiak:

- rozvíja schopnosť zapamätať si krátke hudobné úseky,
- hrá jednoduché melódie podľa sluchu,
- upevňuje hudobnú pamäť.

Výkonový štandard – koniec 2. ročníka

Žiak:

- ovláda základné držanie huslí a sláčika,
- vytvára kvalitnejší a stabilnejší tón,
- hrá v prvej polohe s primeranou intonačnou istotou,
- zvláda základné sláčikové ťahy,
- interpretuje jednoduché skladby s výrazovým rozlíšením,
- ovláda jednoduché stupnice a technické cvičenia,
- dokáže samostatnejšie pracovať na zadanom materiáli,
- zapája sa do spoločnej hudobnej činnosti.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak podľa možností školy rozvíja:

- schopnosť rytmickej súhry,
- počúvanie ostatných nástrojov,
- prispôsobenie vlastnej hry kolektívu,
- zodpovednosť za spoločný hudobný výkon.

Metódy a formy práce

Používajú sa:

- individuálna práca so žiakom,
- názorná ukážka,
- sluchová kontrola,

- práca s rytmom,
- postupné budovanie technických návykov,
- motivácia koncertným vystupovaním.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa posudzuje:

- technická úroveň hry,
- držanie nástroja a sláčika,
- kvalita tónu,
- intonačná istota,
- rytmická presnosť,
- hudobný prejav,
- schopnosť samostatnej práce,
- pravidelná domáca príprava.

3. ROČNÍK I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Charakteristika ročníka

V treťom ročníku žiak upevňuje základné technické návyky a rozvíja svoje interpretačné schopnosti. Zameriava sa na skvalitnenie tónu, väčšiu intonačnú istotu, rozvoj sláčikovej techniky a samostatnej hudobný prejav. Žiak postupne získava väčšiu kontrolu nad nástrojom a učí sa vedome využívať technické prostriedky na vyjadrenie charakteru hudobného diela.

Ciele

Žiak:

- zdokonaľuje techniku pravej a ľavej ruky,
- rozvíja kvalitu tónu,
- upevňuje intonáciu v prvej polohe,
- rozširuje sláčikovú techniku,
- rozvíja hudobnú pamäť a samostatnosť,
- získava prvé skúsenosti s výraznejšou interpretáciou,
- učí sa pracovať s hudobnou frázou.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- správny postoj pri hre,
- držanie huslí a sláčika,
- koordináciu oboch rúk,
- plynulosť a istotu pohybov,
- tvorbu kvalitného tónu.

Pracuje na:

- rovnomernom vedení sláčika,
- presnom nasadení tónu,
- dynamickej kontrole zvuku.

Sláčiková technika

Žiak rozvíja:

- détaché,
- legato,
- kombinácie sláčikových ťahov,
- zmeny sláčika,
- prácu s rôznymi časťami sláčika.

Podľa schopností žiaka sa oboznamuje s:

- jednoduchým martelé,
- základmi spiccata.

Ľavá ruka a práca na hmatníku

Žiak:

- upevňuje prvú polohu,
- rozvíja pohyblivosť prstov,
- zlepšuje intonačnú kontrolu,
- pracuje na presných prstokladoch.

Podľa individuálnych schopností:

- začína s prípravou na zmenu polohy,
- oboznamuje sa so základmi druhej polohy.

Stupnice a technické cvičenia

Žiak pracuje na:

- durových a mollových stupniciach primeranej náročnosti,

- stupniciach v rozsahu jednej až dvoch oktáv podľa schopností,
- rozkladoch tónického akordu,
- technických cvičeniach,
- jednoduchých etudách.

Cieľom je:

- rozvoj intonácie,
- upevnenie prstokladu,
- rozvoj pohyblivosti prstov.

Hudobný výraz a interpretácia

Žiak rozvíja:

- základné frázovanie,
- dynamické odtiene,
- tempové rozlíšenie,
- charakter skladby.

Učí sa:

- vytvárať hudobnú frázu,
- vnímať stavbu skladby,
- vyjadriť náladu hudobného diela.

Hudobná teória v praktickej hre

Žiak využíva:

- poznatky z hudobnej náuky,
- orientáciu v tóninách,
- základné hudobné názvoslovie,
- rytmické a dynamické označenia.

Repertoár

Žiak pracuje so skladbami:

- rôznych charakterov,
- primeranej technickej úrovne,
- vhodnými na verejnú prezentáciu.

Obsahuje:

- etudy,
- krátke koncertné skladby,

- ľudové piesne v úpravách pre husle,
- skladby rôznych štýlových období.

Dôraz sa kladie na:

- technickú správnosť,
- hudobný výraz,
- kultivovaný tón.

Hra pamäti a hra podľa sluchu

Žiak:

- rozvíja hudobnú pamäť,
- hrá jednoduchšie časti skladieb pamäti,
- reprodukuje krátke melodické motívy podľa sluchu.

Výkonový štandard – koniec 3. ročníka

Žiak:

- ovláda základné technické princípy hry na husliach,
- hrá v prvej polohe s väčšou intonačnou istotou,
- používa základné sláčikové techniky,
- vytvára kvalitnejší tón,
- zvláda jednoduché stupnice a etudy,
- dokáže interpretovať skladby s primeraným výrazom,
- pracuje samostatnejšie na zadaných úlohách,
- spolupracuje v rámci Hudobnej skupiny.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak rozvíja:

- súhru s ostatnými hráčmi,
- schopnosť počúvať ostatné nástroje,
- rytmickú presnosť v kolektívnej hre,
- prispôsobenie dynamiky spoločnému výkonu.

Metódy a formy práce

Využíva sa:

- individuálne vedenie žiaka,
- názorná ukážka,
- analýza technických problémov,

- sluchová kontrola,
- práca s hudobným výrazom,
- postupné budovanie samostatnosti.

Hodnotenie

Hodnotí sa:

- technický rozvoj,
- kvalita tónu,
- intonačná presnosť,
- rytmická istota,
- sláčiková technika,
- hudobný prejav,
- samostatnosť pri práci,
- pravidelná domáca príprava,
- aktívna účasť na vystúpeniach.

4. ROČNÍK I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník I. stupňa predstavuje zavŕšenie základnej etapy štúdia hry na husliach. Žiak upevňuje a rozvíja získané technické a interpretačné schopnosti, získava väčšiu istotu v ovládaní nástroja a postupne sa pripravuje na pokračovanie v štúdiu na II. stupni.

Dôraz sa kladie na kvalitnú tvorbu tónu, intonačnú istotu, rozvoj sláčikovej techniky, hudobný výraz a schopnosť samostatnej prípravy skladieb.

Ciele

Žiak:

- upevňuje správne technické návyky,
- zdokonaľuje kvalitu tónu,
- rozvíja istotu ľavej ruky a sláčikovej techniky,
- rozširuje výrazové možnosti hry,
- získava väčšiu samostatnosť pri štúdiu skladieb,
- pripravuje sa na verejnú prezentáciu,
- rozvíja schopnosť spoločného muzicírovania.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- správne držanie huslí a sláčika,
- stabilitu postoja pri hre,
- koordináciu pravej a ľavej ruky,
- kvalitu a farebnosť tónu,
- presnosť intonácie.

Pracuje na:

- plynulosti hry,
- rovnomernom vedení sláčika,
- dynamickej kontrole tónu,
- technickej istote.

Sláčiková technika

Žiak rozvíja:

- détaché,
- legato,
- martelé podľa schopností,
- základné prvky spiccata podľa individuálnej úrovne,
- kombináciu rôznych sláčikových spôsobov.

Zameriava sa na:

- čistotu nasadenia tónu,
- pružnosť pravej ruky,
- využitie sláčika podľa charakteru skladby.

Ľavá ruka a polohy

Žiak:

- upevňuje prvú polohu,
- podľa schopností začína pracovať v ďalších polohách,
- rozvíja presnosť prstokladu,
- zdokonaľuje pohyblivosť prstov.

Podľa individuálnych možností:

- príprava druhej a tretej polohy,
- jednoduché zmeny polôh,

- základné glissando pri nácviku posunov.

Stupnice a technické cvičenia

Žiak pracuje na:

- durových a mollových stupniciach primeranej náročnosti,
- stupniciach v rozsahu jednej až dvoch oktáv,
- rozkladoch akordov,
- etudách rozvíjajúcich techniku ľavej a pravej ruky.

Cieľom je:

- zlepšenie intonácie,
- rozvoj technickej pohotovosti,
- upevnenie získaných návykov.

Hudobný výraz a interpretácia

Žiak rozvíja:

- samostatné frázovanie,
- dynamické odtiene,
- tempové cítenie,
- štýlové rozlíšenie skladieb.

Učí sa:

- pochopiť charakter skladby,
- vytvoriť primeraný umelecký prejav,
- pracovať s hudobnou formou.

Hra z listu a hra spamäti

Žiak:

- rozvíja schopnosť orientácie v notovom zápise,
- hrá jednoduchšie skladby z listu,
- pripravuje vybrané skladby spamäti,
- rozvíja hudobnú predstavivosť.

Repertoár

Žiak pracuje so skladbami:

- rôznych štýlových období,
- primeranej technickej náročnosti,
- vhodnými na verejnú prezentáciu.

Repertoár môže obsahovať:

- etudy,
- prednesové skladby,
- jednoduché koncertné skladby,
- úpravy ľudových piesní,
- skladby klasickej a modernej literatúry pre husle.

Výkonový štandard – koniec 4. ročníka

Žiak:

- ovláda základné technické princípy hry na husliach,
- vytvára kultivovaný tón primeranej úrovne,
- hrá s primeranou intonačnou istotou,
- ovláda základné sláčikové techniky,
- zvláda jednoduché stupnice, akordy a etudy,
- interpretuje skladby s primeraným výrazom,
- dokáže samostatnejšie pracovať na hudobnom materiáli,
- dokáže vystúpiť pred publikom,
- aktívne spolupracuje v Hudobnej skupine.

Záverečný profil žiaka po ukončení I. stupňa – 1. časť

Žiak po absolvovaní 4. ročníka:

- má vytvorené základné technické návyky husľovej hry,
- ovláda základnú prácu pravej a ľavej ruky,
- dokáže interpretovať jednoduché skladby rôznych charakterov,
- orientuje sa v základnom husľovom repertoári,
- využíva poznatky z hudobnej náuky,
- dokáže samostatne pracovať na zadaných úlohách,
- má vytvorený pozitívny vzťah k hudbe a aktívnemu muzicírovaniu.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa posudzuje:

- technická úroveň hry,
- držanie nástroja a sláčika,
- kvalita tónu,
- intonačná istota,

- rytmická presnosť,
- hudobný výraz,
- schopnosť samostatnej práce,
- pravidelná domáca príprava,
- účasť na koncertoch a spoločnej hudobnej činnosti.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA HRA NA HUSLIACH

Charakteristika II. Stupňa

II. stupeň základného štúdia nadväzuje na vedomosti a zručnosti získané počas I. stupňa. Žiak si ďalej rozvíja technické, interpretačné a umelecké schopnosti, získava väčšiu samostatnosť pri štúdiu skladieb a formuje vlastný hudobný prejav. Výučba smeruje k zvládnutiu náročnejších technických prvkov, k rozšíreniu práce v polohách, rozvoju kvality tónu, vibrata, sláčikových techník a k schopnosti interpretovať skladby rôznych štýlových období.

Žiak využíva svoje schopnosti aj v rámci **Hudobnej skupiny**, kde rozvíja komornú spoluprácu, súhru a zodpovednosť za spoločný hudobný výkon.

1. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Žiak upevňuje technické základy získané na I. stupni a postupne rozširuje svoje interpretačné možnosti. Dôraz sa kladie na kvalitnejšiu tvorbu tónu, intonačnú istotu, prácu v polohách a samostatnejšiu prípravu repertoáru.

Ciele

Žiak:

- zdokonaľuje techniku hry,
- rozvíja kvalitu a farebnosť tónu,
- upevňuje prácu v polohách,
- rozvíja samostatnosť pri štúdiu skladieb,
- začína vedome využívať výrazové prostriedky.

Obsah učiva

Technika hry

- zdokonaľovanie držania nástroja a sláčika,
- rozvoj pohyblivosti ľavej ruky,
- presnosť intonácie,
- koordinácia oboch rúk,
- technické cvičenia podľa individuálnych potrieb.

Ľavá ruka

- upevňovanie prvej až tretej polohy,
- jednoduché zmeny polôh,
- rozvoj prstovej techniky,
- príprava na vibrato.

Sláčiková technika

- zdokonaľovanie détaché a legata,
- martelé,
- jednoduché spiccato podľa schopností,
- práca s farbou tónu.

Repertoár

- etudy primeranej náročnosti,
- prednesové skladby,
- skladby rôznych štýlových období.

Výkonový štandard

Žiak:

- hrá technicky istejšie,
- ovláda základnú prácu vo viacerých polohách,
- používa primerané výrazové prostriedky,
- dokáže samostatnejšie pripraviť skladbu.

2. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Žiak prehĺbuje technické a interpretačné schopnosti. Rozvíja schopnosť samostatne riešiť technické problémy a vedome pracovať na hudobnom výraze.

Ciele

Žiak:

- rozvíja technickú pohotovosť,
- zdokonaľuje intonáciu,
- rozvíja vibrato,
- pracuje na štýlovej interpretácii,
- získava väčšiu umeleckú samostatnosť.

Obsah učiva

Technická oblasť

- stupnice a rozklady akordov podľa úrovne žiaka,
- etudy rozvíjajúce technickú zdatnosť,
- práca na rýchlosti a presnosti hry.

Ľavá ruka

- rozšírenie práce v polohách,
- plynulejšie zmeny polôh,
- základy dvojhmatov podľa schopností,
- rozvoj vibrata.

Pravá ruka

- zdokonaľovanie sláčikových techník,
- práca s dynamikou,
- tvorba kvalitného tónu.

Interpretácia

- práca s frázou,
- štýlové rozdiely,
- pochopenie hudobného charakteru skladby.

Výkonový štandard

Žiak:

- využíva technické prostriedky na vyjadrenie hudobného obsahu,
- hrá s väčšou intonačnou istotou,
- používa vibrato primerane úrovni,
- interpretuje skladby rôznych charakterov.

3. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Žiak smeruje k samostatnému umeleckému prejavu. Rozvíja osobitý interpretačný štýl a pripravuje sa na zvládnutie náročnejšieho koncertného programu.

Ciele

Žiak:

- rozvíja interpretačnú vyspelosť,
- zdokonaľuje technické schopnosti,
- prehĺbuje hudobné myslenie,
- pripravuje sa na absolventský výkon.

Obsah učiva

Technická príprava

- stupnice a akordy vo väčšom rozsahu podľa schopností,
- náročnejšie etudy,
- zdokonaľovanie polôh,
- rozvoj sláčikovej techniky.

Interpretácia

- samostatná práca s hudobným textom,
- štýlová interpretácia,
- práca s tempom, dynamikou a frázovaním.

Repertoár

- náročnejšie prednesové skladby,
- koncertné skladby primeranej úrovne,
- skladby rôznych štýlových období.

Výkonový štandard

Žiak:

- interpretuje skladby s vlastným hudobným prejavom,
- dokáže samostatne riešiť technické problémy,
- využíva výrazové možnosti nástroja,
- pripravuje sa na záverečnú prezentáciu.

4. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník II. stupňa je zavŕšením štúdia hry na husliach. Žiak prezentuje získané technické, interpretačné a hudobné schopnosti.

Ciele

Žiak:

- dosahuje primeranú interpretačnú samostatnosť,
- dokáže pripraviť a prezentovať umelecký výkon,
- rozvíja vlastný hudobný názor,
- využíva získané vedomosti v praxi.

Obsah učiva

Technická oblasť

- individuálne technické zdokonaľovanie,
- stupnice, akordy a etudy podľa potrieb žiaka,
- príprava absolventského programu.

Interpretačná oblasť

- samostatná interpretácia skladieb,
- práca s hudobným obsahom,
- štýlová a výrazová stránka hry,
- umelecký prejav.

Verejná prezentácia

Žiak:

- pripravuje koncertný program,
- získava skúsenosti s vystupovaním,
- dokáže prezentovať výsledky svojej práce.

Výkonový štandard absolventa II. stupňa

Absolvent:

- ovláda primeranú techniku hry na husliach,
- vytvára kultivovaný a výrazovo diferencovaný tón,
- orientuje sa v základných husľových polohách,
- využíva sláčikové techniky primeranej úrovne,
- dokáže samostatne pripravovať repertoár,

- interpretuje skladby rôznych štýlov,
- aktívne sa zapája do hudobnej skupiny,
- dokáže verejne prezentovať svoj umelecký výkon.

Hodnotenie predmetu Hra na husliach

Pri hodnotení sa posudzuje:

- technická úroveň hry,
- kvalita tónu,
- intonačná istota,
- rytmická presnosť,
- sláčiková technika,
- hudobný prejav,
- samostatnosť pri príprave,
- schopnosť spolupráce v Hudobnej skupine,
- verejná prezentácia výsledkov práce.

9. UČEBNÉ OSNOVY HRA NA GITARE

9.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Hra na gitare je hlavným individuálnym vyučovacím predmetom hudobného odboru základnej umeleckej školy. Predmet rozvíja hudobné schopnosti žiaka prostredníctvom systematického osvojovania technických, interpretačných a tvorivých zručností.

Gitara ako melodický, harmonický a sprievodný nástroj umožňuje žiakovi rozvíjať hudobný sluch, rytmické cítenie, harmonické myslenie a schopnosť samostatného hudobného prejavu.

Výučba smeruje k vytvoreniu správnych základných návykov pri držaní nástroja, k rozvoju techniky pravej a ľavej ruky, kvalitnej tvorbe tónu, orientácii na hmatníku a postupnému zvládnutiu rôznych interpretačných štýlov.

Žiak získané vedomosti a zručnosti využíva aj v rámci predmetu **Hudobná skupina**, kde rozvíja schopnosť spolupráce, rytmickej súhry a spoločného muzicírovania.

9.2 Poslanie predmetu

Predmet Hra na gitare vedie žiaka k:

- rozvoju hudobného talentu a tvorivosti,
- osvojeniu správnych technických návykov,

- rozvoju rytmického a harmonického cítenia,
- zvládnutiu základných gitarových techník,
- schopnosti interpretovať skladby rôznych charakterov,
- samostatnej práci s hudobným textom,
- schopnosti verejne prezentovať výsledky svojej práce,
- aktívnemu zapájaniu sa do spoločnej hudobnej činnosti.

9.3 Ciele vyučovacieho predmetu

Technická oblasť

Žiak:

- osvojí si správne držanie gitary,
- rozvíja koordináciu pravej a ľavej ruky,
- zvláda základné gitarové techniky,
- rozvíja pohyblivosť prstov,
- získava istotu v orientácii na hmatníku.

Hudobná oblasť

Žiak:

- rozvíja hudobný sluch,
- získava rytmickú istotu,
- chápe základné harmonické vzťahy,
- využíva poznatky z hudobnej náuky,
- rozvíja hudobnú pamäť.

Interpretačná oblasť

Žiak:

- interpretuje skladby primeranej náročnosti,
- rozvíja výrazové prostriedky,
- pracuje s dynamikou a frázovaním,
- získava vlastný hudobný prejav.

Tvorivá oblasť

Žiak:

- využíva gitaru ako melodický a sprievodný nástroj,
- učí sa základnej harmonizácii,

- rozvíja improvizačné schopnosti podľa úrovne,
- získava skúsenosti so sprievodom piesní.

9.4 Kľúčové kompetencie žiaka

Hudobné kompetencie

Žiak:

- orientuje sa v notovom zápise,
- rozumie základným hudobným označeniam,
- interpretuje skladby primeranej úrovne,
- využíva poznatky z hudobnej náuky.

Technické kompetencie

Žiak:

- správne drží gitaru,
- ovláda základné techniky pravej a ľavej ruky,
- vytvára kvalitný tón primerane svojim schopnostiam,
- orientuje sa na hmatníku.

Učebné kompetencie

Žiak:

- pravidelne sa pripravuje,
- dokáže samostatne precvičovať zadané úlohy,
- vie pracovať s chybou,
- využíva odporúčania učiteľa.

Sociálne kompetencie

Žiak:

- spolupracuje v Hudobnej skupine,
- počúva ostatných spoluhráčov,
- rešpektuje spoločný hudobný prejav,
- preberá zodpovednosť za svoju úlohu.

9.5 Organizácia vyučovania

Výučba hry na gitare prebieha individuálnou formou podľa učebného plánu hudobného odboru.

Časová dotácia hlavného predmetu je **1,5 vyučovacej hodiny týždenne** v súlade s rámcovým učebným plánom.

Žiak sa počas štúdia zapája do:

- triednych prehrávok,
- koncertov školy,
- verejných vystúpení,
- kultúrnych podujatí,
- spoločnej hudobnej praxe v Hudobnej skupine.

Výučba rešpektuje individuálne schopnosti, vek a tempo rozvoja žiaka.

9.6 PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Hra na gitare – prípravná ku hre na nástroj

Charakteristika

Prípravné štúdium je zamerané na oboznámenie žiaka s gitarou, vytvorenie základných hudobných a pohybových návykov a prípravu na systematické štúdium nástroja.

Žiak rozvíja hudobný sluch, rytmické cítenie, jemnú motoriku a získava prvé skúsenosti s tvorbou tónu.

Ciele

Žiak:

- vytvára si pozitívny vzťah ku gitare,
- spoznáva základné časti nástroja,
- učí sa správne držaniu gitary,
- rozvíja rytmické a melodické schopnosti,
- pripravuje sa na základné technické návyky.

Obsah učiva

Základná príprava

- spoznávanie častí gitary,
- správne držanie nástroja,
- základný posed pri hre,
- práca pravej ruky,
- príprava ľavej ruky.

Hudobná príprava

- rytmické cvičenia,
- spev jednoduchých melódií,
- hra podľa sluchu,
- rozlišovanie výšky tónov,
- jednoduché melodické motívy.

Prvé gitarové návyky

- brnkanie na strunách,
- jednoduché rytmické sprievody,
- hra jednotlivých tónov,
- jednoduché piesne.

Očakávané výstupy – prípravné štúdium

Po absolvovaní prípravného štúdia hry na gitare žiak získa:

Nástrojové a technické zručnosti

- pozná základné časti gitary a zásady starostlivosti o nástroj,
- dokáže správne držať gitaru primerane svojmu veku a telesným možnostiam,
- osvojil si základný posed pri hre,
- vie správne položiť pravú a ľavú ruku pri hre,
- dokáže vytvoriť jednoduchý tón na jednotlivých strunách,
- rozvíja jemnú motoriku a koordináciu pohybov.

Hudobné schopnosti

- rozlišuje vysoké a nízke tóny,
- dokáže zopakovať jednoduchý rytmický a melodický motív,
- rozvíja hudobný sluch prostredníctvom spevu a hry podľa sluchu,
- udrží jednoduchý rytmus pri hre,
- vníma rozdiely v tempe a dynamike.

Praktická hra na nástroji

- zahrá jednoduché tóny a krátke melodické úseky,
- zvládne jednoduché rytmické sprievody na prázdnych strunách,
- dokáže zahráť jednoduchú detskú alebo ľudovú melódiu podľa svojich možností,

- reaguje na pokyny učiteľa pri spoločnej hre,
- dokáže sa sústrediť na krátky hudobný výkon.

Pracovné návyky a vzťah k hudbe

- vytvára si základné návyky pravidelnej prípravy,
- dokáže pracovať podľa pokynov učiteľa,
- prejavuje záujem o ďalšie vzdelávanie v hre na gitare,
- získava pozitívny vzťah k hudbe a aktívnemu muzikórovaniu.

1. ROČNÍK I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA HRA NA GITARE

Charakteristika ročníka

Prvý ročník hry na gitare je zameraný na vytvorenie základných technických a hudobných návykov potrebných pre ďalšie štúdium. Žiak sa učí správne držaniu nástroja, základom práce pravej a ľavej ruky, orientácii na hmatníku a jednoduchému čítaniu notového zápisu.

Dôležitou súčasťou výučby je rozvoj hudobného sluchu, rytmického cítenia, koordinácie pohybov a vytváranie správnych návykov pri domácej príprave.

Ciele

Žiak:

- osvojí si správne držanie gitary,
- vytvára základné technické návyky pravej a ľavej ruky,
- rozvíja schopnosť čítať jednoduchý notový zápis,
- získava základnú orientáciu na hmatníku,
- rozvíja rytmické a melodické cítenie,
- učí sa samostatnej pravidelnej príprave,
- získava pozitívny vzťah k nástroju a hudbe.

Obsah učiva

Základná technika hry

Žiak sa učí:

- správny posed pri hre na gitare,
- správne držanie nástroja,
- postavenie pravej ruky,
- postavenie ľavej ruky,

- uvoľnenosť rúk pri hre,
- základnú koordináciu oboch rúk.

Pracuje na:

- tvorbe kvalitného tónu,
- presnom stláčaní strún,
- správnom brnkaní a vytáňovaní tónov.

Pravá ruka

Žiak rozvíja:

- hru prstami pravej ruky,
- striedanie prstov pravej ruky,
- jednoduché arpeggiá,
- základné rytmické modely,
- jednoduchý doprovod piesní.

Podľa schopností sa oboznamuje s:

- hrou trsátkom,
- jednoduchými rytmickými sprievodmi.

Ľavá ruka a orientácia na hmatníku

Žiak sa učí:

- správne postavenie ľavej ruky,
- kladenie prstov na struny,
- orientáciu na prvých pražcoch,
- jednoduché prstoklady.

Obsahuje:

- hru jednotlivých tónov,
- jednoduché melodické postupy,
- krátke cvičenia na presnosť prstov.

Notový zápis a hudobná teória v praktickej hre

Žiak si osvojuje:

- základnú orientáciu v notovej osnove,
- názvy tónov,
- rytmické hodnoty,
- taktové označenia,

- jednoduché dynamické označenia.

Využíva poznatky z hudobnej náuky pri praktickej hre.

Akordická príprava

Žiak sa oboznamuje so základmi harmonickej hry:

- jednoduché akordové značky,
- základné durové a molové akordy podľa schopností,
- jednoduchý sprievod ľudových a detských piesní,
- striedanie základných akordov.

Stupnice a technické cvičenia

Podľa schopností žiaka:

- jednoduché stupnicové postupy,
- jednooktávové stupnice,
- technické cvičenia pre prsty,
- jednoduché etudy.

Cieľom je:

- rozvoj pohyblivosti prstov,
- presnosť hry,
- rozvoj hudobného sluchu.

Repertoár

Žiak pracuje so skladbami primeranej náročnosti:

- jednoduché gitarové skladby,
- detské piesne,
- ľudové piesne,
- krátke melodické skladby,
- jednoduché sprievody piesní.

Dôraz sa kladie na:

- správny rytmus,
- čistotu tónu,
- základný hudobný výraz.

Hra pamäti a hra podľa sluchu

Žiak:

- opakuje krátke melodické motívy podľa sluchu,

- hrá jednoduché piesne spamäti,
- rozvíja hudobnú pamäť.

Výkonový štandard – koniec 1. ročníka

Žiak:

- správne drží gitaru primerane svojmu veku,
- ovláda základné postavenie pravej a ľavej ruky,
- dokáže zahrať jednoduché melódie,
- orientuje sa na základnej časti hmatníka,
- ovláda jednoduché rytmické modely,
- zvláda základné tóny a jednoduché prstoklady,
- zahrá jednoduché skladby alebo piesne primeranej náročnosti,
- dokáže použiť jednoduchý akordický sprievod podľa svojich možností,
- pravidelne sa pripravuje na vyučovanie.

Práca v Hudobnej skupine

Podľa možností školy sa žiak zapája do spoločnej hudobnej činnosti.

Rozvíja:

- schopnosť počúvať ostatných hráčov,
- udržiavanie spoločného rytmu,
- základnú súhru,
- zodpovednosť za vlastnú hudobnú úlohu.

Metódy a formy práce

Využíva sa:

- individuálny prístup učiteľa,
- názorná ukážka,
- napodobňovanie,
- sluchová kontrola,
- rytmické cvičenia,
- hra podľa sluchu,
- postupné rozvíjanie samostatnosti žiaka.

Hodnotenie

Hodnotí sa:

- správnosť základných technických návykov,
- držanie nástroja,
- kvalita tónu,
- rytmická presnosť,
- orientácia na hmatníku,
- schopnosť zahrať jednoduchú skladbu,
- pravidelnosť domácej prípravy,
- aktivita a záujem žiaka.

2. ROČNÍK I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA HRA NA GITARE

Charakteristika ročníka

V druhom ročníku žiak nadväzuje na základné technické a hudobné návyky získané v prvom ročníku. Systematicky rozvíja techniku pravej a ľavej ruky, zdokonaľuje orientáciu na hmatníku, rozširuje akordickú prípravu a získava väčšiu istotu v samostatnej hre.

Dôraz sa kladie na skvalitňovanie tónu, rytmickú presnosť, rozvoj hudobnej pamäti a schopnosť interpretovať jednoduché skladby rôznych charakterov.

Ciele

Žiak:

- upevňuje správne technické návyky hry na gitare,
- zdokonaľuje koordináciu pravej a ľavej ruky,
- rozširuje orientáciu na hmatníku,
- rozvíja melodickú a akordickú hru,
- získava väčšiu istotu v rytmickom sprievode,
- rozvíja hudobný výraz a samostatnosť pri príprave skladieb.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- správny posed pri hre,
- držanie nástroja,
- postavenie pravej a ľavej ruky,
- presnosť tvorby tónu,
- koordináciu oboch rúk.

Pracuje na:

- plynulosti hry,
- rovnomernosti rytmu,
- čistote tónov,
- správnom používaní prstov.

Pravá ruka

Žiak rozvíja:

- striedanie prstov pravej ruky,
- jednoduché arpeggiá,
- rôzne rytmické modely,
- jednoduché sprievodné techniky.

Podľa schopností:

- hra trsátkom,
- základné rytmické údery,
- kombinácia basového tónu a akordov.

Ľavá ruka a hmatník

Žiak upevňuje:

- správne postavenie ľavej ruky,
- presné kladenie prstov,
- orientáciu v prvej polohe,
- jednoduché posuny podľa schopností.

Rozvíja:

- pohyblivosť prstov,
- čistotu tónov,
- rýchlejšiu orientáciu na hmatníku.

Akordická hra a sprievod

Žiak rozširuje:

- znalosť základných akordov,
- striedanie akordov v jednoduchých piesňach,
- rytmické sprievody,
- hru melódie so sprievodom.

Oboznamuje sa s:

- akordovými značkami,
- základnými harmonickými postupmi,
- jednoduchou transpozíciou podľa možností.

Stupnice a technické cvičenia

Žiak pracuje na:

- jednooktávových stupniciach,
- jednoduchých melodických cvičeniach,
- technických cvičeniach pre pravú a ľavú ruku,
- jednoduchých etudách.

Cieľom je:

- rozvoj technickej istoty,
- zlepšenie koordinácie,
- upevnenie správnych návykov.

Notový zápis a hudobná orientácia

Žiak si upevňuje:

- čítanie jednoduchého notového zápisu,
- rytmické hodnoty,
- taktové označenia,
- dynamické označenia,
- základné hudobné názvoslovie.

Využíva:

- poznatky z hudobnej náuky,
- orientáciu v tóninách pri praktickej hre.

Výrazová stránka hry

Žiak pracuje na:

- základnom frázovaní,
- dynamických rozdieloch,
- tempe,
- charaktere skladby.

Učí sa:

- počúvať kvalitu vlastnej hry,
- vyjadriť náladu skladby,

- rozlišovať jednoduché hudobné štýly.

Repertoár

Žiak pracuje so skladbami primeranej náročnosti:

- jednoduché gitarové skladby,
- ľudové piesne,
- piesne so sprievodom akordov,
- melodické skladby,
- jednoduché etudy,
- skladby vhodné na verejné vystúpenia.

Hra pamäti a hra podľa sluchu

Žiak:

- rozvíja hudobnú pamäť,
- hrá jednoduché melódie podľa sluchu,
- dokáže zahrať kratšie časti skladieb pamäti,
- rozvíja schopnosť reprodukovat' jednoduché hudobné motívy.

Výkonový štandard – koniec 2. ročníka

Žiak:

- ovláda základné technické princípy hry na gitare,
- správne používa pravú a ľavú ruku,
- orientuje sa v prvej polohe,
- zahrá jednoduché melodické skladby,
- zvláda základné akordy a jednoduché sprievody,
- dokáže hrať jednoduchú melódiu so sprievodom,
- používa základné výrazové prostriedky,
- dokáže samostatnejšie pripravovať zadaný repertoár,
- zapája sa do spoločnej hudobnej činnosti.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak rozvíja:

- rytmickú súhru,
- schopnosť sprevádzať iných hráčov alebo spev,
- počúvanie ostatných nástrojov,

- prispôsobenie hlasitosti a tempa spoločnému výkonu.

Metódy a formy práce

Využíva sa:

- individuálne vedenie žiaka,
- názorná ukážka,
- postupné osvojovanie technických prvkov,
- práca s rytmom,
- hra podľa sluchu,
- rozvoj samostatnej prípravy.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa posudzuje:

- technický rozvoj žiaka,
- kvalita tónu,
- rytmická presnosť,
- čistota hry,
- orientácia na hmatníku,
- zvládnutie akordov a sprievodu,
- hudobný prejav,
- samostatnosť pri práci,
- pravidelná domáca príprava.

3. ROČNÍK I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA HRA NA GITARE

Charakteristika ročníka

V treťom ročníku žiak rozvíja a upevňuje technické schopnosti získané v predchádzajúcich rokoch. Zdokonaľuje koordináciu oboch rúk, rozširuje orientáciu na hmatníku, rozvíja melodickú aj harmonickú stránku hry a získava väčšiu samostatnosť pri príprave skladieb.

Výučba smeruje k rozvoju kultivovaného gitarového tónu, rytmickej istoty, hudobného výrazu a schopnosti využívať gitaru ako sólový aj sprievodný nástroj.

Ciele

Žiak:

- zdokonaľuje techniku pravej a ľavej ruky,

- rozvíja istotu v orientácii na hmatníku,
- zlepšuje kvalitu a výrazovosť tónu,
- rozširuje akordické a sprievodné schopnosti,
- rozvíja schopnosť hrať melodicky aj harmonicky,
- získava väčšiu samostatnosť pri nácviku skladieb,
- učí sa vnímať charakter a štýl hudobného diela.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- správny posed a držanie nástroja,
- koordináciu oboch rúk,
- presnosť hry jednotlivých tónov,
- čistotu tónu,
- plynulosť hry.

Pracuje na:

- technických cvičeniach,
- rozvoji pohyblivosti prstov,
- rovnomernosti hry,
- zlepšovaní kvality zvuku.

Pravá ruka a techniky hry

Žiak rozvíja:

- hru prstami pravej ruky,
- striedanie prstov,
- jednoduché arpeggiá,
- rytmické sprievodné modely,
- prácu s dynamikou.

Podľa schopností sa oboznamuje s:

- hrou trsátkom,
- jednoduchými perkusívnymi prvkami,
- kombináciou melodickej a sprievodnej hry.

Ľavá ruka a práca na hmatníku

Žiak:

- upevňuje prvú polohu,
- rozširuje orientáciu na hmatníku,
- rozvíja presnosť prstokladu,
- zlepšuje pohyblivosť prstov.

Podľa individuálnych schopností:

- začína s prípravou na zmenu polohy,
- oboznamuje sa so základmi hry v ďalších polohách,
- pracuje na jednoduchých posunoch.

Akordická hra a harmonizácia

Žiak rozvíja:

- znalosť základných akordov,
- plynulé striedanie akordov,
- rytmické sprievody,
- sprievod piesní.

Oboznamuje sa s:

- základnými harmonickými funkciami,
- jednoduchými akordovými postupmi,
- tvorbou vlastného jednoduchého sprievodu.

Stupnice a technické cvičenia

Žiak pracuje na:

- jednooktávových stupniciach,
- jednoduchých dvojoctávových postupoch podľa schopností,
- rozkladoch akordov,
- technických cvičeniach,
- etudách primeranej náročnosti.

Cieľom je:

- rozvoj technickej istoty,
- zlepšenie orientácie na hmatníku,
- rozvoj hudobnej presnosti.

Dvojhlasná a melodická hra

Žiak sa oboznamuje s:

- jednoduchou dvojhlasnou hrou,

- vedením dvoch melodických línií,
- rozlíšením melódie a sprievodu,
- samostatnosťou jednotlivých prstov.

Notový zápis a hudobná orientácia

Žiak si upevňuje:

- čítanie notového zápisu,
- orientáciu v rytmických hodnotách,
- taktové a dynamické označenia,
- základné hudobné pojmy.

Využíva poznatky z hudobnej náuky pri praktickej hre.

Výrazová stránka hry

Žiak pracuje na:

- frázovaní,
- dynamických odtieňoch,
- tempe,
- charaktere skladby.

Učí sa:

- rozlišovať hudobné štýly,
- vytvárať jednoduchý interpretačný zámer,
- počúvať vlastnú hru.

Repertoár

Žiak pracuje so skladbami primeranej náročnosti:

- gitarové skladby rôznych charakterov,
- ľudové a umelé piesne,
- skladby klasickej gitarovej literatúry,
- moderné a populárne skladby vhodné pre gitaru,
- etudy.

Repertoár sa prispôsobuje:

- technickej úrovni žiaka,
- jeho hudobným schopnostiam,
- individuálnemu napredovaniu.

Hra spamäti a hra podľa sluchu

Žiak:

- rozvíja hudobnú pamäť,
- hrá jednoduchšie skladby spamäti,
- dokáže zopakovať jednoduché melodické motívy podľa sluchu,
- rozvíja schopnosť samostatne vyhľadať tóny na nástroji.

Výkonový štandard – koniec 3. ročníka

Žiak:

- ovláda základné technické princípy gitarovej hry,
- hrá s väčšou istotou a čistotou tónu,
- orientuje sa v prvej polohe,
- zvláda jednoduché stupnice a technické cvičenia,
- ovláda základné akordické postupy,
- dokáže sprevádzať jednoduché piesne,
- dokáže hrať jednoduché melodické a dvojhlasné skladby,
- používa základné výrazové prostriedky,
- dokáže samostatnejšie pripravovať zadaný repertoár.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak rozvíja:

- schopnosť rytmickej súhry,
- sprevádzanie spevu alebo iných nástrojov,
- počúvanie spoluhráčov,
- prispôsobenie vlastnej hry spoločnému hudobnému výkonu.

Metódy a formy práce

Využíva sa:

- individuálna práca so žiakom,
- názorná ukážka,
- postupné technické zdokonaľovanie,
- práca s rytmom a výrazom,
- hra podľa sluchu,
- rozvoj tvorivosti a samostatnosti.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa posudzuje:

- technická úroveň hry,
- kvalita tónu,
- rytmická presnosť,
- čistota hry,
- orientácia na hmatníku,
- zvládnutie akordov a sprievodov,
- hudobný prejav,
- samostatnosť pri príprave,
- pravidelná domáca práca.

4. ROČNÍK I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA HRA NA GITARE

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník I. stupňa predstavuje zavŕšenie základnej etapy štúdia hry na gitare. Žiak upevňuje získané technické a hudobné návyky, rozvíja schopnosť samostatnej práce a postupne si vytvára vlastný interpretačný prejav. Dôraz sa kladie na zdokonalenie gitarovej techniky, kvalitnú tvorbu tónu, rozšírenie hmatníkovej orientácie, rozvoj akordickej hry a schopnosť interpretovať skladby rôznych charakterov. Žiak sa pripravuje na pokračovanie v štúdiu na II. stupni základného štúdia.

Ciele

Žiak:

- upevňuje a zdokonaľuje základné technické návyky,
- rozvíja technickú istotu pravej a ľavej ruky,
- zlepšuje kvalitu gitarového tónu,
- rozširuje orientáciu na hmatníku,
- rozvíja samostatnosť pri nácviku skladieb,
- zdokonaľuje melodickú, akordickú a sprievodnú hru,
- získava skúsenosti s verejným vystupovaním.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- správny posed pri hre,

- držanie nástroja,
- koordináciu pravej a ľavej ruky,
- presnosť hry,
- kvalitu a farebnosť tónu.

Pracuje na:

- plynulosti hry,
- technickej istote,
- rovnomernosti rytmu,
- výrazových možnostiach nástroja.

Pravá ruka a gitarové techniky

Žiak rozvíja:

- prstovú techniku pravej ruky,
- arpeggiové modely,
- rytmické sprievody,
- prácu s dynamikou,
- artikuláciu tónu.

Podľa schopností:

- hra trsátkom,
- jednoduché techniky legata,
- tlmenie strún,
- kombinácia melodickej a sprievodnej hry.

Ľavá ruka a orientácia na hmatníku

Žiak:

- upevňuje prvú polohu,
- rozširuje orientáciu na hmatníku,
- rozvíja presnosť prstokladu,
- pracuje na pohyblivosti prstov.

Podľa individuálnych schopností:

- využíva ďalšie polohy,
- zvláda jednoduché zmeny polôh,
- oboznamuje sa so základmi hry barré.

Akordická hra a sprievod

Žiak rozvíja:

- používanie základných durových a molových akordov,
- plynulé zmeny akordov,
- rytmické sprievody,
- sprievod piesní podľa akordových značiek.

Oboznamuje sa s:

- jednoduchými harmonickými postupmi,
- základmi transpozície,
- vytváraním vlastného sprievodu.

Stupnice, akordy a technické cvičenia

Žiak pracuje na:

- stupniciach primeranej náročnosti,
- rozkladoch akordov,
- technických cvičeniach,
- etudách rozvíjajúcich pravú a ľavú ruku.

Cieľom je:

- zvýšenie technickej pohotovosti,
- zlepšenie orientácie na nástroji,
- rozvoj hudobnej istoty.

Dvojhlasná a viachlasná hra

Žiak rozvíja:

- vedenie samostatných hlasov,
- rozlíšenie melódie a sprievodu,
- koordináciu jednotlivých prstov,
- citlivú prácu s tónom.

Hudobný výraz a interpretácia

Žiak pracuje na:

- samostatnom frázovaní,
- dynamike,
- agogike,
- charaktere skladby,
- štýlovej interpretácii.

Učí sa:

- analyzovať jednoduchú hudobnú formu,
- vytvoriť vlastný interpretačný zámer,
- prezentovať skladbu s primeraným výrazom.

Repertoár

Žiak pracuje so skladbami:

- klasickej gitarovej literatúry primeranej úrovne,
- ľudových piesní v gitarových úpravách,
- moderných a populárnych skladieb vhodných pre gitaru,
- etúd,
- skladieb vhodných na verejnú prezentáciu.

Výber repertoáru rešpektuje:

- individuálne schopnosti žiaka,
- technickú úroveň,
- hudobný záujem.

Hra spamäti a hra podľa sluchu

Žiak:

- interpretuje vybrané skladby spamäti,
- rozvíja hudobnú pamäť,
- dokáže vyhľadať jednoduchú melódiu na nástroji,
- využíva sluchovú kontrolu pri hre.

Výkonový štandard – koniec 4. ročníka I. stupňa

Žiak:

- ovláda základné technické princípy hry na gitare,
- vytvára kvalitný tón primeraný svojej úrovni,
- orientuje sa na hmatníku v základných polohách,
- zvláda jednoduché stupnice, akordy a technické cvičenia,
- ovláda základné melodické a akordické techniky,
- dokáže hrať samostatne aj v sprievodnej funkcii,
- interpretuje skladby primeranej náročnosti s hudobným výrazom,
- dokáže samostatne pracovať na zadanom repertoári,
- prezentuje svoje schopnosti na verejných vystúpeniach.

Záverečný profil žiaka po ukončení I. stupňa – 1. časť

Žiak po absolvovaní 4. ročníka:

- má vytvorené základné technické návyky gitarovej hry,
- ovláda základnú prácu pravej a ľavej ruky,
- orientuje sa v základných častiach hmatníka,
- dokáže interpretovať jednoduché sólové aj sprievodné skladby,
- využíva poznatky z hudobnej náuky,
- vie samostatne pracovať na príprave skladieb,
- dokáže spolupracovať v rámci Hudobnej skupiny,
- má vytvorený pozitívny vzťah k hudbe a aktívnemu muzicírovaniu.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa posudzuje:

- technická úroveň hry,
- kvalita tónu,
- čistota a presnosť hry,
- rytmická istota,
- orientácia na hmatníku,
- zvládnutie melodickej a akordickej hry,
- hudobný prejav,
- samostatnosť pri práci,
- pravidelná domáca príprava,
- aktívna účasť na vystúpeniach.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA HRA NA GITARE

Charakteristika II. stupňa

II. stupeň základného štúdia nadväzuje na vedomosti a zručnosti získané počas I. stupňa. Cieľom štúdia je rozvíjať technickú vyspelosť žiaka, jeho hudobné myslenie, interpretačnú samostatnosť a schopnosť tvorivo využívať gitaru ako sólový, melodický aj sprievodný nástroj.

Žiak si rozširuje technické možnosti hry, zdokonaľuje prácu pravej a ľavej ruky, rozvíja orientáciu na hmatníku, harmonické cítenie, improvizčné schopnosti a pripravuje sa na samostatnú hudobnú prezentáciu.

Významnou súčasťou štúdia je zapájanie žiaka do Hudobnej skupiny, kde získava skúsenosti so spoločným muzicírovaním, rytmickou súhrou a praktickým využitím gitarových zručností.

1. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Žiak upevňuje technické základy získané na I. stupni a rozvíja schopnosť samostatnej práce. Zameriava sa na rozšírenie hmatníkovej orientácie, zdokonalenie tónovej kultúry a rozvoj interpretačných schopností.

Ciele

Žiak:

- zdokonaľuje techniku hry,
- rozvíja kvalitu a výrazovosť tónu,
- rozširuje orientáciu na hmatníku,
- upevňuje akordickú a melodickú hru,
- získava väčšiu samostatnosť pri štúdiu skladieb,
- rozvíja vlastný hudobný prejav.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak pracuje na:

- zdokonaľovaní koordinácie pravej a ľavej ruky,
- technickej istote,
- kvalite tónu,
- plynulosti hry,
- presnosti rytmu.

Pravá ruka

Rozvíja:

- zložitejšie arpeggiá,
- kombinácie prstovej techniky,
- rytmické sprievody,
- dynamické možnosti hry,
- prácu s farbou tónu.

Ľavá ruka

Žiak:

- rozširuje prácu v polohách,
- zdokonaľuje posuny na hmatníku,
- rozvíja pohyblivosť prstov,
- pracuje na jednoduchých barré akordoch podľa schopností.

Akordická a harmonická hra

Žiak:

- rozširuje znalosť akordov,
- využíva akordové značky,
- hrá zložitejšie sprievody,
- chápe základné harmonické vzťahy.

Repertoár

Obsahuje:

- etudy,
- sólové gitarové skladby,
- skladby rôznych štýlov,
- piesne so sprievodom,
- skladby vhodné na verejné vystúpenie.

Výkonový štandard

Žiak:

- hrá technicky istejšie,
- orientuje sa vo viacerých častiach hmatníka,
- využíva základné výrazové prostriedky,
- dokáže samostatne pripraviť jednoduchú skladbu.

2. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Žiak prehĺbuje technické schopnosti a rozvíja interpretačnú samostatnosť. Zameriava sa na využitie získaných zručností v rôznych hudobných štýloch.

Ciele

Žiak:

- rozvíja technickú pohotovosť,

- zdokonaľuje tónovú kultúru,
- rozširuje harmonické myslenie,
- pracuje na výrazovej stránke interpretácie.

Obsah učiva

Technická oblasť

- stupnice primeranej náročnosti,
- rozklady akordov,
- etudy,
- technické cvičenia,
- práca na rýchlosti a presnosti hry.

Gitarové techniky

Žiak rozvíja:

- legato,
- jednoduché ozdoby,
- tlmenie strún,
- rytmické techniky,
- prácu s dynamikou.

Harmonická hra

Žiak:

- využíva zložitejšie akordové postupy,
- sprevádza spev alebo iné nástroje,
- rozvíja schopnosť samostatnej harmonizácie.

Výkonový štandard

Žiak:

- ovláda širší rozsah gitarových techník,
- dokáže interpretovať skladby rôznych charakterov,
- využíva gitaru ako sólový aj sprievodný nástroj,
- pracuje samostatnejšie.

3. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Žiak smeruje k umeleckej samostatnosti. Rozvíja osobný interpretačný prejav, schopnosť analyzovať skladbu a vedome pracovať s hudobným výrazom.

Ciele

Žiak:

- zdokonaľuje technickú úroveň hry,
- rozvíja vlastný interpretačný štýl,
- získava väčšiu istotu pri verejnom vystupovaní,
- pripravuje náročnejší repertoár.

Obsah učiva

Technická príprava

- stupnice a akordy podľa úrovne žiaka,
- náročnejšie etudy,
- rozvoj rýchlosti a presnosti,
- zdokonaľovanie hry v polohách.

Interpretácia

Žiak pracuje na:

- hudobnej fráze,
- dynamike,
- agogike,
- štýlovej interpretácii,
- samostatnom hudobnom vyjadrení.

Repertoár

Obsahuje:

- náročnejšie gitarové skladby,
- skladby klasického aj moderného repertoáru,
- skladby vhodné na koncertnú prezentáciu.

Výkonový štandard

Žiak:

- interpretuje skladby s väčšou hudobnou vyspelosťou,
- dokáže samostatne riešiť technické problémy,
- využíva širšie výrazové možnosti nástroja.

4. ROČNÍK II. STUPŇA

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník II. stupňa je zavŕšením štúdia hry na gitare. Žiak prezentuje nadobudnuté technické, hudobné a interpretačné schopnosti.

Ciele

Žiak:

- dosahuje primeranú interpretačnú samostatnosť,
- vytvára vlastný hudobný prejav,
- dokáže pripraviť a prezentovať samostatný program,
- využíva získané vedomosti v praktickej hudobnej činnosti.

Obsah učiva

Technická oblasť

Žiak pracuje na:

- individuálnom zdokonaľovaní techniky,
- stupniciach a akordoch podľa úrovne,
- náročnejších technických cvičeniach,
- príprave absolventského programu.

Interpretačná oblasť

Žiak rozvíja:

- samostatnú interpretáciu,
- štýlové cítenie,
- hudobný prejav,
- schopnosť pracovať s hudobným textom.

Verejná prezentácia

Žiak:

- pripravuje koncertný program,
- prezentuje výsledky svojej práce,
- získava skúsenosti s verejným vystupovaním.

Výkonový štandard absolventa II. stupňa

Absolvent:

- ovláda primeranú techniku hry na gitare,
- dokáže vytvoriť kultivovaný gitarový tón,

- orientuje sa na hmatníku,
- ovláda melodickú aj akordickú hru,
- využíva gitarové techniky primeranej úrovne,
- dokáže samostatne pripravovať repertoár,
- interpretuje skladby rôznych štýlov,
- dokáže sprevádzať spev alebo iné nástroje,
- aktívne sa zapája do Hudobnej skupiny,
- dokáže verejne prezentovať svoj hudobný výkon.

Hodnotenie predmetu Hra na gitare

Pri hodnotení sa posudzuje:

- technická úroveň hry,
- kvalita tónu,
- rytmická presnosť,
- čistota hry,
- orientácia na hmatníku,
- zvládnutie melodických a harmonických prvkov,
- hudobný prejav,
- samostatnosť pri práci,
- pravidelná domáca príprava,
- schopnosť spolupráce v Hudobnej skupine.

10. Učebné osnovy – Hra na bicích nástrojoch

10.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet **Hra na bicích nástrojoch** je hlavným individuálnym vyučovacím predmetom hudobného odboru základnej umeleckej školy. Vyučovanie nadväzuje na ciele a obsah Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy a vytvára podmienky na systematický rozvoj hudobných, technických a interpretačných schopností žiaka. Výučba je zameraná na osvojovanie správnych technických návykov pri hre na bicích nástrojoch, rozvoj rytmického cítenia, hudobného sluchu, koordinácie pohybov, hudobnej pamäti a tvorivého myslenia. Žiak sa postupne oboznamuje s hrou na malom bubne, súprave bicích nástrojov a podľa materiálno-technických možností školy aj na melodických bicích nástrojoch (zvonkohra, xylofón, marimba a pod.). Počas štúdia si žiak osvojuje správnu techniku hry,

rozvíja schopnosť čítať notový zápis, interpretuje skladby rôznych štýlových období a získava skúsenosti so sólovou aj sprievodnou hrou. Výučba podporuje individuálny umelecký rozvoj žiaka, jeho tvorivosť a schopnosť uplatniť získané vedomosti v individuálnej aj skupinovej interpretácii. Neoddeliteľnou súčasťou vzdelávania je spolupráca v predmete **Hudobná skupina**, prostredníctvom ktorej si žiak rozvíja schopnosť spoločného muzicírovania, rytmickej súhry, vzájomného počúvania a zodpovednosti za spoločný umelecký výkon.

10.2 Poslanie vyučovacieho predmetu

Poslaním predmetu Hra na bicích nástrojoch je rozvíjať osobnosť žiaka prostredníctvom aktívnej hudobnej činnosti a vytvárať podmienky na jeho umelecký, technický a osobnostný rast.

Predmet vedie žiaka k:

- rozvíjaniu hudobného talentu, rytmického cítenia a hudobného sluchu,
- osvojení správnych technických návykov pri hre na bicích nástrojoch,
- rozvíjaniu koordinácie pohybov horných a dolných končatín,
- vytváraníu kultivovaného hudobného prejavu,
- schopnosti interpretovať skladby rôznych hudobných štýlov,
- rozvíjaniu samostatnosti pri štúdiu a domácej príprave,
- získavaníu skúseností z verejných vystúpení,
- spolupráci s ostatnými hudobníkmi pri komornej a skupinovej hre,
- vytváraníu pozitívneho vzťahu k hudbe a celoživotnému umeleckému vzdelávaniu.

10.3 Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania je pripraviť žiaka na samostatnú interpretáciu hudobných diel primeranej náročnosti a rozvíjať jeho technické, hudobné, interpretačné a tvorivé schopnosti.

Technické ciele

Žiak:

- osvojí si správne držanie tela a paličiek,
- vytvorí si správne technické návyky pri hre,
- rozvíja koordináciu pohybov rúk a nôh,
- zdokonaľuje techniku úderu a tvorbu zvuku,
- rozvíja technickú pohotovosť a presnosť hry.

Hudobné ciele

Žiak:

- rozvíja rytmické cítenie a hudobný sluch,
- orientuje sa v notovom zápise pre bicie nástroje,
- využíva poznatky získané v hudobnej náuke,
- rozvíja hudobnú pamäť a predstavivosť,
- chápe základné princípy hudobnej interpretácie.

Interpretačné ciele

Žiak:

- interpretuje skladby primeranej náročnosti,
- využíva dynamiku, tempo a agogiku,
- rozvíja štýlovú interpretáciu,
- získava skúsenosti s verejnou prezentáciou.

Tvorivé ciele

Žiak:

- vytvára jednoduché rytmické sprievody,
- improvizuje primerane veku a úrovni štúdia,
- využíva bicie nástroje v rôznych hudobných štýloch,
- rozvíja vlastný hudobný prejav a tvorivosť.

10.4 Kľúčové kompetencie žiaka

Po absolvovaní štúdia žiak získava tieto kompetencie:

Hudobné kompetencie

- orientuje sa v notovom zápise pre bicie nástroje,
- interpretuje skladby primeranej náročnosti,
- využíva poznatky z hudobnej náuky pri praktickej hre,
- rozlišuje hudobné štýly, tempá, dynamiku a výrazové prostriedky,
- rozvíja hudobnú pamäť a rytmické cítenie.

Technické kompetencie

Žiak:

- správne drží paličky,
- ovláda základné techniky hry na malom bubne,

- zvláda hru na súprave bicích nástrojov primerane stupňu štúdia,
- podľa materiálo-technických možností školy ovláda základy hry na melodických bicích nástrojoch,
- koordinuje pohyb horných a dolných končatín,
- vytvára kultivovaný zvuk a rytmicky presnú interpretáciu.

Učebné kompetencie

Žiak:

- pravidelne sa pripravuje na vyučovanie,
- samostatne organizuje domácu prípravu,
- dokáže analyzovať vlastný výkon,
- prijíma odporúčania učiteľa a využíva ich pri ďalšom štúdiu,
- rozvíja schopnosť samostatne riešiť technické a interpretačné problémy.

Sociálne a personálne kompetencie

Žiak:

- spolupracuje s ostatnými hudobníkmi,
- rešpektuje pravidlá spoločného muzicírovania,
- aktívne sa zapája do práce Hudobnej skupiny,
- prispôsobuje svoju interpretáciu spoločnému výkonu,
- zodpovedne reprezentuje školu na koncertoch a kultúrnych podujatiach.

10.5 Organizácia vyučovania

Vyučovanie predmetu Hra na bicích nástrojoch sa realizuje individuálnou formou v súlade s rámcovým učebným plánom pre základné umelecké školy.

Časová dotácia hlavného predmetu je **1,5 vyučovacej hodiny 2 x týždenne** počas celého základného štúdia.

Súčasťou vzdelávania je aj účasť žiaka na predmete **Hudobná skupina**, triednych prehrávkach, interných koncertoch, verejných vystúpeniach, súťažiach, workshopoch a ďalších aktivitách organizovaných školou. Obsah a tempo vyučovania sa prispôbujú individuálnym schopnostiam, veku, technickej úrovni a osobnostnému rozvoju žiaka.

10.6 Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovaní sa uplatňujú metódy a formy práce podporujúce aktívne učenie, tvorivosť a individuálny rozvoj žiaka.

Učiteľ využíva najmä:

- individuálny prístup k žiakovi,
- názornú ukážku techniky hry,
- postupné osvojovanie technických zručností,
- hru podľa sluchu,
- hru z notového zápisu,
- rytmické cvičenia,
- prácu s metronómom,
- spoločnú hru s hudobným podkladom,
- improvizáciu a tvorivé rytmické úlohy,
- motivačné koncertné vystúpenia,
- priebežnú reflexiu a sebahodnotenie žiaka.

Výučba podporuje samostatnosť, zodpovednosť, systematickosť a pozitívny vzťah k hudobnému umeniu.

10.7 Hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiakov vychádza zo zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon), platného Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy, metodických usmernení Ministerstva školstva Slovenskej republiky a školského poriadku školy.

Pri hodnotení sa prihliada najmä na:

- úroveň osvojenia techniky hry,
- správne držanie tela a paličiek,
- rytmickú presnosť,
- koordináciu pohybov,
- kvalitu a kultúru zvuku,
- orientáciu v notovom zápise,
- hudobný prejav a interpretačné schopnosti,
- primeranú samostatnosť pri štúdiu,
- pravidelnosť a kvalitu domácej prípravy,
- aktivitu na vyučovaní,

- účasť na koncertoch, prehrávkach, súťažiach a práci v Hudobnej skupine.

Hodnotenie má motivačný charakter a podporuje individuálny umelecký rozvoj žiaka, jeho tvorivosť, zodpovednosť a pozitívny vzťah k hudobnému vzdelávaniu.

1. ročník I. stupeň základného štúdia

Charakteristika ročníka

Prvý ročník I. stupňa je zameraný na vytvorenie správnych technických, hudobných a pracovných návykov potrebných pre ďalšie štúdium hry na bicích nástrojoch. Žiak si osvojuje správne držanie tela a paličiek, základnú techniku úderu, rozvíja koordináciu pohybov horných a dolných končatín a buduje rytmické cítenie. Základ výučby tvorí hra na **malom bubne**, ktorá rozvíja techniku úderu, presnosť rytmu a koordináciu rúk. Postupne sa žiak oboznamuje aj so **súpravou bicích nástrojov** a podľa materiálno-technických možností školy aj so základmi hry na **melodických bicích nástrojoch**. Veľký dôraz sa kladie na správne pracovné návyky, rozvoj hudobného sluchu, schopnosť počúvať vlastnú hru a vytváranie pozitívneho vzťahu k pravidelnému cvičeniu.

Ciele

Žiak:

- osvojí si správne držanie tela pri hre,
- správne drží paličky a ovláda základný spôsob úderu,
- rozvíja koordináciu pravej a ľavej ruky,
- vytvára si základné rytmické návyky,
- orientuje sa v jednoduchom notovom zápise pre bicie nástroje,
- rozvíja hudobný sluch a rytmické cítenie,
- získava pozitívny vzťah k pravidelnej domácej príprave,
- pripravuje sa na spoločnú hru v Hudobnej skupine.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak si osvojuje:

- správny posed alebo postoj pri hre,
- správne držanie paličiek (matched grip),

- uvoľnenie zápästia a prstov,
- prirodzený odraz paličky,
- základné druhy úderov,
- koordináciu pravej a ľavej ruky.

Rozvíja:

- kontrolu pohybu paličiek,
- rovnomernosť úderov,
- tvorbu kultivovaného zvuku.

Hra na malom bubne

Žiak sa učí:

- základné rytmické cvičenia,
- striedavé údery pravou a ľavou rukou,
- hru v taktoch 2/4, 3/4 a 4/4,
- štvrt'ové, polové, celé a osminové notové hodnoty,
- prácu s pomlčkami,
- jednoduché rytmické etudy.

Podľa individuálnych schopností:

- jednoduché šestnásťminové rytmy,
- viazanie nôt,
- základné synkopy.

Hra na súprave bicích nástrojov

Žiak sa oboznamuje so:

- základnými časťami súpravy bicích nástrojov,
- správnym nastavením nástroja,
- koordináciou rúk a pravej nohy,
- jednoduchými rytmickými sprievodmi.

Osvojuje si:

- základný rockový rytmus,
- jednoduché rytmy v 2/4 a 4/4 takte,
- jednoduché prechody medzi bubnami,
- hru s využitím hi-hat a veľkého bubna.

Hra na melodických bicích nástrojoch

Podľa materiáľno-technických možností školy žiak:

- orientuje sa na zvonkohre alebo xylofóne,
- hrá jednoduché melodické cvičenia,
- spája notový zápis s hrou,
- interpretuje jednoduché detské a ľudové piesne.

Technické a rytmické cvičenia

Žiak pracuje na:

- striedavých úderoch (R L),
- dvojúderoch (RR LL),
- základných rudimentoch primeraných veku,
- rytmických cvičeniach s metronómom,
- koordinácii pohybov.

Hra z listu

Žiak:

- orientuje sa v jednoduchom notovom zápise,
- číta jednoduché rytmické cvičenia,
- rozlišuje základné rytmické hodnoty,
- dodržiava taktové označenie.

Hra podľa sluchu a improvizácia

Žiak:

- opakuje jednoduché rytmické motívy podľa učiteľa,
- vytvára vlastné krátke rytmické modely,
- rozvíja rytmickú predstavivosť,
- reaguje na rytmické impulzy.

Repertoár

Žiak interpretuje:

- jednoduché etudy pre malý bubon,
- rytmické cvičenia,
- jednoduché skladby pre bicie nástroje,
- ľahké sprievody piesní,
- skladby primerané veku a technickej úrovni.

Výkonový štandard – koniec 1. ročníka

Žiak:

- správne sedí alebo stojí pri hre,
- správne drží paličky,
- ovláda základnú techniku úderu,
- hrá jednoduché rytmické cvičenia na malom bubne,
- zvláda jednoduché rytmy na súprave bicích nástrojov,
- orientuje sa v základnom notovom zápise pre bicie nástroje,
- dodržiava pravidelný pulz,
- používa metronóm pri jednoduchých cvičeniach,
- interpretuje jednoduchú skladbu primeranej náročnosti,
- podľa možností školy zahrá jednoduchú melódiu na melodickom bicom nástroji,
- pravidelne sa pripravuje na vyučovanie.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak:

- udržiava spoločné tempo,
- rešpektuje pokyny vedúceho skupiny,
- počúva ostatných hráčov,
- prispôsobuje dynamiku svojej hry spoločnému výkonu,
- získava prvé skúsenosti so spoločným muzicírovaním.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní sa využívajú:

- individuálny prístup,
- názorná ukážka učiteľa,
- rytmické cvičenia,
- hra podľa sluchu,
- hra z notového zápisu,
- práca s metronómom,
- spoločná hra s hudobným podkladom,
- motivačné koncertné vystúpenia,
- priebežná spätná väzba a sebahodnotenie žiaka.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada najmä na:

- správne držanie tela a paličiek,
- techniku úderu,
- rytmickú presnosť,
- koordináciu pohybov,
- kvalitu zvuku,
- orientáciu v notovom zápise,
- hudobný prejav,
- pravidelnosť domácej prípravy,
- aktivitu na vyučovaní,
- účasť na školských koncertoch, prehrávkach a práci v Hudobnej skupine.

2. ročník I. stupňa základného štúdia

Charakteristika ročníka

V druhom ročníku I. stupňa žiak nadväzuje na vedomosti, zručnosti a návyky získané v prvom ročníku. Zdokonaľuje techniku hry na malom bubne, rozvíja koordináciu horných a dolných končatín pri hre na súprave bicích nástrojov a upevňuje rytmické cítenie. Postupne rozširuje svoje technické možnosti, zlepšuje orientáciu v notovom zápise pre bicie nástroje a získava väčšiu samostatnosť pri nácviku skladieb. Podľa materiálo-technických možností školy pokračuje aj v hre na melodických bicích nástrojoch. Dôraz sa kladie na kultivovaný zvuk, rytmickú presnosť, koordináciu pohybov, rozvoj hudobnej pamäti a schopnosť uplatniť získané zručnosti pri individuálnej aj skupinovej hre.

Ciele

Žiak:

- upevňuje správne technické návyky hry,
- zdokonaľuje koordináciu rúk a nôh,
- rozvíja techniku úderu a kontrolu paličiek,
- rozširuje rytmické cítenie,
- zlepšuje orientáciu v notovom zápise,
- rozvíja hudobnú pamäť,
- získava väčšiu samostatnosť pri príprave skladieb,

- pripravuje sa na aktívnu účasť v Hudobnej skupine.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- správny posed alebo postoj pri hre,
- držanie paličiek,
- techniku zápästia a prstov,
- kontrolu odrazu paličky,
- koordináciu pohybov.

Rozvíja:

- rovnomernosť úderov,
- technickú istotu,
- kvalitu zvuku.

Hra na malom bubne

Žiak pracuje na:

- technických cvičeniach primeranej náročnosti,
- hre v taktoch 2/4, 3/4 a 4/4,
- šestnástinových rytmických modeloch,
- synkopických rytmoch primeranej náročnosti,
- jednoduchých etudách.

Postupne si osvojuje:

- základné dynamické rozdiely,
- plynulé rytmické frázy,
- presnosť interpretácie.

Hra na súprave bicích nástrojov

Žiak rozvíja:

- koordináciu oboch rúk a nôh,
- základné rytmy v štýle rock a pop,
- jednoduché rytmické variácie,
- prechody medzi bubnami (fills),
- prácu s hi-hat pedálom.

Zdokonaľuje:

- plynulosť hry,
- stabilitu tempa,
- rytmickú presnosť.

Hra na melodických bicích nástrojoch

Podľa materiáľno-technických možností školy žiak:

- hrá jednoduché melodické skladby,
- rozvíja orientáciu v notovom zápise,
- upevňuje správnu techniku držania paličiek,
- interpretuje jednoduché etudy a piesne.

Technické a rytmické cvičenia

Žiak pracuje na:

- Single Stroke Roll,
- Double Stroke Roll,
- základných paradiddloch primerane veku,
- rytmických kombináciách,
- cvičeniach s metronómom.

Hra z listu

Žiak:

- číta jednoduché rytmické etudy,
- orientuje sa v zápise pre bicie nástroje,
- rozlišuje dynamické a tempové označenia,
- interpretuje jednoduché rytmické zápisy bez predchádzajúcej prípravy.

Hra podľa sluchu a improvizácia

Žiak:

- reprodukuje rytmické modely podľa sluchu,
- vytvára jednoduché rytmické variácie,
- improvizuje v rámci základných rytmických schém,
- rozvíja hudobnú predstavivosť.

Repertoár

Žiak interpretuje:

- etudy pre malý bubon,
- jednoduché skladby pre súpravu bicích nástrojov,

- rytmické sprievody populárnych piesní,
- skladby primerané veku a technickej úrovni,
- jednoduché skladby pre melodické bicie nástroje.

Výkonový štandard – koniec 2. ročníka

Žiak:

- správne využíva techniku zápästia a prstov,
- hrá technicky istejšie a rytmicky presnejšie,
- interpretuje jednoduché etudy na malom bubne,
- zvláda základné rytmy na súprave bicích nástrojov,
- používa jednoduché prechody medzi bubnami,
- ovláda základné rudimenty primeranej náročnosti,
- orientuje sa v notovom zápise pre bicie nástroje,
- podľa možností školy interpretuje jednoduché skladby na melodických bicích nástrojoch,
- využíva metronóm pri príprave,
- samostatnejšie pripravuje zadaný repertoár.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak:

- udržiava stabilné tempo počas spoločnej hry,
- prispôsobuje dynamiku ostatným hráčom,
- spoľahlivo plní rytmickú funkciu v skupine,
- rozvíja schopnosť reagovať na dirigenta alebo vedúceho skupiny,
- aktívne spolupracuje pri spoločnom muzicírovaní.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní sa využívajú:

- individuálna výučba,
- názorná ukážka učiteľa,
- rytmické cvičenia,
- technické cvičenia na rozvoj koordinácie,
- hra s metronómom,
- hra s hudobnými podkladmi,
- hra z listu,

- improvizračné cvičenia,
- priebežná spätná väzba a sebahodnotenie.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na:

- úroveň techniky hry,
- rytmickú presnosť,
- koordináciu rúk a nôh,
- kvalitu zvuku,
- zvládnutie rudimentov primeranej náročnosti,
- orientáciu v notovom zápise,
- hudobný prejav,
- samostatnosť pri príprave,
- pravidelnosť domáceho cvičenia,
- aktivitu na vyučovaní a účasť na koncertoch, prehrávkach a práci v Hudobnej skup

3. ročník I. stupňa základného štúdia

Charakteristika ročníka

V treťom ročníku I. stupňa žiak nadväzuje na doteraz získané vedomosti a zručnosti. Zdokonaľuje techniku hry na malom bubne a súprave bicích nástrojov, rozvíja koordináciu pohybov horných a dolných končatín, rytmickú presnosť a hudobný prejav. Postupne získava väčšiu istotu pri interpretácii skladieb rôznych hudobných štýlov.

Podľa materiálno-technických možností školy pokračuje aj v hre na melodických bicích nástrojoch. Výučba smeruje k samostatnejšej práci žiaka, rozvoju hudobnej predstavivosti a schopnosti využívať získané vedomosti pri individuálnej aj skupinovej hre.

Ciele

Žiak:

- zdokonaľuje techniku hry na bicích nástrojoch,
- rozvíja koordináciu rúk a nôh pri náročnejších rytmických modeloch,
- upevňuje správne technické návyky,
- rozširuje orientáciu v notovom zápise,
- rozvíja hudobný výraz a interpretačné schopnosti,
- získava skúsenosti s hrou rôznych hudobných štýlov,

- rozvíja samostatnosť pri príprave skladieb,
- aktívne spolupracuje v Hudobnej skupine.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak pracuje na:

- zdokonaľovaní techniky zápästia a prstov,
- presnosti úderu,
- vyrovnanosti pravej a ľavej ruky,
- koordinácii všetkých končatín,
- tvorbe kultivovaného zvuku.

Hra na malom bubne

Žiak:

- interpretuje technicky náročnejšie etudy,
- rozvíja prácu s dynamikou,
- hrá zložitejšie rytmické modely,
- zdokonaľuje plynulosť hry,
- pracuje s tempovými zmenami.

Hra na súprave bicích nástrojov

Žiak:

- interpretuje rytmy v štýloch rock, pop a blues,
- rozvíja koordináciu rúk a nôh,
- využíva rytmické prechody (fills),
- pracuje s dynamickými rozdielmi,
- udržiava stabilné tempo pri hre.

Primerane schopnostiam sa oboznamuje aj so základnými rytmi v štýle latin a swing.

Hra na melodických bicích nástrojoch

Podľa materiálo-technických možností školy žiak:

- interpretuje jednoduché melodické skladby,
- rozvíja techniku hry dvoma paličkami,
- orientuje sa v melodickom notovom zápise,
- pracuje na kultivovanom tóne.

Technické a rytmické cvičenia

Žiak zdokonaľuje:

- Single Stroke Roll,
- Double Stroke Roll,
- Single Paradiddle,
- základné flamy,
- rytmické kombinácie,
- cvičenia s metronómom v rôznych tempách.

Hra z listu

Žiak:

- interpretuje jednoduché rytmické etudy z listu,
- orientuje sa v dynamických a tempových označeniach,
- samostatne analyzuje jednoduchý notový zápis.

Hra podľa sluchu a improvizácia

Žiak:

- reprodukuje zložitejšie rytmické modely,
- vytvára vlastné rytmické variácie,
- improvizuje v jednoduchých hudobných štýloch,
- rozvíja hudobnú predstavivosť a tvorivosť.

Repertoár

Žiak interpretuje:

- etudy pre malý bubon,
- skladby pre súpravu bicích nástrojov,
- skladby rôznych hudobných štýlov,
- jednoduché skladby pre melodické bicie nástroje,
- sprievody piesní a skladieb primeranej náročnosti.

Výkonový štandard – koniec 3. ročníka

Žiak:

- ovláda správnu techniku hry na malom bubne a súprave bicích nástrojov,
- interpretuje skladby s primeranou technickou istotou,
- využíva základné rudimenty pri hre,
- zvláda rytmy v štýloch rock, pop a blues,
- primerane ovláda základné rytmy štýlov latin a swing,

- orientuje sa v notovom zápise pre bicie nástroje,
- podľa možností školy interpretuje jednoduché skladby na melodických bicích nástrojoch,
- využíva metronóm pri samostatnej príprave,
- dokáže pripraviť skladbu primeranej náročnosti s menšou pomocou učiteľa.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak:

- spoľahlivo zabezpečuje rytmickú oporu skupiny,
- udržiava stabilné tempo,
- reaguje na pokyny vedúceho skupiny,
- prispôsobuje dynamiku a charakter hry spoločnej interpretácii,
- aktívne spolupracuje pri nácviku a verejných vystúpeniach.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní sa využívajú:

- individuálna výučba,
- názorná ukážka učiteľa,
- technické cvičenia,
- práca s metronómom,
- hra podľa sluchu,
- hra z listu,
- improvizáčne cvičenia,
- hra s hudobnými podkladmi,
- spoločné muzicírovanie,
- priebežná spätná väzba a sebahodnotenie žiaka.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na:

- technickú úroveň hry,
- rytmickú presnosť,
- koordináciu pohybov,
- kvalitu zvuku,
- zvládnutie základných rudimentov,
- orientáciu v notovom zápise,

- hudobný výraz a štýlovú interpretáciu,
- samostatnosť pri príprave,
- pravidelnosť domáceho cvičenia,
- aktivitu na vyučovaní a účasť na koncertoch, prehrávkach a práci v Hudobnej skupine.

4. ročník I. stupňa základného štúdia

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník I. stupňa predstavuje završenie základnej etapy štúdia hry na bicích nástrojoch. Žiak upevňuje technické a interpretačné zručnosti získané v predchádzajúcich ročníkoch, rozvíja hudobný prejav, rytmickú istotu a schopnosť samostatne pripravovať interpretáciu skladieb primeranej náročnosti. Výučba je zameraná na zdokonaľovanie hry na malom bubne a súprave bicích nástrojov, rozšírenie štýlovej interpretácie a podľa materiálno-technických možností školy aj na rozvoj hry na melodických bicích nástrojoch. Žiak sa pripravuje na úspešné ukončenie I. stupňa a na pokračovanie v štúdiu na II. stupni základného štúdia.

Ciele

Žiak:

- upevňuje a zdokonaľuje techniku hry na bicích nástrojoch,
- rozvíja rytmickú presnosť, koordináciu a technickú pohotovosť,
- pracuje s dynamikou, tempom a výrazom,
- rozširuje interpretačné schopnosti v rôznych hudobných štýloch,
- rozvíja samostatnosť pri nácviku repertoáru,
- pripravuje sa na záverečné vystúpenie alebo postupovú skúšku,
- aktívne sa zapája do práce Hudobnej skupiny.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- techniku zápästia a prstov,
- kontrolu odrazu paličky,
- koordináciu všetkých končatín,
- presnosť a vyrovnanosť úderov,
- tvorbu kultivovaného zvuku v rôznych dynamických úrovniach.

Hra na malom bubne

Žiak:

- interpretuje technicky náročnejšie etudy,
- využíva dynamické a výrazové možnosti hry,
- hrá zložitejšie rytmické kombinácie,
- pracuje s tempovými zmenami,
- rozvíja presnosť a plynulosť interpretácie.

Hra na súprave bicích nástrojov

Žiak:

- interpretuje rytmy v štýloch rock, pop, blues a funk,
- primerane ovláda základné rytmy latin a swing,
- využíva rytmické prechody (fills),
- koordinuje hru rúk a nôh v náročnejších rytmických modeloch,
- udržiava stabilné tempo pri samostatnej aj skupinovej hre.

Hra na melodických bicích nástrojoch

Podľa materiálo-technických možností školy žiak:

- interpretuje melodické etudy a skladby primeranej náročnosti,
- zdokonaľuje techniku hry dvoma paličkami,
- rozvíja orientáciu v notovom zápise,
- pracuje na kultivovanom tónovom prejave.

Technické a rytmické cvičenia

Žiak zdokonaľuje:

- Single Stroke Roll,
- Double Stroke Roll,
- Single Paradiddle,
- Double Paradiddle,
- Flam,
- Flam Tap,
- základné rytmické kombinácie rudimentov,
- technické cvičenia s metronómom v rôznych tempách.

Hra z listu

Žiak:

- samostatne interpretuje jednoduché rytmické zápisy,

- orientuje sa v dynamických, tempových a výrazových označeniach,
- dokáže analyzovať jednoduchý notový zápis pred interpretáciou.

Hra podľa sluchu a improvizácia

Žiak:

- reprodukuje rytmické modely podľa sluchu,
- vytvára vlastné rytmické variácie,
- improvizuje v jednoduchých hudobných štýloch,
- využíva získané technické zručnosti pri tvorivej hre.

Repertoár

Žiak interpretuje:

- etudy pre malý bubon,
- skladby pre súpravu bicích nástrojov,
- skladby rôznych hudobných štýlov,
- melodické skladby podľa možností školy,
- sprievody piesní a skladieb primeranej náročnosti,
- koncertný repertoár pripravený na verejnú prezentáciu.

Výkonový štandard – koniec 4. ročníka I. stupňa

Žiak:

- ovláda správnu techniku hry na malom bubne a súprave bicích nástrojov,
- interpretuje skladby primeranej náročnosti technicky presne a rytmicky spoľahlivo,
- využíva základné rudimenty pri interpretácii,
- orientuje sa v notovom zápise pre bicie nástroje,
- interpretuje rytmy rôznych hudobných štýlov (rock, pop, blues, funk, základné rytmy latin a swing),
- podľa možností školy zvláda interpretáciu jednoduchých skladieb na melodických bicích nástrojoch,
- využíva metronóm pri samostatnej príprave,
- dokáže pripraviť a interpretovať primerane náročný koncertný program,
- je pripravený pokračovať v štúdiu na II. stupni základného štúdia.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak:

- spoľahlivo zabezpečuje rytmickú oporu skupiny,

- pohotovo reaguje na pokyny vedúceho skupiny,
- prispôsobuje tempo, dynamiku a charakter hry spoločnej interpretácii,
- aktívne spolupracuje pri nácviku repertoáru,
- zodpovedne reprezentuje školu na koncertoch a verejných vystúpeniach.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní sa využívajú:

- individuálna výučba,
- názorná ukážka učiteľa,
- technické a rytmické cvičenia,
- práca s metronómom,
- hra z listu,
- hra podľa sluchu,
- improvizáčne cvičenia,
- hra s hudobnými podkladmi,
- spoločné muzicírovanie,
- príprava na verejné vystúpenia,
- priebežná reflexia a sebahodnotenie žiaka.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na:

- úroveň techniky hry,
- rytmickú presnosť a stabilitu tempa,
- koordináciu rúk a nôh,
- kvalitu zvuku a kultúru hry,
- zvládnutie rudimentov primeranej náročnosti,
- orientáciu v notovom zápise,
- hudobný výraz a štýlovú interpretáciu,
- samostatnosť pri príprave repertoáru,
- pravidelnosť domácej prípravy,
- aktivitu na vyučovaní,
- účasť na koncertoch, prehrávkach, súťažiach a práci v Hudobnej skupine.

II. stupeň základného štúdia

HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH II. stupeň

Charakteristika II. stupňa

II. stupeň základného štúdia nadväzuje na vedomosti, zručnosti a návyky získané počas I. stupňa základného štúdia. Cieľom štúdia je dosiahnuť vyššiu úroveň technickej vyspelosti, interpretačnej samostatnosti a umeleckého prejavu žiaka. Žiak rozvíja technické možnosti hry na malom bubne, súprave bicích nástrojov a podľa materiálno-technických možností školy aj na melodických bicích nástrojoch. Prehlbuje znalosť rôznych hudobných štýlov, rozvíja schopnosť samostatne pripravovať repertoár a získava väčšiu istotu pri verejnom vystupovaní. Významnou súčasťou štúdia je aktívna účasť v **Hudobnej skupine**, kde žiak využíva nadobudnuté schopnosti pri spoločnom muzicírovaní, rozvíja rytmickú súhru, zodpovednosť a schopnosť reagovať na ostatných hudobníkov.

1. ročník II. stupňa

Charakteristika ročníka

Žiak upevňuje technické základy získané na I. stupni a rozvíja schopnosť samostatnej práce. Zameriava sa na zdokonalenie techniky hry, rozšírenie rytmického cítenia a zvládnutie náročnejších interpretačných úloh.

Ciele

Žiak:

- zdokonaľuje techniku hry na bicích nástrojoch,
- rozvíja presnosť a pohotovosť,
- rozširuje štýlový záber,
- pracuje na hudobnom výraze,
- získava väčšiu samostatnosť pri príprave skladieb.

Obsah učiva

Technika hry

- rozvoj kontroly paličiek,
- zdokonaľovanie dynamických možností,
- technické cvičenia vo vyšších tempách,

- rozvoj vytrvalosti a presnosti.

Malý bubon

- náročnejšie etudy,
- rozšírenie rudimentov,
- práca s akcentmi,
- dynamické kontrasty.

Súprava bicích nástrojov

- rozšírenie rockových a popových rytmov,
- funkové rytmy,
- práca s groove,
- zložitejšie prechody,
- koordinácia končatín.

Hra rôznych štýlov

Žiak sa oboznamuje so:

- rockom,
- popom,
- bluesom,
- funkom,
- základmi jazzu,
- latin rytmi.

Výkonový štandard

Žiak:

- hrá technicky istejšie,
- využíva širšie výrazové možnosti,
- interpretuje skladby rôznych štýlov,
- dokáže samostatnejšie pripravovať repertoár.

2. ročník II. stupňa

Charakteristika ročníka

Žiak prehĺbuje interpretačné schopnosti a rozvíja osobný hudobný prejav. Získava väčšiu orientáciu v štýloch a využíva bicie nástroje ako plnohodnotný hudobný nástroj.

Ciele

Žiak:

- rozvíja technickú vyspelosť,
- zdokonaľuje rytmickú stabilitu,
- pracuje na hudobnej interpretácii,
- rozvíja improvizračné schopnosti.

Obsah učiva

Technická oblasť

- rozšírené rudimenty,
- kombinácia rôznych techník,
- práca s dynamikou,
- zvýšenie technickej istoty.

Súprava bicích nástrojov

Žiak rozvíja:

- komplexnejšie rytmické sprievody,
- prácu s tempom,
- variabilitu groove,
- improvizované prechody,
- cit pre hudobnú formu.

Interpretácia

Žiak pracuje na:

- hudobnom výraze,
- štýlovej správnosti,
- samostatnom rozhodovaní pri interpretácii.

Výkonový štandard

Žiak:

- ovláda techniky primerané II. stupňu,
- interpretuje náročnejší repertoár,
- dokáže reagovať na hudobnú situáciu,
- rozvíja vlastný interpretačný prejav.

3. ročník II. stupňa

Charakteristika ročníka

Žiak smeruje k umeleckej samostatnosti. Rozvíja schopnosť samostatnej prípravy skladieb, improvizácie a využívania nadobudnutých schopností v rôznych hudobných situáciách.

Ciele

Žiak:

- dosahuje vyššiu technickú úroveň,
- rozvíja osobitý hudobný prejav,
- zdokonaľuje štýlovú interpretáciu,
- pripravuje náročnejší repertoár.

Obsah učiva

Technika hry

- pokročilé rudimenty podľa schopností žiaka,
- rýchlostné a vytrvalostné cvičenia,
- kombinované rytmické útvary.

Štýlová hra

Žiak rozvíja:

- jazzové prvky,
- funkový groove,
- latin rytmy,
- prácu s dynamikou a frázovaním.

Improvizácia

Žiak:

- vytvára vlastné rytmické motívy,
- reaguje na hudobnú situáciu,
- rozvíja schopnosť sólovej hry.

Výkonový štandard

Žiak:

- interpretuje náročnejší repertoár,
- samostatne rieši technické problémy,
- využíva širšie hudobné možnosti nástroja,
- dokáže pripraviť samostatný umelecký výkon.

4. ročník II. stupňa

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník II. stupňa je ukončením systematického štúdia hry na bicích nástrojoch. Žiak prezentuje nadobudnuté technické, hudobné a interpretačné schopnosti.

Ciele

Žiak:

- dosahuje interpretačnú samostatnosť,
- vytvára vlastný hudobný prejav,
- dokáže pripraviť a prezentovať samostatný program,
- využíva získané vedomosti v praktickej hudobnej činnosti.

Obsah učiva

Technická oblasť

- individuálne technické zdokonaľovanie,
- rozvoj rýchlosti, presnosti a vytrvalosti,
- práca na absolventskom repertoári.

Interpretačná oblasť

Žiak rozvíja:

- štýlovú interpretáciu,
- hudobný výraz,
- prácu s formou skladby,
- schopnosť samostatnej umeleckej výpovede.

Verejná prezentácia

Žiak:

- pripravuje koncertný program,
- prezentuje výsledky štúdia,
- získava skúsenosti so samostatným vystúpením.

Výkonový štandard absolventa II. stupňa

Absolvent:

- ovláda techniku hry na bicích nástrojoch primeranú úrovni štúdia,
- interpretuje skladby rôznych hudobných štýlov,
- využíva dynamické a výrazové možnosti nástroja,
- ovláda základné aj rozšírené rudimenty podľa svojej úrovne,
- orientuje sa v rytmických štruktúrach,

- dokáže samostatne pripraviť repertoár,
- uplatňuje bicie nástroje v sólovej aj skupinovej hre,
- aktívne spolupracuje v Hudobnej skupine,
- dokáže verejne prezentovať svoj hudobný výkon.

Hodnotenie II. stupňa

Pri hodnotení sa posudzuje:

- technická úroveň hry,
- rytmická presnosť,
- kvalita zvuku,
- koordinácia pohybov,
- štýlová interpretácia,
- hudobný prejav,
- samostatnosť pri práci,
- schopnosť improvizácie,
- pripravenosť na verejné vystúpenie,
- aktívna účasť v Hudobnej skupine.

11. Učebné osnovy – Hra na zobcovej flaute

11.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet **Hra na zobcovej flaute** je hlavným individuálnym vyučovacím predmetom hudobného odboru základnej umeleckej školy. Vychádza z cieľov a obsahových požiadaviek Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy a vytvára podmienky na systematický rozvoj hudobných, technických a interpretačných schopností žiaka. Zobcová flauta patrí medzi dychové nástroje, ktoré umožňujú žiakovi v ranom veku rozvíjať hudobný sluch, dychovú techniku, intonačné cítenie, rytmické schopnosti a základy hudobného prejavu. Výučba postupne vedie žiaka od základov hry na sopránovej zobcovej flaute k zvládnutiu náročnejších technických a interpretačných prvkov. Počas štúdia si žiak osvojuje správne držanie nástroja, dychovú techniku, prstovú techniku, artikuláciu, orientáciu v notovom zápise a schopnosť samostatnej interpretácie hudobných diel rôznych štýlových období. Podľa individuálnych schopností a možností školy sa žiak oboznamuje aj s ďalšími typmi zobcových flaut (altová, tenorová, basová) a získava skúsenosti so súborovou a skupinovou hrou prostredníctvom predmetu **Hudobná skupina**.

11.2 Poslanie vyučovacieho predmetu

Poslaním predmetu Hra na zobcovej flaute je rozvíjať hudobnú osobnosť žiaka prostredníctvom aktívnej hry na nástroji a vytvárať pevné základy pre ďalšie hudobné vzdelávanie.

Predmet vedie žiaka k:

- rozvoju hudobného sluchu a rytmického cítenia,
- osvojeniu správnych dychových a technických návykov,
- rozvoju kultivovaného tónu a intonácie,
- schopnosti samostatnej interpretácie,
- rozvíjaniu hudobnej predstavivosti a tvorivosti,
- poznávaní rôznych hudobných štýlov,
- schopnosti spolupracovať pri spoločnom muzicírovaní,
- vytváraní pozitívneho vzťahu k hudbe a umeleckému vzdelávaniu.

11.3 Ciele vyučovacieho predmetu

Technické ciele

Žiak:

- osvojí si správne držanie tela pri hre,
- zvládne správne držanie zobcovej flauty,
- rozvíja dychovú techniku,
- osvojuje si správnu prstovú techniku,
- rozvíja koordináciu dychu, jazyka a prstov.

Hudobné ciele

Žiak:

- rozvíja hudobný sluch,
- orientuje sa v notovom zápise,
- chápe rytmické, melodické a výrazové prvky hudby,
- využíva poznatky z hudobnej náuky,
- rozvíja hudobnú pamäť.

Interpretačné ciele

Žiak:

- interpretuje skladby primeranej náročnosti,

- pracuje s tónom, dynamikou a frázovaním,
- rozlišuje charakter jednotlivých skladieb,
- rozvíja vlastný hudobný prejav.

Tvorivé ciele

Žiak:

- rozvíja hudobnú predstavivosť,
- vytvára jednoduché melodické a rytmické motívy,
- získava základy improvizácie,
- aktívne využíva nadobudnuté zručnosti v spoločnej hre.

11.4 Kľúčové kompetencie žiaka

Hudobné kompetencie

Žiak:

- orientuje sa v notovom zápise pre zobcovú flautu,
- interpretuje skladby primeranej náročnosti,
- rozpoznáva základné hudobné výrazové prostriedky,
- využíva poznatky z hudobnej náuky pri praktickej hre.

Technické kompetencie

Žiak:

- správne drží telo a nástroj,
- ovláda základnú dychovú techniku,
- vytvára kultivovaný tón,
- ovláda prstovú techniku primeranú stupňu štúdia,
- zvláda artikuláciu jazykom.

Učebné kompetencie

Žiak:

- pravidelne sa pripravuje,
- dokáže samostatne precvičovať zadané úlohy,
- hodnotí vlastný výkon,
- využíva odporúčania učiteľa pri ďalšom napredovaní.

Sociálne kompetencie

Žiak:

- spolupracuje s ostatnými hudobníkmi,
- rešpektuje pravidlá spoločnej hry,
- aktívne sa zapája do Hudobnej skupiny,
- zodpovedne reprezentuje školu.

11.5 Organizácia vyučovania

Vyučovanie predmetu **Hra na zobcovej flaute** sa realizuje individuálnou formou podľa učebného plánu hudobného odboru základnej umeleckej školy. Časová dotácia hlavného predmetu je **1,5 vyučovacej hodiny 2x týždenne** v základnom štúdiu podľa rámcového učebného plánu pre ZUŠ.

Súčasťou štúdia je:

- individuálna príprava žiaka,
- triedne prehrávky,
- interné koncerty,
- verejné vystúpenia,
- práca v Hudobnej skupine,
- ďalšie umelecké aktivity školy.

Obsah vyučovania sa prispôsobuje veku, schopnostiam a individuálnemu napredovaniu žiaka.

11.6 Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovaní sa využívajú:

- individuálny prístup,
- názorná ukážka učiteľa,
- postupné osvojovanie technických návykov,
- dychové a tónové cvičenia,
- hra podľa sluchu,
- hra z notového zápisu,
- práca s metronómom,
- rozvoj hudobnej pamäti,
- improvizračné a tvorivé úlohy,
- spoločná hra,
- koncertná prezentácia žiaka.

Učiteľ vedie žiaka k samostatnosti, zodpovednosti, systematickej práci a pozitívnemu vzťahu k hudbe.

11.7 Hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiakov vychádza z platného školského poriadku školy, Štátneho vzdelávacieho programu pre základné umelecké školy a platných metodických usmernení.

Pri hodnotení sa prihliada najmä na:

- správne držanie tela a nástroja,
- kvalitu tónu,
- dychovú techniku,
- intonačnú čistotu,
- prstovú techniku,
- rytmickú presnosť,
- orientáciu v notovom zápise,
- hudobný výraz a interpretáciu,
- samostatnosť pri príprave,
- pravidelnosť domácej prípravy,
- aktivitu na vyučovaní,
- účasť na koncertoch, prehrávkach a práci v Hudobnej skupine.

Hodnotenie má motivačný charakter a podporuje individuálny umelecký rozvoj žiaka.

Prípravné štúdium HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE

Charakteristika prípravného štúdia

Prípravné štúdium hry na zobcovej flaute je určené pre žiakov, ktorí prejavujú záujem o hudbu a chcú si vytvoriť základné predpoklady pre ďalšie systematické štúdium hry na nástroji. Cieľom prípravného štúdia je rozvíjať prirodzené hudobné schopnosti žiaka, najmä hudobný sluch, rytmické cítenie, správne dýchanie, koordináciu pohybov a základné návyky potrebné na hru na zobcovej flaute. Žiak sa oboznamuje so základnou stavbou nástroja, správnym držaním tela, držaním zobcovej flauty, tvorbou prvého tónu a jednoduchou orientáciou v notovom zápise. Výučba je prispôsobená veku a individuálnym schopnostiam žiaka. Dôležitou súčasťou je hravá forma práce, ktorá podporuje záujem o hudbu a motiváciu k ďalšiemu štúdiu.

Ciele prípravného štúdia

Žiak:

- získava pozitívny vzťah k hudbe a hudobnému nástroju,
- rozvíja hudobný sluch a rytmické cítenie,
- osvojuje si správne držanie tela pri hre,
- učí sa správne držať zobcovú flautu,
- vytvára základné dychové návyky,
- učí sa vytvoriť čistý a prirodzený tón,
- rozvíja koordináciu dychu, prstov a jazyka,
- získava základnú orientáciu v jednoduchom notovom zápise.

Obsah učiva

Základná hudobná a nástrojová príprava

Žiak sa oboznamuje s:

- históriou a využitím zobcovej flauty,
- stavbou nástroja,
- pomenovaním jednotlivých častí nástroja,
- správnym zostavením a uložením nástroja,
- zásadami starostlivosti o nástroj.

Správne držanie tela a nástroja

Žiak si osvojuje:

- správne sedenie alebo státie pri hre,
- uvoľnené držanie tela,
- správne postavenie rúk a prstov,
- správnu polohu zobcovej flauty.

Dychová technika

Žiak rozvíja:

- pokojný a prirodzený nádych,
- plynulý výdych,
- správne smerovanie dychu,
- schopnosť udržať rovnomerný tón.

Využívajú sa:

- jednoduché dychové cvičenia,

- hry s dychom,
- cvičenia na predĺženie tónu.

Tvorba prvého tónu

Žiak:

- vytvára prvé tóny na nástroji,
- učí sa správnej artikulácii,
- rozlišuje kvalitu tónu,
- postupne spája jednotlivé tóny.

Prstová technika

Žiak sa oboznamuje s:

- základným postavením prstov,
- zakrývaním a odkrývaním hmatových otvorov,
- jednoduchými tónmi podľa možností veku,
- koordináciou prstov a dychu.

Rytmická a hudobná príprava

Žiak:

- rozlišuje krátke a dlhé tóny,
- udržiava jednoduchý pulz,
- rytmizuje jednoduché motívy,
- reaguje na zmeny tempa a dynamiky,
- rozvíja hudobnú pamäť.

Notový zápis

Žiak sa oboznamuje so:

- základnými hudobnými symbolmi,
- notovou osnovou,
- jednoduchými rytmickými hodnotami,
- názvami tónov,
- jednoduchými melódiami.

Hra podľa sluchu

Žiak:

- opakuje jednoduché melódie podľa učiteľa,
- rozlišuje výšku tónov,

- rozvíja hudobnú pamäť,
- vytvára jednoduché melodické motívy.

Repertoár

Žiak pracuje s:

- jednoduchými detskými piesňami,
- ľudovými piesňami,
- krátkymi melodickými cvičeniami,
- jednoduchými skladbičkami primeranými veku.

Očakávané výstupy prípravného štúdia

Po absolvovaní prípravného štúdia žiak:

- prejavuje záujem o hru na zobcovej flaute,
- správne drží telo a nástroj,
- ovláda základné dychové návyky,
- dokáže vytvoriť jednoduchý tón,
- orientuje sa v základnom postavení prstov,
- zahrá jednoduché tóny a krátke melódie,
- udrží jednoduchý rytmický pulz,
- rozlišuje základné dynamické rozdiely,
- orientuje sa v jednoduchom notovom zápise,
- dokáže spolupracovať pri spoločnej hudobnej činnosti,
- je pripravený pokračovať v základnom štúdiu hry na zobcovej flaute.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní sa využívajú:

- individuálny prístup,
- hravé hudobné činnosti,
- názorná ukážka učiteľa,
- dychové a rytmické hry,
- hra podľa sluchu,
- jednoduchá improvizácia,
- spoločná hra,
- motivácia prostredníctvom verejných vystúpení primeraných veku žiaka.

Hodnotenie

Pri hodnotení prípravného štúdia sa prihliada na:

- záujem a aktivitu žiaka,
- správne držanie tela a nástroja,
- vytváranie správnych dychových návykov,
- schopnosť vytvoriť tón,
- rytmické cítenie,
- orientáciu v základných hudobných pojmoch,
- pravidelnosť prípravy,
- schopnosť spolupracovať a reagovať na pokyny učiteľa.

1. ročník I. stupeň základného štúdia HRA NA ZOBICOVEJ FLAUTE

Charakteristika ročníka

Prvý ročník I. stupňa základného štúdia nadväzuje na základné návyky získané v prípravnom štúdiu alebo začína systematickú výučbu hry na zobcovej flaute u nových žiakov. Hlavným cieľom ročníka je vytvorenie správnych základov hry na nástroji. Žiak si osvojuje správne držanie tela, nástroja, základnú dychovú techniku, tvorbu kvalitného tónu, jednoduchú prstovú techniku a orientáciu v základnom notovom zápise. Výučba smeruje k rozvoju hudobného sluchu, rytmického cítenia, hudobnej pamäti a schopnosti interpretovať jednoduché skladby primerané veku a schopnostiam žiaka.

Ciele

Žiak:

- osvojí si správne držanie tela pri hre,
- zvládne správne držanie zobcovej flauty,
- rozvíja základnú dychovú techniku,
- vytvára čistý a rovnomerný tón,
- osvojuje si základné hmaty,
- rozvíja koordináciu dychu, jazyka a prstov,
- orientuje sa v jednoduchom notovom zápise,
- rozvíja rytmické cítenie a hudobnú pamäť,
- získava pozitívny vzťah k pravidelnému cvičeniu.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak si osvojuje:

- správne držanie tela,
- správne uchopenie nástroja,
- uvoľnené postavenie rúk,
- správnu polohu prstov,
- základnú koordináciu dychu a prstov.

Dychová technika

Žiak pracuje na:

- správnom nádychu,
- plynulom výdychu,
- rovnomernom prúde vzduchu,
- udržaní stabilného tónu.

Cvičí:

- dlhé tóny,
- jednoduché dychové cvičenia,
- tónové cvičenia primerané veku.

Tvorba tónu a artikulácia

Žiak:

- vytvára čistý tón,
- používa základnú artikuláciu jazykom,
- osvojí si slabiky „tú“ a „dú“ pri nasadzovaní tónu,
- rozlišuje správne a nesprávne nasadenie tónu.

Prstová technika

Žiak:

- ovláda základné hmaty,
- precvičuje jednoduché tónové rady,
- spája jednotlivé tóny,
- rozvíja pohyblivosť prstov.

Osvojuje si tóny podľa individuálnych možností najmä:

- základnú stupnicu C dur,
- jednoduché melodické postupy.

Rytmická a hudobná príprava

Žiak:

- rozlišuje základné rytmické hodnoty,
- hrá v jednoduchých taktoch,
- udržiava pravidelný pulz,
- pracuje s metronómom podľa schopností.

Osvojuje si:

- celé,
- polové,
- štvrt'ové,
- osminové hodnoty,
- jednoduché pomlčky.

Hra z notového zápisu

Žiak:

- orientuje sa v notovej osnove,
- pozná základné názvy tónov,
- číta jednoduché melódie,
- spája vizuálny zápis s praktickou hrou.

Hra podľa sluchu

Žiak:

- opakuje jednoduché melódie,
- rozvíja hudobnú pamäť,
- rozpoznáva výšku tónov,
- vytvára jednoduché melodické odpovede.

Hra s výrazom

Žiak sa oboznamuje so:

- základnými dynamickými rozdielmi,
- tempovými zmenami,
- jednoduchým frázovaním.

Repertoár

Žiak interpretuje:

- jednoduché cvičenia pre zobcovú flautu,

- krátke melodické skladby,
- ľudové piesne,
- detské piesne,
- jednoduché skladby starých majstrov primerané úrovni žiaka.

Očakávané výstupy – koniec 1. ročníka

Žiak:

- správne drží telo a zobcovú flautu,
- ovláda základné dychové návyky,
- vytvára čistý a stabilný tón,
- ovláda základné hmaty,
- zahrá jednoduché melodické cvičenia,
- orientuje sa v základnom notovom zápise,
- dodržiava jednoduchý rytmus a tempo,
- používa základnú artikuláciu,
- interpretuje jednoduché skladby primeranej náročnosti,
- dokáže zahrat jednoduchú melódiu spamäti,
- aktívne spolupracuje pri spoločnej hre.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak:

- zapája sa do jednoduchého spoločného muzicírovania,
- udržiava spoločné tempo,
- počúva ostatných hráčov,
- reaguje na pokyny učiteľa alebo vedúceho skupiny,
- získava prvé skúsenosti s verejným vystupovaním.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní sa využívajú:

- individuálna výučba,
- názorná ukážka učiteľa,
- dychové a tónové cvičenia,
- hra podľa sluchu,
- hra z notového zápisu,
- rytmické cvičenia,

- práca s metronómom,
- jednoduchá improvizácia,
- spoločná hra.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na:

- správne držanie tela a nástroja,
- kvalitu tónu,
- dychovú techniku,
- správnosť prstovej techniky,
- rytmickú presnosť,
- orientáciu v notovom zápise,
- hudobný prejav,
- schopnosť samostatnej prípravy,
- pravidelnosť domáceho cvičenia,
- aktivitu na vyučovaní a účasť na vystúpeniach.

2. ročník I. stupeň základného štúdia HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE

Charakteristika ročníka

V druhom ročníku I. stupňa žiak nadväzuje na základné technické a hudobné návyky získané v prvom ročníku. Rozvíja dychovú techniku, zdokonaľuje tvorbu tónu, rozširuje tónový rozsah a získava väčšiu istotu v prstovej technike. Dôležitou súčasťou výučby je rozvoj hudobného prejavu, práca s artikuláciou, dynamikou a frázovaním. Žiak sa postupne učí samostatnejšie pripravovať zadané skladby a využívať získané zručnosti pri individuálnej aj spoločnej hre.

Ciele

Žiak:

- upevňuje správne technické návyky,
- zdokonaľuje dychovú techniku,
- rozvíja kvalitu a stabilitu tónu,
- rozširuje tónový rozsah nástroja,
- zlepšuje prstovú techniku,
- rozvíja presnosť artikulácie,

- zdokonaľuje rytmické a melodické cítenie,
- učí sa samostatnejšej príprave skladieb,
- rozvíja hudobný výraz.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- správne držanie tela a nástroja,
- uvoľnenosť rúk a prstov,
- koordináciu dychu a prstovej techniky,
- plynulosť pri zmene tónov,
- kvalitu tónu v rôznych polohách.

Dychová technika

Žiak rozvíja:

- správny nádych a výdych,
- kontrolu dychového prúdu,
- dlhšie tónové cvičenia,
- rovnomernosť tónu.

Pracuje na:

- čistote tónu,
- stabilite intonácie,
- schopnosti zahrať dlhšie hudobné frázy.

Tvorba tónu a artikulácia

Žiak:

- upevňuje správne nasadzovanie tónov,
- používa artikuláciu slabikami „tú“, „dú“,
- rozlišuje mäkké a tvrdšie nasadenie,
- pracuje na plynulosti melodických spojení.

Prstová technika

Žiak:

- rozširuje tónový rozsah,
- zdokonaľuje rýchlosť a presnosť prstov,
- precvičuje jednoduché stupnice a tónové rady.

Osvojuje si podľa individuálnych schopností:

- stupnicu C dur,
- stupnicu G dur,
- jednoduché melodické postupy,
- chromatické postupy primeranej náročnosti.

Rytmická a hudobná príprava

Žiak:

- upevňuje rytmickú presnosť,
- pracuje s rôznymi tempami,
- využíva metronóm,
- rozlišuje charakter jednotlivých rytmov.

Osvojuje si:

- bodkovaný rytmus,
- jednoduché synkopy,
- zložitejšie rytmické kombinácie primerané veku.

Hra z notového zápisu

Žiak:

- samostatnejšie číta jednoduché skladby,
- orientuje sa v základných hudobných označeniach,
- rozpoznáva dynamické znamienka,
- využíva tempové označenia pri interpretácii.

Hra podľa sluchu

Žiak:

- opakuje jednoduchšie melodické motívy,
- rozvíja hudobnú pamäť,
- dokáže zahrať krátke melódie bez notového zápisu,
- rozvíja intonačné cítenie.

Hudobný výraz a interpretácia

Žiak pracuje s:

- dynamikou (piano, forte),
- tempom,
- frázovaním,

- charakterom skladby.

Učí sa:

- vytvoriť jednoduchú hudobnú frázu,
- rešpektovať charakter skladby,
- vyjadriť náladu hudobného diela.

Repertoár

Žiak interpretuje:

- technické cvičenia primeranej náročnosti,
- jednoduché etudy pre zobcovú flautu,
- ľudové piesne,
- skladby rôznych charakterov,
- jednoduché skladby starších hudobných období,
- skladby vhodné na verejnú prezentáciu.

Očakávané výstupy – koniec 2. ročníka

Žiak:

- správne používa základné technické návyky,
- vytvára kvalitnejší a stabilnejší tón,
- ovláda rozšírený tónový rozsah,
- používa základnú artikuláciu,
- hrá jednoduché stupnice podľa svojich schopností,
- zvláda jednoduché rytmické a melodické útvary,
- orientuje sa v notovom zápise,
- dokáže samostatnejšie pripraviť jednoduchú skladbu,
- využíva základné dynamické možnosti,
- interpretuje skladby primeranej náročnosti s hudobným prejavom.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak:

- udržiava spoločné tempo,
- prispôsobuje hlasitosť a charakter hry ostatným nástrojom,
- počúva spoluhráčov,
- rešpektuje spoločný rytmus a melódiu,

- získava skúsenosti so súborovou interpretáciou.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní sa využívajú:

- individuálny prístup,
- tónové a dychové cvičenia,
- technické cvičenia,
- hra s metronómom,
- hra podľa sluchu,
- hra z listu,
- práca s výrazom skladby,
- spoločná hra,
- verejné vystúpenia a prezentácie žiaka.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na:

- kvalitu tónu,
- správnu dychovú techniku,
- prstovú techniku,
- rytmickú presnosť,
- intonačnú čistotu,
- artikuláciu,
- orientáciu v notovom zápise,
- hudobný prejav,
- samostatnosť pri príprave,
- pravidelnosť domáceho cvičenia,
- aktivitu na vyučovaní a účasť na koncertoch.

3. ročník I. časť základného štúdia HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE

Charakteristika ročníka

V treťom ročníku I. stupňa žiak rozvíja a upevňuje technické, hudobné a interpretačné schopnosti získané v predchádzajúcich ročníkoch. Zameriava sa na zdokonaľovanie kvality tónu, dychovej techniky, presnosti prstovej techniky a výrazových možností hry. Žiak postupne rozširuje tónový rozsah nástroja, zvláda náročnejšie rytmické a melodické útvary a

získava väčšiu samostatnosť pri štúdiu skladieb. Výučba podporuje schopnosť interpretovať skladby rôznych charakterov a hudobných období. Podľa možností školy sa žiak oboznamuje aj s ďalšími typmi zobcových flaut a získava skúsenosti so spoločnou hrou v Hudobnej skupine.

Ciele

Žiak:

- zdokonaľuje techniku hry na zobcovej flaute,
- rozvíja kvalitný a farebný tón,
- upevňuje správnu dychovú techniku,
- rozširuje tónový rozsah,
- zlepšuje pohyblivosť prstov,
- rozvíja artikuláciu a rytmickú istotu,
- pracuje s hudobným výrazom,
- získava väčšiu samostatnosť pri príprave repertoáru,
- rozvíja schopnosť spoločnej interpretácie.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- správne držanie tela a nástroja,
- koordináciu dychu, jazyka a prstov,
- plynulé prechody medzi tónmi,
- stabilitu tónu vo vyšších polohách,
- technickú istotu pri hre.

Dychová technika

Žiak pracuje na:

- hospodárnom využívaní dychu,
- dlhších hudobných frázach,
- rovnomernom výdychu,
- ovládaní dychovej intenzity.

Rozvíja:

- kvalitu tónu,

- intonačnú čistotu,
- schopnosť meniť dynamiku bez straty kvality tónu.

Tvorba tónu a artikulácia

Žiak:

- používa rôzne druhy artikulácie,
- zdokonaľuje jednoduché a dvojité nasadenie podľa schopností,
- pracuje s výrazovou artikuláciou,
- spája tóny do plynulých fráz.

Osvojuje si:

- legato,
- staccato,
- jednoduché kombinácie artikulácie.

Prstová technika

Žiak:

- rozvíja rýchlosť a presnosť prstov,
- precvičuje tónové rady a stupnice,
- zdokonaľuje hru v rôznych tóninách.

Podľa individuálnych schopností pracuje na:

- stupniciach C dur,
- G dur,
- F dur,
- D dur,
- jednoduchých molových postupoch,
- chromatických cvičeniach.

Rytmická a hudobná príprava

Žiak:

- interpretuje zložitejšie rytmické útvary,
- rozvíja vnútorný pulz,
- pracuje s tempovými zmenami,
- využíva metronóm pri príprave.

Rozvíja:

- rytmicú presnosť,

- schopnosť samostatného počítania,
- cit pre hudobnú frázu.

Hra z notového zápisu

Žiak:

- samostatnejšie číta notový zápis,
- orientuje sa v základných výrazových označeniach,
- rešpektuje tempové a dynamické zmeny,
- analyzuje jednoduchú skladbu pred interpretáciou.

Hra podľa sluchu a improvizácia

Žiak:

- reprodukuje melodické motívy,
- rozvíja hudobnú pamäť,
- vytvára jednoduché vlastné melodické a rytmické útvary,
- získava základy improvizáčného myslenia.

Hudobný výraz a interpretácia

Žiak pracuje s:

- dynamikou,
- frázovaním,
- agogikou primeranou úrovni,
- charakterom skladby.

Učí sa:

- rozlišovať štýlové prvky,
- vytvárať hudobnú výpoveď,
- interpretovať skladby podľa ich charakteru.

Repertoár

Žiak interpretuje:

- technické cvičenia primeranej náročnosti,
- etudy pre zobcovú flautu,
- skladby renesančných a barokových autorov primerané úrovni žiaka,
- ľudové a umelé piesne,
- skladby rôzneho charakteru,
- skladby vhodné na verejnú prezentáciu.

Očakávané výstupy – koniec 3. ročníka

Žiak:

- ovláda základné technické princípy hry,
- vytvára kvalitný a stabilný tón,
- používa správnu dychovú techniku,
- zvláda rozšírený tónový rozsah,
- ovláda základné artikulačné spôsoby,
- interpretuje jednoduchšie skladby rôznych charakterov,
- orientuje sa v niekoľkých základných tóninách,
- využíva dynamiku a frázovanie,
- dokáže samostatnejšie pracovať na zadanom repertoári,
- uplatňuje svoje schopnosti pri spoločnej hre.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak:

- aktívne spolupracuje pri spoločnej interpretácii,
- udržiava melodickú a rytmickú súhru,
- prispôsobuje dynamiku skupine,
- počúva ostatných hráčov,
- získava skúsenosti s verejným vystupovaním.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní sa využívajú:

- individuálna výučba,
- dychové a tónové cvičenia,
- technické cvičenia,
- hra stupníc a etúd,
- práca s metronómom,
- hra z listu,
- hra podľa sluchu,
- interpretačné rozbory skladieb,
- spoločná hra,
- koncertné vystúpenia.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na:

- kvalitu tónu,
- dychovú techniku,
- intonačnú čistotu,
- prstovú techniku,
- artikuláciu,
- rytmickú presnosť,
- hudobný výraz,
- štýlovú interpretáciu,
- samostatnosť pri príprave,
- pravidelnosť domácej prípravy,
- aktivitu na vyučovaní a účasť na verejných vystúpeniach.

4. ročník I. časť základného štúdia HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník I. stupňa základného štúdia predstavuje zavŕšenie základnej etapy vzdelávania v hre na zobcovej flaute. Žiak upevňuje a rozvíja technické, hudobné a interpretačné schopnosti získané počas predchádzajúcich ročníkov. Dôraz sa kladie na samostatnejšiu prácu žiaka, rozvoj kvalitného tónu, zvládnutie náročnejších technických prvkov, rozšírenie výrazových možností a schopnosť interpretovať skladby rôznych hudobných období a charakterov. Žiak sa pripravuje na pokračovanie v II. stupni základného štúdia. Súčasťou prípravy je rozvoj koncertnej praxe, schopnosť samostatne pripraviť repertoár a uplatniť získané vedomosti pri individuálnej aj skupinovej hre.

Ciele

Žiak:

- upevňuje správne technické návyky,
- zdokonaľuje dychovú techniku a kvalitu tónu,
- rozvíja pohyblivosť a presnosť prstovej techniky,
- rozširuje tónový rozsah nástroja,
- zvláda náročnejšie artikulačné prvky,

- rozvíja hudobný výraz a interpretačnú samostatnosť,
- získava skúsenosti so štýlovou interpretáciou,
- pripravuje sa na verejnú prezentáciu,
- rozvíja schopnosť samostatného hudobného prejavu.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- správne držanie tela a nástroja,
- uvoľnenosť pri hre,
- koordináciu dychu, jazyka a prstov,
- technickú istotu v celom využívanom tónovom rozsahu,
- plynulosť a presnosť hry.

Pracuje na:

- rýchlejších prstových cvičeniach,
- technických pasážach,
- rovnomernosti tónových radov.

Dychová technika

Žiak rozvíja:

- kontrolovaný dychový prejav,
- dlhšie hudobné frázy,
- dynamické možnosti tónu,
- schopnosť prispôbiť dych charakteru skladby.

Zdokonaľuje:

- intonačnú čistotu,
- stabilitu tónu,
- farebnosť zvuku.

Tvorba tónu a artikulácia

Žiak:

- využíva rôzne druhy artikulácie,
- zdokonaľuje legato a staccato,
- podľa schopností pracuje so základmi dvojitého jazyka,

- používa artikuláciu ako výrazový prostriedok.

Pracuje s:

- frázovaním,
- akcentmi,
- výrazovým nasadením tónu.

Prstová technika

Žiak:

- zdokonaľuje rýchlosť a presnosť prstov,
- zvláda náročnejšie melodické postupy,
- rozvíja hru v rôznych tóninách.

Podľa individuálnych schopností pracuje na:

- durových stupniciach,
- molových stupniciach,
- jednoduchých chromatických cvičeniach,
- technických etudách.

Rytmická a hudobná príprava

Žiak:

- zvláda zložitejšie rytmické útvary,
- pracuje s tempovými zmenami,
- rozvíja vnútorný rytmický pulz,
- využíva metronóm pri samostatnej príprave.

Rozvíja:

- rytmickú presnosť,
- schopnosť samostatného počítania,
- cit pre hudobnú frázu.

Hra z notového zápisu

Žiak:

- samostatne číta jednoduchší notový materiál,
- orientuje sa v hudobných označeniach,
- rešpektuje dynamiku, tempo a charakter skladby,
- dokáže analyzovať skladbu pred interpretáciou.

Hra podľa sluchu a improvizácia

Žiak:

- reprodukuje melodické a rytmické motívy,
- rozvíja hudobnú pamäť,
- vytvára jednoduché vlastné hudobné nápady,
- využíva tvorivosť pri interpretácii.

Hudobný výraz a interpretácia

Žiak pracuje s:

- dynamikou,
- frázovaním,
- tempom,
- agogikou primeranou úrovni,
- charakterom skladby.

Učí sa:

- rozlišovať štýlové obdobia,
- interpretovať skladbu podľa jej charakteru,
- vytvoriť vlastnú hudobnú výpoveď.

Repertoár

Žiak interpretuje:

- technické cvičenia a etudy primeranej náročnosti,
- skladby renesančného a barokového obdobia,
- ľudové a umelé piesne,
- skladby rôzneho charakteru,
- komorné alebo skupinové skladby podľa možností školy,
- repertoár vhodný na verejnú prezentáciu.

Očakávané výstupy – koniec 4. ročníka I. stupňa

Žiak:

- ovláda základnú techniku hry na zobcovej flaute,
- vytvára kvalitný, stabilný a kultivovaný tón,
- používa správnu dychovú techniku,
- ovláda primeraný tónový rozsah,
- zvláda základné artikuláčne techniky,
- orientuje sa v notovom zápise,

- interpretuje skladby rôznych charakterov,
- využíva dynamiku, frázovanie a výrazové prostriedky,
- dokáže samostatnejšie pripravovať zadaný repertoár,
- prezentuje svoje schopnosti na verejnom vystúpení,
- je pripravený pokračovať v II. stupni základného štúdia.

Práca v Hudobnej skupine

Žiak:

- aktívne sa zapája do spoločnej hry,
- udržiava melodickú a rytmickú súhru,
- reaguje na vedenie skupiny,
- prispôsobuje dynamiku a výraz spoločnej interpretácii,
- zodpovedne pristupuje k spoločnému repertoáru.

Metódy a formy práce

Vo vyučovaní sa využívajú:

- individuálna výučba,
- technické a tónové cvičenia,
- dychová príprava,
- hra stupníc a etúd,
- práca s metronómom,
- hra z listu,
- interpretačný rozbor skladieb,
- hra podľa sluchu,
- spoločná hra,
- príprava na koncertné vystúpenia.

Hodnotenie

Pri hodnotení sa prihliada na:

- kvalitu tónu,
- dychovú techniku,
- intonačnú čistotu,
- prstovú techniku,
- artikuláciu,
- rytmickú presnosť,

- hudobný prejav,
- štýlovú interpretáciu,
- samostatnosť pri príprave repertoáru,
- pravidelnosť domáceho cvičenia,
- aktivitu na vyučovaní,
- účasť na koncertoch, prehrávkach a spoločných hudobných aktivitách.

Po získaní primárneho umeleckého vzdelania môže žiak pokračovať v štúdiu na nižšom sekundárnom stupni umeleckého vzdelávania zvoleným dychovým nástrojom podľa UP č. 13. (Hra priečnej flaute, klarinety, saxofónu, trúbky, zobcových flautách, fagote).

II. stupeň základného štúdia HRA NA ZOBCOVEJ FLAUTE

Charakteristika II. stupňa

II. stupeň základného štúdia nadväzuje na vedomosti, zručnosti a návyky získané počas I. stupňa základného štúdia. Je zameraný na prehĺbenie technických, hudobných a interpretačných schopností žiaka a na rozvoj jeho samostatného umeleckého prejavu. Žiak zdokonaľuje dychovú techniku, kvalitu tónu, prstovú techniku, artikuláciu a interpretačné schopnosti. Rozširuje poznatky o hudobných štýloch a obdobiach, pracuje s náročnejším repertoárom a podľa možnosti školy sa oboznamuje aj s hrou na ďalších typoch zobcových flaut. Významnou súčasťou štúdia je komorná a skupinová hra, v ktorej žiak rozvíja schopnosť spolupracovať, reagovať na spoluhráčov a uplatniť svoje hudobné vedomosti v spoločnom interpretačnom procese.

1. ročník II. stupňa základného štúdia

Charakteristika ročníka

Žiak upevňuje technické základy získané na I. stupni a rozvíja väčšiu samostatnosť pri štúdiu repertoáru. Zameriava sa na rozšírenie tónového rozsahu, kvalitu tónu a zdokonalenie výrazových schopností.

Ciele

Žiak:

- zdokonaľuje techniku hry,
- rozvíja dychovú kontrolu,
- zlepšuje intonačnú istotu,

- rozširuje tónový rozsah,
- pracuje na samostatnej interpretácii skladieb,
- rozvíja hudobný vkus a štýlové cítenie.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak rozvíja:

- technickú istotu,
- pohyblivosť prstov,
- presnosť artikulácie,
- koordináciu dychu a prstovej techniky.

Dychová technika a tón

Žiak pracuje na:

- farebnosti tónu,
- dynamickom rozsahu,
- dlhších hudobných frázach,
- intonačnej stabilite.

Artikulačná technika

Žiak rozvíja:

- legato,
- staccato,
- kombinovanú artikuláciu,
- základy dvojitého jazyka podľa schopností.

Repertoár

Žiak interpretuje:

- technické cvičenia,
- etudy primeranej náročnosti,
- skladby renesancie a baroka,
- skladby novších období podľa možností.

Očakávané výstupy

Žiak:

- hrá technicky istejšie,

- vytvára kultivovaný tón,
- používa výrazové prostriedky,
- interpretuje skladby primeranej náročnosti,
- pracuje samostatnejšie.

2. ročník II. stupňa základného štúdia

Charakteristika ročníka

Žiak prehĺbuje interpretačné schopnosti, rozvíja osobný hudobný prejav a získava väčšiu orientáciu v štýlovej interpretácii.

Ciele

Žiak:

- rozvíja technickú vyspelosť,
- zdokonaľuje artikuláciu,
- pracuje s výrazom skladby,
- rozvíja samostatné hudobné myslenie.

Obsah učiva

Technická oblasť

Žiak pracuje na:

- rýchlostnej technike,
- presnosti prstov,
- náročnejších melodických postupoch,
- technických cvičeniach.

Interpretácia

Žiak rozvíja:

- frázovanie,
- dynamiku,
- agogiku,
- štýlovú charakteristiku skladby.

Hudobné štýly

Žiak sa oboznamuje s:

- interpretáciou barokovej hudby,
- klasickými princípmi hudobného prejavu,

- modernými technikami podľa možností.

Očakávané výstupy

Žiak:

- interpretuje náročnejší repertoár,
- využíva širšie výrazové možnosti,
- samostatne rieši technické problémy,
- rozvíja vlastný hudobný prejav.

3. ročník II. stupňa základného štúdia

Charakteristika ročníka

Žiak smeruje k umeleckej samostatnosti. Rozvíja schopnosť samostatne pripravovať skladby, analyzovať interpretačné požiadavky a vytvárať vlastný hudobný prejav.

Ciele

Žiak:

- dosahuje vyššiu technickú úroveň,
- rozvíja interpretačnú osobitosť,
- prehľbuje štýlové vedomosti,
- pripravuje náročnejší repertoár.

Obsah učiva

Technika hry

Žiak zdokonaľuje:

- stupnice a technické cvičenia,
- chromatické postupy,
- rýchle prstové pasáže,
- artikulačné kombinácie.

Interpretácia

Žiak pracuje na:

- hudobnej výpovedi,
- samostatnom frázovaní,
- pochopení charakteru skladby.

Tvorivá práca

Žiak:

- vytvára vlastné hudobné nápady,
- rozvíja improvizračné schopnosti,
- využíva získané poznatky pri interpretácii.

Očakávané výstupy

Žiak:

- interpretuje náročnejší repertoár,
- dokáže samostatne pripraviť skladbu,
- využíva technické a výrazové možnosti nástroja,
- vytvára osobný interpretačný prejav.

4. ročník II. stupňa základného štúdia

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník II. stupňa predstavuje ukončenie systematického štúdia hry na zobcovej flaute.

Žiak prezentuje získané technické, hudobné a interpretačné schopnosti.

Dôraz sa kladie na samostatnú umeleckú prácu, prípravu absolventského programu a schopnosť verejne prezentovať výsledky štúdia.

Ciele

Žiak:

- dosahuje interpretačnú samostatnosť,
- rozvíja vlastný hudobný prejav,
- dokáže samostatne pripraviť repertoár,
- využíva získané vedomosti v praktickej hudobnej činnosti.

Obsah učiva

Technická oblasť

Žiak pracuje na:

- individuálnych technických nedostatkoch,
- zdokonaľovaní tónu,
- presnosti hry,
- príprave absolventského repertoáru.

Interpretačná oblasť

Žiak rozvíja:

- štýlovú interpretáciu,

- hudobný výraz,
- samostatné frázovanie,
- umeleckú výpoveď.

Verejná prezentácia

Žiak:

- pripravuje koncertný program,
- prezentuje výsledky štúdia,
- získava skúsenosti so samostatným vystúpením.

Očakávané výstupy absolventa II. stupňa

Absolvent:

- ovláda techniku hry na zobcovej flaute na primeranej úrovni,
- vytvára kvalitný a kultivovaný tón,
- používa rozvinutú dychovú a artikulačnú techniku,
- interpretuje skladby rôznych období a štýlov,
- rozumie základným princípom hudobnej interpretácie,
- dokáže samostatne pripraviť repertoár,
- uplatňuje získané schopnosti v sólovej aj skupinovej hre,
- dokáže verejne prezentovať svoj umelecký výkon.

Hodnotenie II. stupňa

Pri hodnotení sa prihliada na:

- technickú úroveň hry,
- kvalitu tónu,
- dychovú techniku,
- intonačnú čistotu,
- artikuláciu,
- rytmickú presnosť,
- štýlovú interpretáciu,
- hudobný výraz,
- samostatnosť pri príprave repertoáru,
- koncertnú a súborovú činnosť.

12. Učebné osnovy – Spev

12.1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet **Spev** patrí medzi hlavné vyučovacie predmety hudobného odboru základnej umeleckej školy. Je zameraný na všestranný rozvoj speváckych, hudobných, interpretačných a osobnostných schopností žiaka. Spevácky prejav je prirodzenou formou hudobného vyjadrenia, prostredníctvom ktorej žiak rozvíja hudobný sluch, rytmické cítenie, hlasovú techniku, hudobnú pamäť, estetické cítenie a schopnosť umeleckej komunikácie. Výučba spevu vedie žiaka k správne a zdravému používaniu hlasu, k osvojeniu základných speváckych návykov, k rozvoju dychovej opory, hlasovej kultúry, artikulácie, intonácie a hudobného výrazu. Súčasťou štúdia spevu je podľa rámcových učebných plánov aj **obligátny nástroj** (klávesové nástroje), ktorý podporuje rozvoj hudobného myslenia, harmonického cítenia, orientácie v tónine, hudobnej pamäti a samostatnej prípravy žiaka. Žiak sa počas štúdia oboznamuje s repertoárom rôznych štýlových období a žánrov – od ľudovej piesne cez umelú pieseň až po diela klasickej a modernej hudby. Významnou súčasťou predmetu je aj vystupovanie na koncertoch, školských podujatiach, prehliadkach a aktívna účasť v hudobných skupinách alebo vokálnych zoskupeniach podľa možností školy.

12.2 Poslanie vyučovacieho predmetu

Poslaním predmetu Spev je rozvíjať spevácky talent žiaka, formovať jeho hudobnú osobnosť a vytvárať predpoklady pre aktívne a kultivované hudobné vyjadrovanie.

Predmet vedie žiaka k:

- rozvoju prirodzeného speváckeho prejavu,
- osvojeniu správnych hlasových návykov,
- rozvoju hudobného sluchu a intonácie,
- schopnosti interpretovať hudobné diela,
- rozvíjaniu estetického cítenia,
- samostatnej umeleckej práci,
- získaniu sebavedomia pri verejnom vystupovaní,
- spolupráci pri spoločnom muzikovaní.

Spev podporuje celkový osobnostný rozvoj žiaka, jeho citlivosť, tvorivosť, disciplínu a schopnosť vyjadriť hudobný obsah prostredníctvom hlasu.

12.3 Ciele vyučovacieho predmetu

Hlasové a technické ciele

Žiak:

- osvojí si správne spevácke návyky,
- používa správne držanie tela pri speve,
- rozvíja dychovú oporu,
- kultivuje hlasový prejav,
- rozvíja hlasový rozsah primerane veku,
- zdokonaľuje artikuláciu a výslovnosť.

Hudobné ciele

Žiak:

- rozvíja hudobný sluch,
- zdokonaľuje intonačnú presnosť,
- rozvíja rytmické cítenie,
- chápe hudobnú frázu a štruktúru skladby,
- využíva poznatky z hudobnej náuky.

Interpretačné ciele

Žiak:

- interpretuje piesne primeranej náročnosti,
- pracuje s dynamikou a výrazom,
- chápe charakter skladby,
- rozvíja vlastný umelecký prejav.

Osobnostné ciele

Žiak:

- získava sebadôveru pri verejnom vystupovaní,
- učí sa zodpovednosti a systematickej práci,
- rozvíja tvorivosť,
- získava pozitívny vzťah k hudbe.

12.4 Kľúčové kompetencie žiaka

Spevácke kompetencie

Žiak:

- používa základné spevácke návyky,
- ovláda správne dýchanie pri speve,
- rozvíja hlasový rozsah,
- interpretuje piesne primeranej náročnosti,
- využíva výrazové prostriedky.

Hudobné kompetencie

Žiak:

- orientuje sa v notovom zápise,
- využíva hudobnú terminológiu,
- rozpoznáva rytmické a melodické prvky,
- prepája poznatky z hudobnej náuky s praktickou interpretáciou.

Učebné kompetencie

Žiak:

- pravidelne sa pripravuje,
- dokáže samostatne precvičovať zadaný repertoár,
- prijíma a využíva odporúčania učiteľa,
- hodnotí vlastný spevácky výkon.

Sociálne kompetencie

Žiak:

- spolupracuje pri spoločnom muzicírovaní,
- rešpektuje spoluhráčov a spolužiakov,
- zodpovedne reprezentuje školu,
- aktívne sa zapája do umeleckého života školy.

12.5 Organizácia vyučovania

Vyučovanie predmetu **Spev** sa realizuje individuálnou formou podľa učebného plánu hudobného odboru základnej umeleckej školy.

Časová dotácia hlavného predmetu je stanovená podľa rámcových učebných plánov pre ZUŠ.

Súčasťou štúdia je:

- individuálna hlasová príprava,
- práca s repertoárom,
- rozvoj hudobnej pamäti,
- príprava na verejné vystúpenia,

- koncertná činnosť,
- súborová alebo zborová spolupráca podľa možností školy,
- výučba obligátneho nástroja podľa učebného plánu školy.

Obsah a náročnosť učiva sa prispôsobujú veku, hlasovým dispozíciám a individuálnemu rozvoju žiaka.

12.6 Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovaní sa využívajú:

- individuálny prístup k hlasovým možnostiam žiaka,
- hlasové a dychové cvičenia,
- cvičenia na intonáciu a rytmus,
- práca s textom piesne,
- rozbor hudobného diela,
- hra podľa sluchu,
- práca s hudobnou predstavivosťou,
- rozvoj interpretačných schopností,
- verejné vystupovanie.

Učiteľ vedie žiaka k zdravému používaniu hlasu, umeleckej disciplíny, samostatnosti a radosti z hudobného prejavu.

12.7 Hodnotenie žiakov

Pri hodnotení predmetu Spev sa prihliada na:

- správne spevácke návyky,
- kvalitu hlasového prejavu,
- dychovú techniku,
- intonačnú presnosť,
- rytmickú istotu,
- výslovnosť a artikuláciu,
- hudobný výraz,
- schopnosť interpretácie,
- samostatnosť pri príprave repertoáru,
- pravidelnosť prípravy,
- aktivitu na vyučovaní,
- účasť na koncertoch a verejných vystúpeniach.

Hodnotenie podporuje individuálny rozvoj žiaka a motivuje ho k ďalšiemu umeleckému rastu.

HUDOBNÝ ODBOR – SPEV

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Charakteristika prípravného štúdia

Prípravné štúdium v speve je určené pre žiakov, ktorí prejavujú záujem o spev a hudobné vzdelávanie. Jeho cieľom je prirodzenou a veku primeranou formou rozvíjať základné hudobné schopnosti žiaka, prirodzený hlasový prejav, hudobný sluch, rytmické cítenie a vytvárať správne návyky potrebné pre ďalšie štúdium v hudobnom odbore. Vyučovanie je založené na hravých hlasových a hudobných aktivitách, ktoré podporujú správne hlasové návyky, hudobnú predstavivosť, intonačnú istotu a pozitívny vzťah k spevu. Dôraz sa kladie na prirodzený hlasový prejav, správne držanie tela, základné dychové návyky a schopnosť aktívne reagovať na hudobný podnet. Prípravné štúdium sa realizuje podľa rámcových učebných plánov vo variante **A (dvojročné)** alebo **B (jednoročné)** podľa veku a pripravenosti žiaka.

Učebný plán – prípravné štúdium Spev

Variant prípravného štúdia	Dĺžka štúdia	Názov predmetu	Počet hodín týždenne
A	1. rok	Prípravná hlasová výchova	0,5 hodiny
A	2. rok	Prípravná hlasová výchova	1 – 1,5 hodiny
B	1 rok	Prípravná hlasová výchova	1. polrok 0,5 – 1 hod. 2. polrok 1 hod.

Učebné osnovy – Prípravná hlasová výchova

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Hlasová príprava	Správne držanie tela, prirodzený hlasový prejav, hlasové hry, základné hlasové cvičenia	Žiak používa hlas primerane veku a osvojuje si základné hlasové návyky
Dychová príprava	Základné dychové cvičenia, uvedomenie si nádychu a výdychu	Žiak chápe význam dychu pri speváckom prejave
Sluchová príprava	Rozlišovanie výšky tónov, opakovanie jednoduchých melodických motívov	Žiak dokáže zopakovať jednoduchú melódiu a rozlišuje základné výškové rozdiely tónov
Rytmická príprava	Rytmické hry, vytlieskavanie	Žiak reaguje na rytmické podnety a

	jednoduchých rytmov, reakcia na hudbu	udržiava jednoduchý rytmus
Spevácky prejav	Detské, ľudové a umelé piesne primerané veku	Žiak spieva jednoduché piesne prirodzeným hlasovým prejavom
Hudobná pamäť a predstavivosť	Zapamätanie krátkych melódií, textov piesní a hudobných motívov	Žiak dokáže reprodukovať jednoduchý hudobný materiál
Hudobná tvorivosť	Hlasové hry, pohybové vyjadrenie hudby, jednoduchá improvizácia	Žiak tvorivo reaguje na hudobné podnety

Hodnotenie

Hodnotenie žiakov v prípravnom štúdiu je zamerané predovšetkým na sledovanie rozvoja hudobných a hlasových predpokladov žiaka. Má motivačný, povzbudzujúci a rozvojový charakter. Pedagóg pri hodnotení rešpektuje vek žiaka, jeho individuálne schopnosti, tempo rozvoja a prirodzené hlasové dispozície. Cieľom hodnotenia nie je porovnávanie výkonov jednotlivých žiakov, ale sledovanie osobného napredovania každého žiaka. Pri hodnotení sa sleduje prirodzenosť hlasového prejavu, schopnosť zapojiť sa do hlasových cvičení, správne a primerané používanie hlasu, odvaha a aktivita pri speve, hudobný sluch a intonácia, rytmické cítenie, základne spevácke návyky – správne držanie tela, dychové návyky spolupráca s pedagógom, sústredenosť, záujem o spev, aktívne zapájanie sa do hudobných činností, schopnosť zapamätať si jednoduché piesne.

Formy hodnotenia

Pedagóg využíva najmä:

- priebežné slovné hodnotenie,
- individuálnu spätnú väzbu,
- pozorovanie práce žiaka počas vyučovania,
- hodnotenie zvládnutia jednoduchých hudobných úloh primeraných veku.

Kritériá úspešného ukončenia prípravného štúdia

Žiak:

- prejavuje záujem o spev a hudobnú činnosť,
- používa hlas prirodzeným spôsobom,
- osvojil si základné dychové a hlasové návyky,
- rozvíja hudobný sluch a rytmické cítenie,
- dokáže interpretovať jednoduché piesne primerané veku,
- reaguje na hudobné podnety,
- získava základy potrebné pre pokračovanie v základnom štúdiu spevu.

HUDOBNÝ ODBOR – SPEV

1, ročník I. stupeň základného štúdia

Charakteristika ročníka

Prvý ročník základného štúdia spevu nadväzuje na prípravné štúdium alebo na úspešné prijatie žiaka do hudobného odboru. Žiak si vytvára základné spevacké návyky, rozvíja hudobný sluch, rytmické cítenie a získava prvé skúsenosti s umeleckou interpretáciou. V tomto období je dôležité vytvárať správny vzťah k spevu, viesť žiaka k prirodzenému hlasovému prejavu a postupne rozvíjať technické a interpretačné schopnosti primerane veku. Obligátny nástroj – keyboard podporuje hudobnú orientáciu žiaka, rozvíja jeho intonačnú istotu, základné harmonické cítenie a samostatnosť pri hudobnej príprave. Hudobná skupina rozvíja schopnosť spoločnej interpretácie, vzájomného počúvania a spolupráce v kolektíve.

Učebný plán – 1. ročník

Predmet	Časová dotácia
Spev	1,5 hodiny týždenne
Obligátny nástroj – Keyboard	0,5 hodiny týždenne
Hudobná náuka	1 hodina týždenne
Hudobná skupina	1 hodina týždenne
Spolu	4 hodiny týždenne

Učebné osnovy spev

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Spevacký postoj a dych	Správne držanie tela, základné dychové cvičenia, uvoľnenie hlasového aparátu	Žiak využíva správny postoj a základné dychové návyky pri speve
Tvorba tónu	Prirodzené nasadenie tónu, jednoduché hlasové cvičenia, rozvoj hlasovej pohyblivosti	Žiak tvorí tón prirodzene a zvláda jednoduché hlasové cvičenia
Intonácia	Spievanie jednoduchých melodických úsekov, opakovanie tónov, rozvoj sluchovej kontroly	Žiak dokáže intonačne primerane interpretovať jednoduché melódie
Rytmus	Práca s pulzom, tempom, rytmické cvičenia	Žiak udrží jednoduchý rytmus a reaguje na hudobný priebeh
Repertoár	Detské, ľudové a umelé piesne primerané veku	Žiak interpretuje jednoduchý piesňový repertoár s primeraným výrazom
Výslovnosť a text	Správna artikulácia, výslovnosť, porozumenie textu piesne	Žiak zrozumiteľne vyslovuje text a chápe základný obsah piesne

Hudobný výraz	Základná práca s dynamikou a náladou piesne	Žiak dokáže vyjadriť charakter jednoduchej piesne
---------------	---	---

OBLIGÁTNY NÁSTROJ – KEYBOARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Orientácia na klaviatúre	Názvy tónov, orientácia na klaviatúre, správne postavenie rúk	Žiak sa orientuje na klaviatúre a používa základné návyky pri hre
Rytmická a melodická príprava	Jednoduché rytmičné a melodické cvičenia	Žiak zahrá jednoduché hudobné útvary
Notový zápis	Základné rytmičné hodnoty a tóny v notovej osnove	Žiak číta jednoduchý notový zápis
Súvislosť so spevom	Prehrávanie jednoduchých melódií, podpora intonácie	Žiak využíva keyboard ako podporu pri spevákovej práci

HUDOBNÁ SKUPINA

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Spoločná interpretácia	Jednoduché piesne a hudobné skladby v kolektíve	Žiak sa zapája do spoločného spevu a hudobnej činnosti
Súhra a počúvanie	Vnímanie ostatných hlasov a nástrojov, reakcia na vedenie pedagóga	Žiak dokáže spolupracovať v skupine
Hudobný prejav	Základy vystupovania a prezentácie	Žiak zvláda jednoduchú verejnú prezentáciu podľa možností školy

Očakávané kompetencie žiaka po ukončení 1. ročníka

Žiak:

- osvojil si základné spevákcke návyky,
- používa prirodzený hlasový prejav,
- ovláda jednoduché dychové a hlasové cvičenia,
- rozvíja intonačnú a rytmičnú presnosť,
- interpretuje jednoduchý repertoár primeraný veku,
- získava základnú orientáciu v hre na keyboard,
- aktívne spolupracuje v hudobnej školskej skupine,
- rozvíja hudobnú predstavivosť a umelecký prejav.

HODNOTENIE ŽIAKOV

I. stupeň základného štúdia – 1. ročník

Predmet: Spev

Hodnotenie žiaka v 1. ročníku základného štúdia spevu je zamerané na sledovanie rozvoja základných speváckych, hudobných a interpretačných schopností. Pedagóg rešpektuje individuálne schopnosti žiaka, jeho hlasové dispozície a tempo napredovania.

Hodnotenie má motivačný a rozvojový charakter. Zohľadňuje nielen výsledný výkon, ale aj pravidelnú prípravu, aktivitu a snahu žiaka.

Pri hodnotení predmetu Spev sa sleduje:

Spevácka technika

- správne držanie tela pri speve,
- základné dychové návyky,
- prirodzená tvorba tónu,
- uvoľnenosť hlasového prejavu,
- schopnosť vykonávať jednoduché hlasové cvičenia.

Intonácia a rytmus

- presnosť spievania jednoduchých melódií,
- schopnosť udržať tón a melódiu,
- rytmická istota,
- reakcia na hudobný sprievod.

Repertoár a interpretácia

- zvládnutie prideleného piesňového repertoáru,
- správna výslovnosť textu,
- pochopenie charakteru piesne,
- základný hudobný výraz.

Prístup k práci

- pravidelná domáca príprava,
- aktivita na vyučovaní,
- spolupráca s pedagógom,
- zodpovedný prístup k vystúpeniam a verejnej prezentácii.

Hodnotenie obligátneho nástroja – Keyboard

Pri hodnotení sa sleduje:

- orientácia na klaviatúre,
- správne základné návyky pri hre,
- zvládnutie jednoduchých cvičení a skladieb,
- rytmická presnosť,
- schopnosť využiť nástroj pri speváckej príprave.

Hodnotenie hudobnej skupiny

Pri hodnotení sa sleduje:

- aktívna účasť v kolektíve,
- schopnosť počúvať ostatných,
- rytmická a melodická súhra,
- dodržiavanie pokynov pedagóga,
- zodpovednosť pri spoločnej interpretácii.

Kritériá hodnotenia na konci školského roka

Žiak úspešne zvláda požiadavky 1. ročníka, ak:

- ovláda základné spevácke návyky,
- dokáže interpretovať jednoduchý piesňový repertoár,
- preukazuje primeranú intonačnú a rytmickú istotu,
- rozvíja hudobný sluch a výrazové schopnosti,
- aktívne sa zapája do hudobnej práce,
- zvláda základné požiadavky v oblasti keyboardu a skupinovej hudobnej praxe.

HUDOBNÝ ODBOR – SPEV

2. ročník I. stupeň základného štúdia

Charakteristika ročníka

Druhý ročník základného štúdia spevu nadväzuje na získané základné spevácke a hudobné návyky z prvého ročníka. Žiak si upevňuje správne spevácke návyky, rozvíja hlasové schopnosti, hudobný sluch, rytmickú istotu a postupne získava väčšiu samostatnosť pri príprave a interpretácii piesňového repertoáru. Dôraz sa kladie na rozvoj prirodzeného hlasového prejavu, správne dýchanie, intonačnú presnosť, kultivovanú výslovnosť a základný hudobný výraz. Obligátny nástroj – keyboard rozširuje hudobné vedomosti a podporuje

schopnosť žiaka samostatne pracovať s jednoduchým hudobným materiálom. Hudobná skupina rozvíja schopnosť kolektívnej interpretácie, vzájomného počúvania a zodpovednosti za spoločný hudobný výkon.

Učebný plán – 2. ročník

Predmet	Časová dotácia
Spev	1,5 hodiny týždenne
Obligátny nástroj – Keyboard	0,5 hodiny týždenne
Hudobná náuka	1 hodina týždenne
Hudobná školská skupina	1 hodina týždenne
Spolu	4 hodiny týždenne

SPEV

Učebné osnovy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Spevacie návyky a dychová technika	Zdokonaľovanie správneho postoja, dychové cvičenia, uvoľnenie hlasového aparátu	Žiak používa správne základné spevacie návyky a vedome pracuje s dychom
Tvorba a vedenie tónu	Hlasové cvičenia primerané veku, rozvoj mäkkého nasadenia tónu a hlasovej pohyblivosti	Žiak tvorí tón prirodzene a dokáže viesť jednoduchú spevnú líniu
Rozvoj intonácie	Práca s melódiou, intervalové cvičenia, sluchová kontrola	Žiak intonačne presnejšie reprodukuje melodické úseky
Rytmická presnosť	Práca s tempom, rytmickými hodnotami a frázovaním	Žiak zachováva rytmickú presnosť pri speve
Repertoár	Rozšírenie piesňového repertoáru – ľudové, umelé a detské piesne	Žiak interpretuje piesne s väčšou istotou a primeraným výrazom
Výraz a interpretácia	Práca s náladou piesne, dynamikou a výrazovými prostriedkami	Žiak dokáže vyjadriť charakter jednoduchej skladby
Hudobná pamäť a samostatnosť	Zapamätanie skladieb, príprava na hodiny a vystúpenia	Žiak sa pripravuje samostatnejšie a zodpovednejšie

OBLIGÁTNY NÁSTROJ – KEYBOARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Technické základy hry	Správne držanie rúk, koordinácia rúk, jednoduché prstové cvičenia	Žiak používa správne základné návyky pri hre
Melodická hra	Jednoduché skladby a cvičenia primerané úrovni žiaka	Žiak zahrá jednoduché melodické útvary
Rytmická a	Základné rytmické sprievody,	Žiak využíva základnú rytmickú

harmonická orientácia	jednoduché akordické prvky	a harmonickú orientáciu
Prepojenie so spevom	Prehrávanie jednoduchých piesní a melodických úsekov	Žiak využíva keyboard ako podporu pri spevákovej práci

HUDOBNÁ SKUPINA

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Kolektívna interpretácia	Spoločné piesne a jednoduché skladby	Žiak sa aktívne zapája do spoločného hudobného prejavu
Súhra	Počúvanie ostatných, prispôsobenie sa tempu a výrazu skupiny	Žiak dokáže reagovať na ostatných členov skupiny
Hudobný prejav	Príprava na interné a verejné vystúpenia	Žiak prezentuje nadobudnuté schopnosti primerane svojmu veku

Očakávané kompetencie žiaka po ukončení 2. ročníka

Žiak:

- upevňuje správne spevákcke návyky,
- rozvíja hlasovú pohyblivosť a intonačnú istotu,
- interpretuje jednoduchší repertoár s väčšou samostatnosťou,
- používa základné výrazové prostriedky,
- rozvíja schopnosť hudobného počúvania,
- získava väčšiu istotu pri hre na keyboard,
- aktívne spolupracuje v hudobnej školskej skupine.

HODNOTENIE ŽIAKOV

I. stupeň základného štúdia – 2. ročník – Spev

Pri hodnotení sa sleduje:

- kvalita a prirodzenosť hlasového prejavu,
- správne využívanie dychu,
- intonačná a rytmická presnosť,
- rozvoj hlasových schopností,
- zvládnutie určeného repertoáru,
- výrazová stránka interpretácie,
- samostatnosť pri príprave,

- aktivita a zodpovedný prístup.

Pri keyboarde sa hodnotí:

- technická pripravenosť,
- orientácia v notovom zápise,
- zvládnutie jednoduchých skladieb,
- rytmická presnosť.

Pri hudobnej školskej skupine:

- spolupráca,
- súhra,
- aktívna účasť,
- zodpovednosť pri spoločnej interpretácii.

Hodnotenie zohľadňuje individuálny pokrok žiaka a jeho celkový rozvoj hudobných schopností.

HUDOBNÝ ODBOR – SPEV

3. ročník I. stupeň základného štúdia

Charakteristika ročníka

Tretí ročník základného štúdia spevu je zameraný na ďalšie upevňovanie a rozvoj speváckej techniky, hudobného sluchu a interpretačných schopností žiaka. Žiak si postupne vytvára samostatnejší vzťah k práci s hlasom, repertoárom a hudobným výrazom.

Vyučovanie smeruje k rozvoju hlasovej kultúry, rozšíreniu hlasových možností primerane veku, zdokonaľovaniu intonácie, rytmickej presnosti a schopnosti interpretovať skladby s pochopením ich charakteru.

Obligátny nástroj – keyboard podporuje samostatnosť žiaka pri hudobnej príprave, rozvíja orientáciu v notovom zápise a upevňuje hudobné myslenie.

Hudobná skupina vedie žiaka k aktívnej spolupráci, súhre a zodpovednosti za spoločný umelecký výsledok.

Učebný plán – 3. ročník

Predmet	Časová dotácia
Spev	1,5 hodiny týždenne
Obligátny nástroj – Keyboard	0,5 hodiny týždenne

Hudobná náuka	1 hodina týždenne
Hudobná školská skupina	1 hodina týždenne
Spolu	4 hodiny týždenne

SPEV

Učebné osnovy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Spevácky postoj a dychová technika	Zdokonaľovanie dychu, práca s dychovou oporou, uvoľnenie tela pri speve	Žiak vedome využíva základné dychové návyky pri speve
Hlasová technika	Hlasové cvičenia, rozvoj hlasového rozsahu primerane veku, hlasová pohyblivosť	Žiak zvláda jednoduché hlasové cvičenia a používa hlas kultivovanejšie
Intonácia a sluchová kontrola	Práca s intervalmi, melodickými postupmi, presnosť tónov	Žiak spieva melodicky presnejšie a dokáže kontrolovať svoj hlasový prejav
Rythmus a frázovanie	Práca s tempom, rytmom, hudobnou frázou	Žiak zachováva rytmickú presnosť a prirodzene člení hudobnú frázu
Repertoár	Ľudové, umelé a detské piesne, jednoduché skladby rôzneho charakteru	Žiak interpretuje repertoár primerane technickej a umeleckej úrovni
Výrazová stránka spevu	Dynamika, nálada, výrazové prostriedky, práca s textom	Žiak dokáže vyjadriť charakter skladby
Samostatná príprava	Nácvik skladieb, práca s textom a melódiou	Žiak sa pripravuje samostatnejšie a zodpovedne

OBLIGÁTNY NÁSTROJ – KEYBOARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Technika hry	Rozvoj koordinácie rúk, prstové cvičenia, správne návyky	Žiak používa správne základné technické návyky
Notový zápis	Čítanie jednoduchého notového zápisu, rytmické hodnoty	Žiak samostatnejšie číta jednoduchý notový materiál
Melodická a harmonická hra	Jednoduché skladby, piesne a základné sprievody	Žiak zahrá jednoduché skladby primeranej úrovni
Prepojenie so spevom	Hra melodických a harmonických opôr pre spev	Žiak využíva keyboard pri speváckej príprave

HUDOBNÁ SKUPINA

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Spoločná interpretácia	Repertoár pre skupinové vystúpenia	Žiak aktívne spolupracuje pri spoločnom hudobnom výkone
Súhra a počúvanie	Vnímanie rytmu, melódie a ostatných členov skupiny	Žiak sa dokáže prispôbiť spoločnému prejavu
Umelecký prejav	Práca s výrazom, dynamikou a javiskovým vystupovaním	Žiak prezentuje svoju prácu primeraným spôsobom

Očakávané kompetencie žiaka po ukončení 3. ročníka

Žiak:

- používa osvojené spevacké návyky,
- rozvíja hlasovú techniku primeranú veku,
- spieva s väčšou intonačnou a rytmickou istotou,
- interpretuje skladby s jednoduchým výrazovým zámerom,
- dokáže samostatnejšie pracovať s repertoárom,
- rozvíja základné zručnosti hry na keyboard,
- aktívne spolupracuje v hudobnej školskej skupine.

HODNOTENIE ŽIAKOV

I. stupeň základného štúdia – 3. ročník – Spev

Pri hodnotení sa sleduje:

- kvalita hlasového prejavu,
- správne využívanie dychu a hlasových návykov,
- intonačná presnosť,
- rytmická istota,
- zvládnutie a interpretácia repertoáru,
- práca s výrazom a textom,
- samostatnosť pri príprave,
- zodpovedný prístup k vyučovaniu a vystúpeniam.

Pri keyboarde sa hodnotí:

- technická úroveň hry,
- orientácia v notovom zápise,
- zvládnutie primeraného repertoáru,

- samostatnosť pri príprave.

Pri hudobnej školskej skupine:

- spolupráca,
- súhra,
- aktívna účasť,
- schopnosť reagovať na spoločný hudobný prejav.

Hodnotenie zohľadňuje individuálny rozvoj žiaka a jeho postupné napredovanie.

HUDOBNÝ ODBOR – SPEV

4. ročník I. stupeň základného štúdia

4. ročník

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník I. stupňa základného štúdia spevu završuje prvú etapu speváckeho vzdelávania. Žiak si upevňuje získané spevácke návyky, zdokonaľuje hlasovú techniku primeranú veku a rozvíja schopnosť samostatnejšej interpretácie piesňového repertoáru.

Dôraz sa kladie na kultivovaný hlasový prejav, intonačnú istotu, rytmickú presnosť, prácu s textom, výrazom a umeleckým charakterom skladby.

Žiak postupne preberá väčšiu zodpovednosť za vlastnú prípravu, učí sa hodnotiť svoj výkon a využíva získané hudobné vedomosti v speváckej praxi.

Obligátny nástroj – keyboard rozvíja hudobnú samostatnosť, podporuje orientáciu v harmonickom cítení a pomáha pri príprave speváckeho repertoáru.

Hudobná školská skupina upevňuje schopnosť kolektívnej interpretácie, javiskového prejavu a spolupráce.

Učebný plán – 4. ročník

Predmet	Časová dotácia
Spev	1,5 hodiny týždenne
Obligátny nástroj – Keyboard	0,5 hodiny týždenne
Hudobná náuka	1 hodina týždenne
Hudobná školská skupina	1 hodina týždenne
Spolu	4 hod týždenne

SPEV

Učebné osnovy

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Spevákka technika	Zdokonaľovanie dychovej techniky, práca s dychovou oporou, správne vedenie hlasu	Žiak vedome využíva základné technické princípy spevu
Hlasový rozvoj	Hlasové cvičenia, rozvoj rozsahu primeraného veku, hlasová pružnosť	Žiak používa hlas kultivovane a zvláda primerané technické cvičenia
Intonácia a hudobná presnosť	Práca s melodickými postupmi, intervalmi, sluchovou kontrolou	Žiak spieva intonačne istejšie a dokáže korigovať svoj hlasový prejav
Rytmus a hudobná fráza	Tempové, rytmické a frázovacie cvičenia	Žiak rešpektuje rytmus, tempo a základné hudobné členenie skladby
Repertoár	Rozšírenie repertoáru – ľudové, umelé a primerané umelecké piesne	Žiak interpretuje skladby s väčšou technickou a výrazovou istotou
Interpretácia	Práca s obsahom skladby, textom, dynamikou a výrazom	Žiak dokáže samostatnejšie vyjadriť charakter skladby
Príprava na prezentáciu	Nácvik vystúpení, práca s javiskovým prejavom	Žiak zvláda verejnú prezentáciu primerane svojmu veku

OBLIGÁTNY NÁSTROJ – KEYBOARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Technika hry	Zdokonaľovanie postavenia rúk, koordinácie a technických cvičení	Žiak používa osvojené technické návyky pri hre
Notový zápis a rytmus	Čítanie jednoduchých skladieb, rytmické hodnoty, orientácia v zápise	Žiak samostatnejšie pracuje s notovým materiálom
Melodická a harmonická hra	Jednoduché skladby, piesňové sprievody, základné akordické funkcie	Žiak zvláda jednoduchú melodicú a sprievodnú hru
Využitie nástroja pri speve	Hra oporných tónov a jednoduchých sprievodov	Žiak využíva keyboard ako hudobnú podporu pri speve

HUDOBNÁ SKUPINA

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Kolektívna interpretácia	Náročnejší skupinový repertoár primeraný veku	Žiak aktívne prispieva k spoločnému hudobnému výkonu
Súhra a zodpovednosť	Vzájomné počúvanie, prispôsobenie sa skupine	Žiak dokáže zodpovedne spolupracovať v kolektíve

Umelecký prejav	Dynamika, výraz, javisková prezentácia	Žiak zvláda primeraný verejný hudobný prejav
-----------------	--	--

Očakávané kompetencie žiaka po ukončení 4. ročníka I. stupňa

Žiak:

- ovláda základné spevácke technické návyky,
- používa kultivovaný a prirodzený hlasový prejav,
- dokáže samostatnejšie pracovať s piesňovým repertoárom,
- rozvíja intonačnú, rytmickú a výrazovú istotu,
- interpretuje skladby primerane svojmu veku a schopnostiam,
- ovláda základné zručnosti hry na keyboard,
- dokáže spolupracovať v hudobnej skupine,
- je pripravený pokračovať v ďalšom umeleckom vzdelávaní.

HODNOTENIE ŽIAKOV

I. stupeň základného štúdia – 4. ročník – Spev

Pri hodnotení sa sleduje:

- úroveň speváckej techniky,
- kvalita hlasového prejavu,
- správne používanie dychu,
- intonačná a rytmická presnosť,
- zvládnutie a interpretácia repertoáru,
- práca s výrazom, textom a hudobným charakterom skladby,
- samostatnosť pri príprave,
- zodpovedný prístup k vyučovaniu a vystúpeniam.

Pri keyboarde sa hodnotí:

- technická úroveň hry,
- schopnosť samostatnej práce s jednoduchým notovým zápisom,
- zvládnutie skladieb a sprievodov.

Pri hudobnej skupine:

- aktívna spolupráca,
- schopnosť súhry,
- hudobná disciplína,

- pripravenosť na spoločné vystúpenia.

Záverečné hodnotenie zohľadňuje celkový rozvoj žiaka počas I. stupňa, jeho individuálne schopnosti a dosiahnutú úroveň umeleckého prejavu.

UKONČENIE I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Spev – hudobný odbor

Žiak po úspešnom ukončení 4. ročníka I. stupňa základného štúdia získava **primárne umelecké vzdelanie**.

Podmienkou ukončenia I. stupňa základného štúdia je úspešné zvládnutie požiadaviek učebných osnov a absolvovanie postupovej skúšky, kde sa overuje najmä:

- úroveň zvládnutia speváckej techniky,
- kvalitu a kultivovanosť hlasového prejavu,
- intonačnú a rytmickú istotu,
- schopnosť interpretácie zvoleného repertoáru,
- hudobný výraz a umelecké cítenie,
- celkový rozvoj hudobných kompetencií žiaka.

Úspešným ukončením I. stupňa základného štúdia je žiak pripravený pokračovať v II. stupni základného štúdia alebo ďalej rozvíjať svoje umelecké schopnosti podľa svojich záujmov a možností.

HUDOBNÝ ODBOR – SPEV

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Charakteristika II. stupňa základného štúdia

II. stupeň základného štúdia spevu je určený pre žiakov, ktorí úspešne ukončili I. stupeň základného štúdia alebo preukázali primeranú úroveň speváckych a hudobných schopností.

Vzdelávanie na II. stupni smeruje k prehĺbeniu speváckej techniky, rozvoju individuálneho umeleckého prejavu, samostatnej interpretácii a kultivácii osobnosti mladého speváka. Žiak sa učí vedome pracovať s hlasom, rozvíja hlasové možnosti primerané veku, zdokonaľuje intonáciu, rytmickú presnosť, výrazové prostriedky a schopnosť umeleckej interpretácie. Dôležitou súčasťou štúdia je samostatná práca žiaka, aktívny záujem o hudbu, počúvanie a poznávanie rôznych hudobných štýlov a schopnosť kriticky hodnotiť vlastný umelecký výkon.

Učebný plán – II. stupeň základného štúdia

Predmet	Časová dotácia
Spev	1,5 hodiny týždenne
Obligátny nástroj – Keyboard	0,5 hodín týždenne
Hudobná náuka	1,5 hodín týždenne
Hudobná skupina	1 hodina týždenne
Spolu	4,5 hodín týždenne

1. ročník - II. stupeň

Charakteristika ročníka

Žiak si upevňuje technické základy spevu získané na I. stupni a postupne rozvíja individuálny umelecký prejav. Dôraz sa kladie na samostatnejšiu prácu s repertoárom, výrazovú stránku interpretácie a kultiváciu hlasu.

Obsah učiva – Spev

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Hlasová technika	Dychová opora, vedenie tónu, hlasová pružnosť	Vedome využíva základné technické princípy spevu
Intonácia a sluchová kontrola	Práca s melodickou líniou, presnosť tónov	Kontroluje intonačnú správnosť svojho prejavu
Repertoár	Výber skladieb primeraných veku a schopnostiam	Samostatnejšie interpretuje zverený repertoár
Interpretácia	Práca s textom, frázou, dynamikou a výrazom	Dokáže umelecky vyjadriť charakter skladby

OBLIGÁTNY NÁSTROJ – KEYBOARD

1. ročník II. stupeň základného štúdia

Charakteristika ročníka

Žiak nadväzuje na základné nástrojové zručnosti získané v predchádzajúcom štúdiu. Rozvíja technickú istotu, hudobné myslenie a využíva keyboard ako podporu pri spevackej príprave.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Technika hry	Zdokonaľovanie správneho postavenia rúk, prstová technika, koordinácia rúk	Používa správne technické návyky pri hre
Notový zápis	Čítanie jednoduchého notového materiálu,	Samostatnejšie pracuje s

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
	rytmické hodnoty, orientácia v zápise	notovým zápisom
Melodická a harmonická hra	Jednoduché skladby, piesňové melódie, základné akordy	Zahrá jednoduché skladby a využije nástroj pri speve
Hudobný výraz	Dynamika, tempo, frázovanie	Interpretuje skladbu s primeraným výrazom

HUDOBNÁ SKUPINA

1. ročník - II. stupeň základného štúdia

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Kolektívna interpretácia	Repertoár primeraný veku a úrovni žiakov	Zapája sa do spoločného hudobného výkonu
Súhra	Počúvanie ostatných interpretov, rytmická a melodická spolupráca	Reaguje na vedenie pedagóga a skupiny
Hudobná disciplína	Pravidelná príprava, zodpovednosť	Aktívne spolupracuje

Spev

2. ročník - II. stupeň

Charakteristika ročníka

Žiak pokračuje v zdokonaľovaní hlasovej techniky a rozvíja schopnosť samostatnej umeleckej práce. Prehlbuje štýlové cítenie a rozširuje interpretačné možnosti.

Obsah učiva – Spev

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Hlasový rozvoj	Rozširovanie hlasových možností primerane veku	Používa hlas technicky istejšie
Hudobný výraz	Dynamika, frázovanie, štýlová interpretácia	Vytvára presvedčivejší hudobný prejav
Samostatná práca	Príprava repertoáru, práca s nahrávkami	Dokáže samostatne pracovať na skladbe

OBLIGÁTNY NÁSTROJ – KEYBOARD

2. ročník - II. stupeň základného štúdia

Charakteristika ročníka:

Žiak prehĺbuje technické a hudobné schopnosti, rozvíja samostatnosť pri príprave skladieb a získava väčšiu istotu v harmonickom sprievode.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Technická vyspelosť	Rozvoj pohyblivosti, presnosti a koordinácie	Hrá istejšie a samostatnejšie
Harmonické cítenie	Základné harmonické funkcie, akordické sprievody	Vytvára jednoduchý sprievod k piesni
Interpretácia	Práca s dynamikou, tempom a výrazom	Dokáže interpretovať skladbu kultivovane
Prepojenie so spevom	Transpozícia jednoduchých melódií, opora pri speve	Využíva keyboard pri spevákovej práci

HUDOBNÁ SKUPINA

2. ročník - II. stupeň základného štúdia

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Spoločná interpretácia	Náročnejší skupinový repertoár	Samostatnejšie sa zapája do umeleckého výkonu
Výraz a štýl	Dynamika, frázovanie, charakter skladby	Prispôsobuje svoj prejav spoločnej interpretácii
Spolupráca	Vzájomné počúvanie a rešpektovanie spoluhráčov	Zodpovedne pracuje v kolektíve

Spev

3. ročník - II. stupeň

Charakteristika ročníka

Žiak dosahuje vyššiu úroveň samostatnosti a umeleckej vyspelosti. Rozvíja osobný interpretačný prejav a pripravuje sa na záverečné zvládnutie požiadaviek II. stupňa.

Obsah učiva – Spev

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Technická istota	Upevňovanie spevákovej techniky	Používa technické návyky vedome
Interpretácia	Hlbšia práca s obsahom a štýlom skladby	Vytvára samostatný interpretačný názor
Verejný prejav	Koncertná činnosť, prezentácia	Dokáže vystupovať kultivovane a

	výsledkov práce	sebavedomo
--	-----------------	------------

OBLIGÁTNY NÁSTROJ – KEYBOARD

3. ročník - II. stupeň základného štúdia

Charakteristika ročníka:

Žiak rozvíja samostatný hudobný prejav a využíva nástroj ako aktívnu súčasť svojej hudobnej prípravy.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Technika hry	Upevňovanie získaných technických zručností	Hrá s väčšou istotou a presnosťou
Hudobná interpretácia	Výraz, štýl, hudobná fráza	Chápe charakter skladby
Harmonická práca	Rozšírenie akordických možností	Dokáže vytvoriť jednoduchý hudobný sprievod
Samostatná práca	Príprava skladieb podľa vlastného tempa	Pracuje samostatnejšie

HUDOBNÁ SKUPINA

3. ročník - II. stupeň základného štúdia

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Umelecký prejav	Interpretácia skladieb rôzneho charakteru	Vytvára kultivovaný hudobný prejav
Súhra a komunikácia	Reakcia na dirigovanie a vedenie skupiny	Aktívne ovplyvňuje spoločný výkon
Verejná prezentácia	Koncertné vystúpenia, prezentácia výsledkov práce	Vystupuje sebavedomejšie

Spev

4. ročník II. stupeň – 4. ročník

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník II. stupňa uzatvára vzdelávanie v základnej umeleckej škole. Žiak preukazuje získané spevácke, hudobné a interpretačné schopnosti.

Pripravuje sa na záverečné vystúpenie a prezentáciu nadobudnutých vedomostí a zručností.

Obsah učiva – Spev

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Spevácka technika	Upevňovanie všetkých získaných návykov	Samostatne využíva spevácku techniku
Repertoár	Výber a interpretácia náročnejšieho repertoáru primeraného schopnostiam	Dokáže umelecky interpretovať zvolený repertoár
Záverečná príprava	Samostatná práca, verejná prezentácia	Prezentuje svoju umeleckú úroveň

OBLIGÁTNY NÁSTROJ – KEYBOARD

4. ročník - II. stupeň základného štúdia

Charakteristika ročníka:

Žiak završuje nástrojové vzdelávanie v oblasti obligátneho nástroja. Využíva získané schopnosti ako podporu vlastnej speváckej a hudobnej interpretácie.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Technická úroveň	Upevnenie všetkých získaných návykov	Samostatne využíva technické zručnosti
Interpretácia skladieb	Práca s výrazom, štýlom a hudobným obsahom	Dokáže interpretovať skladbu primerane úrovni
Sprievod spevu	Harmonická podpora speváckeho výkonu	Využíva keyboard pri vlastnej speváckej príprave
Samostatný hudobný prejav	Príprava a prezentácia skladieb	Preukazuje samostatnosť a hudobné cítenie

HUDOBNÁ SKUPINA

4. ročník - II. stupeň základného štúdia

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard – žiak dokáže
Záverečná interpretácia	Repertoár zodpovedajúci úrovni absolventa	Aktívne prispieva k umeleckej úrovni skupiny
Samostatnosť a zodpovednosť	Príprava spoločných vystúpení	Preberá zodpovednosť za svoj výkon
Umelecká spolupráca	Kolektívny hudobný prejav	Dokáže byť platným členom hudobného kolektívu

Očakávané kompetencie absolventa II. stupňa

Žiak:

- ovláda základné princípy speváckej techniky,
- používa kultivovaný a osobitý hlasový prejav,
- dokáže samostatne pracovať s repertoárom,
- rozumie základným interpretačným princípom,
- dokáže vyjadriť obsah a charakter hudobného diela,
- orientuje sa v hudobnom štýle a žánri,
- získal schopnosti potrebné pre ďalší umelecký rozvoj.

Ukončenie II. stupňa základného štúdia

Žiak po úspešnom ukončení II. stupňa základného štúdia získava **nižšie sekundárne umelecké vzdelanie**.

Podmienkou úspešného ukončenia štúdia je splnenie požiadaviek učebných osnov a absolvovanie **záverečnej skúšky**.

Záverečná prezentácia overuje:

- úroveň speváckej techniky,
- kvalitu hlasového prejavu,
- interpretačné schopnosti,
- samostatnosť umeleckého prejavu,
- celkovú pripravenosť absolventa.

PROFIL ABSOLVENTA

Hudobný odbor – Spev

Absolvent hudobného odboru – Spev základnej umeleckej školy získal základné umelecké vzdelanie, osvojil si spevacké, hudobné a interpretačné kompetencie primerané stupňu absolvovaného štúdia. Absolvent je schopný kultivovane používať svoj hlas, využívať základné princípy spevackej techniky, správne dýchanie, intonáciu, rytmické cítenie a hudobný výraz. Dokáže interpretovať piesňový repertoár primeraný svojmu veku, schopnostiam a umeleckej úrovni.

Počas štúdia si rozvíja:

- hudobný sluch,
- rytmické a melodické cítenie,
- hlasovú kultúru,
- interpretačné schopnosti,
- tvorivé myslenie,
- samostatnosť a zodpovednosť pri umeleckej práci.

Absolvent dokáže:

- samostatne pripraviť zverený hudobný repertoár,
- vyjadriť obsah a charakter interpretovaného diela,
- uplatniť získané hudobné vedomosti v spevackej praxi,
- spolupracovať v hudobnom kolektíve,
- verejne prezentovať svoju umeleckú činnosť.

Absolvent ovláda základné zručnosti hry na obligátnom nástroji – keyboard, ktoré využíva ako podporu pri rozvoji hudobného myslenia, intonácie a samostatnej prípravy.

Vďaka účasti v hudobnej školskej skupine získava skúsenosti s kolektívnou interpretáciou, súhrou, disciplínou a zodpovednosťou za spoločný umelecký výsledok.

Absolvent I. stupňa základného štúdia

Žiak po úspešnom ukončení 4. ročníka I. stupňa získava **primárne umelecké vzdelanie**.

Podmienkou ukončenia I. stupňa je úspešné absolvovanie **postupovej skúšky**, v ktorej žiak preukazuje úroveň získaných spevackých, hudobných a interpretačných schopností.

Absolvent II. stupňa základného štúdia

Žiak po úspešnom ukončení 4. ročníka II. stupňa získava **nižšie sekundárne umelecké vzdelanie**.

Absolvent II. stupňa je pripravený pokračovať v ďalšom umeleckom vzdelávaní, venovať sa aktívnej hudobnej činnosti alebo využívať získané umelecké kompetencie v osobnom a kultúrnom živote.

13. UČEBNÉ OSNOVY TANEČNÝ ODBOR

13. 1 Charakteristika vyučovacieho predmetu

Tanečný odbor v základnej umeleckej škole poskytuje žiakom komplexné umelecké vzdelávanie v oblasti tanečného umenia. Rozvíja pohybové schopnosti, tanečnú techniku, hudobno-pohybové cítenie, tvorivosť, estetické vnímanie a kultúrne povedomie žiakov. Vyučovanie tanečného odboru je zamerané na postupné osvojovanie základných pohybových princípov, správne držanie tela, koordináciu pohybov, priestorovú orientáciu, rytmické cítenie a schopnosť umeleckého vyjadrenia prostredníctvom pohybu. Obsah vzdelávania vychádza z vekových a individuálnych schopností žiakov. Žiaci sa oboznamujú s rôznymi tanečnými technikami, tanečnými štýlmi a získavajú základy klasického, ľudového, moderného a tvorivého tanca podľa zamerania školy. Tanečný odbor podporuje osobnostný rozvoj žiaka, jeho disciplínu, zodpovednosť, spoluprácu a schopnosť prezentovať svoju umeleckú prácu pred publikom.

13. 2 Poslanie vyučovacieho predmetu

Poslaním tanečného odboru je:

- rozvíjať prirodzený pohybový prejav dieťaťa a jeho vzťah k tanču,
- viesť žiaka k pochopeniu tanca ako umeleckého prostriedku komunikácie,
- vytvárať pozitívny vzťah k umeniu, kultúre a estetickým hodnotám,
- rozvíjať fyzické, psychické a sociálne schopnosti žiaka,

- poskytovať základy tanečného vzdelania pre ďalšie umelecké štúdium alebo aktívny kultúrny život.

13. 3 Ciele vyučovacieho predmetu

Hlavným cieľom tanečného odboru je viesť žiaka k zvládnutiu základných tanečných zručností a k rozvoju umeleckého prejavu.

Čiastkové ciele:

- osvojiť si správne držanie tela a základné pohybové návyky,
- rozvíjať koordináciu, flexibilitu, silu a pohybovú obratnosť,
- rozvíjať rytmické a hudobné cítenie,
- naučiť žiakov vnímať vzťah medzi hudbou a pohybom,
- rozvíjať pamäť, koncentráciu a schopnosť samostatnej práce,
- podporovať tvorivosť a vlastnú pohybovú fantáziu,
- viesť žiakov k disciplíne, vytrvalosti a zodpovednosti,
- pripraviť žiakov na verejné vystúpenia a umeleckú prezentáciu.

13. 4 Profil absolventa – Tanečný odbor

Absolvent tanečného odboru základnej umeleckej školy získal počas štúdia základné umelecké vzdelanie v oblasti tanečného umenia. Osvojil si primerané pohybové, technické, interpretačné a tvorivé schopnosti, ktoré mu umožňujú aktívne sa zapájať do umeleckého života a pokračovať v ďalšom vzdelávaní podľa svojich schopností a záujmu.

Absolvent:

- ovláda základné princípy tanečnej techniky a dokáže ich primerane veku využívať v tanečnom prejave,
- má osvojené základné pohybové návyky, správne držanie tela, koordináciu pohybu, priestorovú orientáciu a rytmické cítenie,
- rozumie vzťahu medzi hudbou a pohybom a dokáže reagovať na hudobnú predlohu,
- pozná základnú tanečnú terminológiu a dokáže ju používať pri umeleckej komunikácii,
- dokáže interpretovať jednoduchšie i náročnejšie tanečné skladby podľa stupňa ukončeného vzdelania,
- využíva pohyb ako prostriedok umeleckého vyjadrenia a komunikácie,

- rozvíja vlastnú tvorivosť, pohybovú predstavivosť a schopnosť improvizácie,
- dokáže pracovať samostatne aj v kolektíve a rešpektuje pravidlá spoločnej umeleckej práce,
- získal skúsenosti s javiskovou prezentáciou, vystupovaním pred publikom a prípravou tanečných projektov,
- vie vnímať a hodnotiť umelecké dielo primerane svojmu veku a stupňu vzdelania,
- vytvoril si pozitívny vzťah k tanečnému umeniu, kultúre a estetickým hodnotám.

Absolvent I. stupňa základného štúdia je pripravený pokračovať v štúdiu tanečného odboru na II. stupni základného štúdia alebo sa aktívne venovať tanečnej činnosti v záujmových umeleckých kolektívoch. Má rozvinuté základné umelecké kompetencie, ovláda princípy vybraných tanečných techník a dokáže ich uplatniť v praktickej tanečnej tvorbe. Žiak po ukončení I. stupňa základného štúdia získa primárne umelecké vzdelanie

Absolvent II. stupňa základného štúdia dokáže samostatnejšie uplatňovať získané tanečné zručnosti, tvorivo pracovať s pohybovým materiálom, interpretovať choreografické diela a využívať nadobudnuté vedomosti pri ďalšom umeleckom vzdelávaní alebo v aktívnom kultúrnom živote. Žiak po ukončení II. stupňa základného štúdia získa nižšie sekundárne umelecké vzdelanie.

13. 5 Kľúčové kompetencie žiaka

Absolvent tanečného odboru získava:

Umelecké kompetencie

- ovláda základné princípy tanečnej techniky,
- dokáže vyjadriť hudobný obsah pohybom,
- využíva pohybové a výrazové prostriedky pri tvorbe tanečného prejavu,
- pozná základné princípy javiskovej prezentácie.

Pohybové kompetencie

- ovláda správne držanie tela,
- rozvíja koordináciu a pohybovú kultúru,
- orientuje sa v priestore a rytme,
- dokáže pracovať s dynamikou pohybu.

Sociálne kompetencie

- spolupracuje v kolektíve,
- rešpektuje pravidlá práce v skupine,
- prijíma zodpovednosť za spoločný umelecký výsledok.

Osobnostné kompetencie

- rozvíja sebadisciplínu a vytrvalosť,
- získava zdravé sebavedomie,
- dokáže hodnotiť vlastný umelecký výkon,
- vytvára si pozitívny vzťah k umeniu.

13. 6 Organizácia štúdia

Vyučovanie tanečného odboru prebieha formou skupinového a individuálne diferencovaného vyučovania podľa veku, schopností a stupňa vzdelávania žiakov.

Organizácia štúdia:

- prípravné štúdium,
- I. stupeň základného štúdia,
- II. stupeň základného štúdia.

Vyučovanie pozostáva najmä z:

- technickej prípravy,
- pohybovej a rytmickej prípravy,
- tanečnej praxe,
- tvorivej práce,
- prípravy na verejné vystúpenia.

Dĺžka vyučovacej jednotky a počet hodín týždenne sa riadi platným školským vzdelávacím programom a učebným plánom školy.

13. 7 Výchovné a vzdelávacie stratégie

Pedagóg využíva metódy a formy práce podporujúce aktívne učenie žiaka:

- názorná ukážka a napodobňovanie pohybových prvkov,
- postupné osvojovanie tanečných techník,
- individuálny prístup podľa schopností žiaka,
- tvorivé pohybové cvičenia,
- práca s hudobným sprievodom,
- skupinové tanečné aktivity,
- reflexia vlastného výkonu,
- účasť na vystúpeniach a umeleckých projektoch.

Pedagóg vytvára bezpečné a motivujúce prostredie, v ktorom žiak získava pozitívny vzťah k tancu a rozvíja svoj umelecký potenciál.

13. 8 Hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiakov v tanečnom odbore je priebežné, komplexné a zohľadňuje individuálne schopnosti a pokrok žiaka.

Hodnotí sa najmä:

- zvládnutie tanečných prvkov a techniky,
- rytmické a hudobné cítenie,
- pohybová koordinácia,
- aktivita a tvorivosť,
- pravidelná príprava a pracovná disciplína,
- schopnosť spolupráce,
- umelecký prejav a javisková prezentácia.

Pri hodnotení pedagóg prihliada na vek žiaka, jeho možnosti a osobný rozvoj. Cieľom hodnotenia je motivovať žiaka k ďalšiemu zlepšovaniu.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM TANEČNÝ ODBOR

Charakteristika prípravného štúdia

Prípravné štúdium tanečného odboru je určené pre žiakov predškolského a mladšieho školského veku. Je zamerané na rozvoj prirodzených pohybových schopností dieťaťa, hudobno-pohybového cítenia, koordinácie, rytmu, fantázie a základných tanečných návykov. Hlavným cieľom prípravného štúdia nie je dokonalé zvládnutie tanečnej techniky, ale vytvorenie pozitívneho vzťahu k pohybu, hudbe a tanečnému umeniu. Výučba rešpektuje vekové osobitosti dieťaťa a využíva najmä hravé, tvorivé a motivačné metódy práce.

Učebný plán – Prípravné štúdium

Predmet	Ročník	Týždenná časová dotácia
Tanečná príprava	prípravný ročník	2 vyučovacie hodiny týždenne
Spolu		2 vyučovacie hodiny týždenne

Učebné osnovy – Prípravné štúdium

Tematický celok	Obsah učiva	Výkonový štandard – žiak dokáže	Časová dotácia
Pohybová príprava	Prirodzený pohyb, chôdza, beh, skoky, jednoduché cvičenia na správne držanie tela, základná obratnosť	Žiak si osvojuje správne pohybové návyky, orientuje sa v priestore a zvláda jednoduché pohybové úlohy	priebežne počas roka
Základná tanečná príprava	Základné tanečné pozície, jednoduché pohybové väzby, práca s pažami a nohami, pohybové hry	Žiak napodobňuje jednoduché tanečné prvky a dokáže ich spojiť do krátkych pohybových celkov	priebežne počas roka
Rytmická a hudobná príprava	Reakcia na hudbu, vnímanie tempa, rytmické hry, pohyb podľa hudobného sprievodu	Žiak reaguje na zmenu tempa, dynamiky a rytmu hudby	priebežne počas roka
Priestorová orientácia	Pohyb v priestore, smerovanie, kruh, rad, dvojice, skupinová práca	Žiak sa orientuje v priestore a rešpektuje spoluprácu v skupine	priebežne počas roka
Tvorivý pohyb	Improvizácia, pohybové vyjadrenie pocitov, práca s predstavivosťou, pohybové hry	Žiak využíva vlastnú fantáziu a vytvára jednoduché pohybové riešenia	priebežne počas roka
Tanečný prejav	Výraz tváre, pohybová komunikácia, jednoduché choreografické celky	Žiak dokáže primerane veku vyjadriť náladu a charakter pohybu	priebežne počas roka
Javisková príprava	Základy vystupovania, práca s publikom, jednoduché tanečné vystúpenia	Žiak zvládne jednoduchú prezentáciu pred divákmi a získava istotu pri vystupovaní	podľa potreby

Očakávané kompetencie žiaka na konci prípravného štúdia

Žiak:

- získal pozitívny vzťah k tancu a pohybovej aktivite,
- zvláda základnú orientáciu v priestore,
- reaguje na hudobný sprievod a rytmus,
- osvojil si základné pohybové a tanečné návyky,
- dokáže pracovať v skupine a rešpektovať pravidlá spoločnej práce,
- rozvíja svoju tvorivosť a pohybovú predstavivosť,
- dokáže prezentovať jednoduchý tanečný prejav,
- je pripravený na vstup do I. stupňa základného štúdia tanečného odboru.

Hodnotenie žiakov

Hodnotenie je zamerané na adaptáciu dieťaťa na kolektívnu prácu, rozvoj prirodzenej pohybovej kultúry, rytmického cítenia, koordinácie pohybov a orientácie v priestore. Posudzuje sa pravidelná dochádzka, aktivita na vyučovaní, schopnosť reagovať na pokyny pedagóga, primeraná disciplína a pozitívny vzťah k tanečným činnostiam.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

1. ročník – Tanečný odbor

Charakteristika ročníka

Prvý ročník tanečného odboru je zameraný na vytváranie základných tanečných návykov, rozvoj pohybových schopností, rytmického cítenia, koordinácie a správneho držania tela. Žiak sa oboznamuje so základnými princípmi tanečnej techniky primerane svojmu veku a schopnostiam.

Výučba je vedená hrovou a tvorivou formou. Dôležitým prvkom je rozvoj radosti z pohybu, hudobného cítenia, spolupráce v kolektíve a schopnosti vyjadriť sa prostredníctvom pohybu.

Učebný plán – 1. ročník

Predmet	Ročník	Týždenná časová dotácia
Tanečná príprava	1. ročník	2 hodiny
Tanečná prax	1. ročník	1 hodina
Spolu		3 hodiny týždenne

Učebné osnovy – 1. ročník

Tematický celok	Obsah učiva	Výkonový štandard – žiak dokáže	Časová dotácia
Držanie tela a pohybová príprava	Základné držanie tela, postavenie chodidiel, posilňovanie správnych pohybových návykov, jednoduché cvičenia obratnosti a flexibility	Žiak vedome udržiava správne držanie tela a zvláda základné pohybové cvičenia	priebežne počas roka
Základná tanečná technika	Základné pozície nôh a paží, jednoduché pohybové väzby, chôdza, beh, skoky, obraty	Žiak zvláda základné tanečné prvky a dokáže ich spojiť do jednoduchých kombinácií	priebežne počas roka

Rytmická príprava	Rytmické cvičenia, pohyb na rôzne druhy hudby, vnímanie tempa a dynamiky	Žiak reaguje pohybom na rytmus, tempo a charakter hudby	priebežne počas roka
Priestorová orientácia	Pohyb v priestore, smerovanie, formácie v kruhu, rade a dvojiciach	Žiak sa orientuje v priestore a dokáže spolupracovať v skupine	priebežne počas roka
Tvorivý tanec a improvizácia	Pohybové hry, vyjadrenie nálad a predstáv pohybom, jednoduchá improvizácia	Žiak využíva svoju fantáziu a vytvára jednoduchý pohybový prejav	priebežne počas roka
Ľudový tanec	Základné kroky a pohybové prvky ľudového tanca, jednoduché tanečné hry	Žiak zvláda jednoduché ľudové tanečné motívy a vníma charakter ľudového tanca	podľa zamerania školy
Tanečná prax	Jednoduché choreografické celky, spojenie techniky, hudby a výrazu	Žiak dokáže zapamätať a predviesť jednoduchú choreografiu	podľa potreby
Javisková príprava	Správanie na javisku, nástup, odchod, základné pravidlá vystupovania	Žiak zvláda jednoduchú verejnú prezentáciu tanečného prejavu	podľa vystúpení

Očakávané kompetencie žiaka na konci 1. ročníka

Žiak:

- ovláda základné pohybové návyky a správne držanie tela,
- zvláda jednoduché tanečné prvky a pohybové kombinácie,
- orientuje sa v priestore a dokáže pracovať v skupine,
- rozpoznáva základné rytmičné a hudobné podnety,
- dokáže reagovať pohybom na hudbu,
- rozvíja svoju pohybovú pamäť a koncentráciu,
- využíva jednoduché výrazové prostriedky v tanci,
- získava prvé skúsenosti s tanečnou prezentáciou.

Hodnotenie žiakov

Hodnotí sa osvojenie základných pohybových návykov, správne držanie tela, koordinácia pohybov, rytmické cítenie, pružnosť, aktivita na hodinách a schopnosť spolupracovať v kolektíve.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

2. ročník – Tanečný odbor ZUŠ

Charakteristika ročníka

V druhom ročníku tanečného odboru žiak nadväzuje na získané vedomosti a zručnosti z prvého ročníka. Rozvíja základnú tanečnú techniku, pohybovú koordináciu, rytmické cítenie, tanečnú pamäť a schopnosť vyjadriť hudobný obsah pohybom. Dôraz sa kladie na upevňovanie správnych pohybových návykov, presnosť vykonávania pohybov, rozvoj flexibility, obratnosti a samostatnosti žiaka. Výučba naďalej využíva veku primerané tvorivé metódy a podporuje prirodzený pohybový prejav.

Učebný plán – 2. ročník

Predmet	Ročník	Týždenná časová dotácia
Tanečná príprava	2. ročník	2 hodiny
Tanečná prax	2. ročník	1 hodina
Spolu		3 hodiny týždenne

Učebné osnovy – 2. ročník

Tematický celok	Obsah učiva	Výkonový štandard – žiak dokáže	Časová dotácia
Držanie tela a pohybová príprava	Zdokonaľovanie správneho držania tela, posilňovacie a uvoľňovacie cvičenia, rozvoj flexibility a pohybovej obratnosti	Žiak vedome používa správne pohybové návyky a zlepšuje svoju pohybovú koordináciu	priebežne počas roka
Základná tanečná technika	Rozšírenie základných pozícií, jednoduché kombinácie krokov, skokov a obrátov, práca paží	Žiak zvláda základné technické prvky s väčšou presnosťou a koordináciou	priebežne počas roka
Rytmická a hudobná príprava	Hudobná fráza, zmeny tempa, dynamika pohybu, rytmické kombinácie	Žiak dokáže prispôbiť pohyb hudbe a vníma základnú hudobnú štruktúru	priebežne počas roka
Priestorová orientácia a skupinová práca	Pohybové formácie, práca v dvojiciach a skupinách, orientácia v javiskovom priestore	Žiak sa pohybuje bezpečne v priestore a rešpektuje spoluprácu v kolektíve	priebežne počas roka
Tvorivý tanec a improvizácia	Vlastný pohybový prejav, jednoduché tvorivé úlohy, vyjadrenie emócií pohybom	Žiak dokáže samostatne vytvoriť jednoduchú pohybovú etudu	priebežne počas roka
Ľudový tanec	Základné ľudové kroky, jednoduché tanečné motívy, charakter ľudového pohybu	Žiak pozná základné princípy ľudového tanca a dokáže ich uplatniť v jednoduchej choreografii	podľa zamerania školy
Tanečná prax	Jednoduché choreografie,	Žiak dokáže zapamätať a	podľa

	spojenie techniky, rytmu a výrazu, práca s hudbou	interpretovať tanečnú zostavu	potreby
Javisková príprava	Základné pravidlá vystupovania, výraz, koncentrácia pri prezentácii	Žiak dokáže primerane veku vystúpiť pred publikom	podľa vystúpení

Očakávané kompetencie žiaka na konci 2. ročníka

Žiak:

- upevňuje správne držanie tela a základné tanečné návyky,
- zvláda jednoduché tanečné kombinácie s väčšou presnosťou,
- rozvíja koordináciu, pohybovú pamäť a rytmické cítenie,
- dokáže vnímať hudobnú predlohu a reagovať na jej zmeny,
- orientuje sa v základných priestorových formáciách,
- spolupracuje v tanečnom kolektíve,
- využíva tvorivosť pri pohybových úlohách,
- získava väčšiu istotu pri tanečnej interpretácii a vystupovaní.

Hodnotenie žiakov

Hodnotí sa rozvoj tanečnej techniky, presnosť vykonávania základných prvkov, orientácia v priestore, hudobno-pohybové cítenie, pohybová pamäť, samostatnosť pri práci a zodpovedný prístup k vyučovaniu.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

3. ročník – Tanečný odbor ZUŠ

Charakteristika ročníka

V treťom ročníku tanečného odboru žiak prechádza od základnej pohybovej prípravy k systematickejšiemu rozvíjaniu tanečnej techniky. Zdokonaľuje správne držanie tela, koordináciu pohybov, rytmické cítenie, pohybovú pamäť a schopnosť umeleckého vyjadrenia. Žiak sa postupne učí prepájať technickú stránku tanca s hudbou, výrazom a priestorovým cítením. Rozvíja schopnosť pracovať samostatne aj v kolektíve, získava väčšiu zodpovednosť za vlastný tanečný výkon a pripravuje sa na náročnejšie tanečné úlohy.

Učebný plán – 3. ročník

Predmet	Ročník	Týždenná časová dotácia
Klasický tanec	3. ročník	1 hodiny
Ľudový tanec	3. ročník	1 hodina
Tanečná prax	3. ročník	1 hodiny
Kreatívny tanec	3. ročník	1 hodina
Spolu		4 – týždenne

Učebné osnovy – 3. ročník

Tematický celok	Obsah učiva	Výkonový štandard – žiak dokáže	Časová dotácia
Technická príprava a držanie tela	Zdokonaľovanie správneho postavenia tela, rozvoj svalovej koordinácie, rovnováhy, flexibility a obratnosti	Žiak vedome kontroluje držanie tela a správne vykonáva základné technické cvičenia	priebežne počas roka
Tanečná technika	Rozšírenie základných tanečných prvkov, kombinácie krokov, skokov, obrátov, práca paží, presnosť pohybu	Žiak zvláda náročnejšie pohybové väzby primerané veku a dokáže ich technicky správne vykonať	priebežne počas roka
Rytmická a hudobná príprava	Hudobná fráza, rytmické členenie, dynamika, tempo, charakter hudby	Žiak dokáže vedome reagovať pohybom na hudobnú predlohu	priebežne počas roka
Priestorová orientácia	Javiskové formácie, zmeny smeru, práca s priestorom, pohyb v skupine	Žiak sa orientuje v priestore a dokáže dodržať určené formácie	priebežne počas roka
Tvorivý tanec a improvizácia	Pohybová improvizácia, tvorba krátkych pohybových etúd, práca s náladou a témou	Žiak vytvára vlastné jednoduché pohybové riešenia a využíva tvorivosť	priebežne počas roka
Ľudový tanec	Základné regionálne tanečné prvky, rytmické motívy, jednoduché choreografické celky	Žiak rozpoznáva charakter ľudového tanca a interpretuje jednoduché tanečné motívy	podľa zamerania školy
Moderný a kreatívny tanec	Základné princípy moderného pohybu, izolácie, práca s dynamikou a výrazom	Žiak využíva širšiu škálu pohybových možností pri tanečnom prejave	podľa zamerania školy
Tanečná prax	Náročnejšie choreografické celky, spojenie techniky, hudby a výrazu	Žiak dokáže samostatnejšie interpretovať tanečnú choreografiu	podľa potreby
Javisková	Práca s výrazom, koncentrácia,	Žiak zvláda vystupovanie	podľa

príprava	prezentácia tanečného výkonu	pred publikom a uvedomuje si význam javiskového prejavu	vystúpení
----------	------------------------------	---	-----------

Očakávané kompetencie žiaka na konci 3. ročníka

Žiak:

- ovláda základné princípy tanečnej techniky primerané veku,
- dokáže správne používať držanie tela a koordináciu pohybu,
- zvláda jednoduchšie aj zložitejšie tanečné kombinácie,
- rozvíja hudobné a rytmické cítenie,
- dokáže pracovať s dynamikou a výrazom pohybu,
- orientuje sa v priestore a zvláda skupinové formácie,
- rozvíja vlastnú tvorivosť a schopnosť improvizácie,
- dokáže interpretovať tanečnú choreografiu s väčšou samostatnosťou,
- získava väčšiu istotu pri verejnej prezentácii

Hodnotenie žiakov

Hodnotí sa zvládnutie učiva primeraného ročníku, technická presnosť, koordinácia, pohybová kultúra, umelecký prejav, tvorivý prístup, schopnosť pracovať v skupine a prezentovať získané zručnosti na verejných vystúpeniach.

I. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

4. ročník – Tanečný odbor

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník I. stupňa základného štúdia je zameraný na upevnenie a zdokonalenie získaných tanečných vedomostí, zručností a návykov. Žiak rozvíja technickú vyspelosť primeranú veku, pohybovú kultúru, hudobné cítenie, tanečný výraz a schopnosť samostatnej interpretácie.

Dôraz sa kladie na prepojenie techniky, hudby, výrazu a umeleckého zámeru choreografie. Žiak získava väčšiu samostatnosť pri príprave tanečných úloh, učí sa hodnotiť vlastný výkon a pripravuje sa na pokračovanie štúdia v II. stupni základného štúdia.

Učebný plán – 4. ročník

Predmet	Ročník	Týždenná časová dotácia
Klasický tanec	4. ročník	1 hodiny

Ľudový tanec	4. ročník	1 hodina
Kreatívny tanec	4. ročník	1 hodiny
Tanečná prax	4. ročník	1,5 hodina
Spolu		4,5 hodín týždenne

Učebné osnovy – 4. ročník

Tematický celok	Obsah učiva	Výkonový štandard – žiak dokáže	Časová dotácia
Technická príprava	Zdokonaľovanie držania tela, rovnováhy, koordinácie, flexibility, sily a pohybovej presnosti	Žiak vedome využíva správne pohybové návyky a dokáže kontrolovať kvalitu pohybu	priebežne počas roka
Tanečná technika	Rozšírenie technických prvkov, náročnejšie kombinácie, spojovanie prvkov do pohybových väzieb	Žiak zvláda primerane náročné tanečné kombinácie a vykonáva ich s väčšou istotou	priebežne počas roka
Hudobná a rytmická príprava	Hudobná stavba choreografie, fráza, rytmus, tempo, dynamické zmeny	Žiak dokáže vedome prepájať pohyb s hudobným obsahom	priebežne počas roka
Tanečný výraz a interpretácia	Práca s emóciou, charakterom tanca, výrazovými prostriedkami a javiskovým prejavom	Žiak dokáže interpretovať tanečné dielo s primeraným umeleckým výrazom	priebežne počas roka
Priestorová orientácia a javisková prax	Formácie, priestorové riešenia, orientácia na javisku, spolupráca v skupine	Žiak zvláda javiský priestor a rešpektuje princípy skupinovej choreografie	priebežne počas roka
Ľudový tanec	Zdokonaľovanie ľudových tanečných krokov, charakter, štýlovosť a tradície	Žiak dokáže interpretovať jednoduchšie ľudové choreografie so zachovaním charakteru tanca	podľa zamerania školy
Moderný a kreatívny tanec	Práca s dynamikou, kvalitou pohybu, tvorba vlastných pohybových motívov	Žiak využíva tvorivosť a samostatne vytvára jednoduché pohybové riešenia	podľa zamerania školy
Tanečná prax a choreografia	Nácvik rozsiahlejších choreografií, príprava vystúpení, práca s hudbou a partnerstvom	Žiak dokáže samostatne interpretovať tanečnú choreografiu a spolupracovať na spoločnom umeleckom výsledku	podľa potreby
Záverečná prezentácia I. stupňa	Súvislá tanečná prezentácia, hodnotenie vlastného výkonu, javiskové vystúpenie	Žiak prezentuje získané tanečné schopnosti a dokáže reflektovať svoj umelecký rozvoj	podľa programu školy

Očakávané kompetencie žiaka na konci 4. ročníka I. stupňa

Žiak:

- ovláda základné princípy tanečnej techniky,
- používa správne držanie tela a pohybové návyky,
- dokáže interpretovať tanečné choreografie primerané svojmu veku,
- využíva hudobné, rytmické a výrazové schopnosti v tanečnom prejave,
- dokáže pracovať samostatne aj v tanečnom kolektíve,
- rozumie základným princípom javiskovej prezentácie,
- dokáže tvorivo reagovať na pohybové zadania,
- získal základy umeleckého myslenia a estetického vnímania,
- je pripravený pokračovať v štúdiu na II. stupni základného štúdia tanečného odboru.

Hodnotenie žiakov

Hodnotí sa úroveň zvládnutia tanečnej techniky, kvalita pohybového prejavu, muzikalita, výraz, samostatnosť pri nácviku choreografií, javisková disciplína a pripravenosť na pokračovanie v ďalšom štúdiu.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

1. ročník – Tanečný odbor

Charakteristika ročníka

Prvý ročník II. stupňa základného štúdia nadväzuje na vedomosti a zručnosti získané počas I. stupňa. Žiak si upevňuje tanečnú techniku, rozvíja pohybové schopnosti, umelecký prejav, tvorivosť a schopnosť samostatnej práce. Vyučovanie smeruje k hlbšiemu pochopeniu tanca ako umeleckého prostriedku vyjadrenia. Žiak sa učí vedome pracovať s hudbou, priestorom, dynamikou a výrazom. Dôležitou súčasťou je rozvoj osobného tanečného prejavu a schopnosť interpretovať rôzne tanečné štýly.

Učebný plán – II. stupeň, 1. ročník

Predmet	Ročník	Týždenná časová dotácia
Klasický tanec	1. ročník II. stupňa	1 hodiny
Ľudový tanec	1. ročník II. stupňa	1 hodina
Džezový tanec	1. ročník II. stupňa	1 hodiny
Tanečná prax	1. ročník II. stupňa	1,5 hodina
Spolu		4,5 hodín týždenne

Učebné osnovy – II. stupeň, 1. ročník

Tematický celok	Obsah učiva	Výkonový štandard – žiak dokáže	Časová dotácia
Technická tanečná príprava	Zdokonaľovanie tanečnej techniky, práca na držaní tela, koordinácii, sile, flexibilita a presnosti pohybu	Žiak vedome používa technické princípy a zlepšuje kvalitu svojho pohybu	priebežne počas roka
Klasická tanečná technika	Precvičovanie základných princípov klasického tanca, držanie tela, pozície, koordinácia pohybu	Žiak chápe význam technickej prípravy pre tanečný prejav a využíva ju v praxi	podľa zamerania školy
Moderný a kreatívny tanec	Práca s váhou tela, dynamikou, priestorom, izoláciami, kvalitou pohybu	Žiak využíva rôzne pohybové možnosti a rozvíja vlastný tanečný prejav	priebežne počas roka
Hudobno-pohybová interpretácia	Analýza hudby, hudobná fráza, rytmus, tempo, charakter hudobnej predlohy	Žiak dokáže vedome prispôbiť pohyb hudobnému obsahu	priebežne počas roka
Tanečný výraz	Práca s emóciou, výrazom, javiskovou komunikáciou a osobnou interpretáciou	Žiak dokáže vyjadriť umelecký zámer choreografie	priebežne počas roka
Choreografická tvorba	Tvorba krátkych pohybových etúd, práca s témou, štruktúrou a kompozíciou	Žiak vytvára jednoduché choreografické riešenia a využíva vlastnú tvorivosť	podľa potreby
Tanečná prax	Nácvik choreografií rôznych tanečných štýlov, skupinová spolupráca	Žiak samostatnejšie interpretuje tanečné diela a zodpovedne pristupuje k príprave	priebežne počas roka
Javisková prax	Príprava vystúpení, práca s javiskovým priestorom, prezentácia umeleckého výkonu	Žiak zvláda verejnú prezentáciu a dokáže kultivovane vystupovať	podľa programu školy

Očakávané kompetencie žiaka na konci 1. ročníka II. stupňa

Žiak:

- vedome využíva získané technické tanečné schopnosti,
- rozvíja osobný tanečný prejav a umeleckú komunikáciu,
- dokáže interpretovať choreografiu s pochopením jej obsahu,
- pracuje samostatne na zlepšovaní vlastného výkonu,
- využíva tvorivé schopnosti pri pohybovej tvorbe,
- dokáže analyzovať a hodnotiť vlastný tanečný prejav,
- spolupracuje pri tvorbe spoločného umeleckého výsledku,
- získava väčšiu zodpovednosť za vlastný umelecký rozvoj.

Hodnotenie žiakov

Hodnotí sa technická vyspelosť, správne vykonávanie tanečných prvkov, schopnosť interpretácie choreografie, umelecký prejav, zodpovednosť pri príprave a aktívna účasť na umeleckých aktivitách školy.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

2. ročník – Tanečný odbor

Charakteristika ročníka

Druhý ročník II. stupňa základného štúdia je zameraný na ďalšie prehĺbovanie tanečných schopností, rozvoj osobitého tanečného prejavu a zdokonaľovanie technickej pripravenosti žiaka. Žiak postupne získava väčšiu samostatnosť v interpretácii tanečných diel, učí sa vedome pracovať s pohybovým materiálom, hudbou, priestorom a výrazovými prostriedkami. Rozvíja schopnosť tvorivo myslieť, analyzovať vlastný výkon a podieľať sa na umeleckej tvorbe.

Učebný plán – II. stupeň, 2. ročník

Predmet	Ročník	Týždenná časová dotácia
Klasický tanec	2. ročník II. stupňa	1 hodiny
Ľudový tanec	2. ročník II. stupňa	1 hodina
Džezový tanec/ kreatívny	2. ročník II. stupňa	1 hodiny
Tanečná prax	2. ročník II. stupňa	1,5 hodina
Spolu		4,5 hodín týždenne

Učebné osnovy – II. stupeň, 2. ročník

Tematický celok	Obsah učiva	Výkonový štandard – žiak dokáže	Časová dotácia
Technická príprava	Rozvoj technickej úrovne, koordinácie, stability, flexibility, sily a presnosti pohybu	Žiak vykonáva technické cvičenia vedome, presne a s väčšou pohybovou istotou	priebežne počas roka
Tanečná technika	Rozširovanie tanečného slovníka, náročnejšie pohybové kombinácie, práca na kvalite pohybu	Žiak využíva technické schopnosti pri interpretácii tanečných kombinácií	priebežne počas roka
Moderný a kreatívny tanec	Práca s dynamikou, energiou pohybu, kontrastom, priestorom a vlastným pohybovým štýlom	Žiak dokáže vedome využívať rôzne kvality pohybu a vytvára vlastný tanečný prejav	priebežne počas roka
Hudobno-pohybová	Analýza hudobnej predlohy, rytmická štruktúra, nálada,	Žiak dokáže interpretovať choreografiu v súlade s	priebežne počas roka

interpretácia	charakter a vzťah hudby k pohybu	hudobným obsahom	
Tanečný výraz a herecká zložka	Práca s emóciou, výrazom, vnútorným prežitkom a javiskovou komunikáciou	Žiak dokáže vyjadriť obsah a atmosféru tanečného diela	priebežne počas roka
Choreografická tvorba	Tvorba pohybových motívov, kompozícia krátkych choreografických celkov, práca s témou	Žiak samostatne vytvára jednoduchšie choreografické riešenia a vie ich zdôvodniť	podľa potreby
Tanečná prax	Nácvik a interpretácia choreografií rôznych štýlov, práca v skupine	Žiak zodpovedne pristupuje k príprave choreografie a dokáže ju interpretovať	priebežne počas roka
Javisková prezentácia	Práca s javiskovým priestorom, kontakt s publikom, umelecká prezentácia	Žiak kultivovane prezentuje svoj tanečný výkon a využíva získané skúsenosti	podľa programu školy

Očakávané kompetencie žiaka na konci 2. ročníka II. stupňa

Žiak:

- ovláda a využíva tanečnú techniku na vyššej úrovni primeranej svojmu veku,
- dokáže vedome pracovať s pohybom, hudbou a výrazom,
- rozvíja vlastný umelecký prejav a tanečnú osobnosť,
- dokáže samostatne riešiť tvorivé pohybové úlohy,
- chápe základné princípy tvorby choreografie,
- dokáže analyzovať svoj výkon a prijímať spätnú väzbu,
- zodpovedne pracuje v tanečnom kolektíve,
- získava väčšiu pripravenosť na samostatnú umeleckú prezentáciu.

Hodnotenie žiakov

Hodnotí sa rozvoj individuálnych pohybových schopností, technická presnosť, výrazové prostriedky, kreativita, samostatnosť pri práci a schopnosť spolupracovať pri tvorbe spoločných choreografií.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

3. ročník – Tanečný odbor

Charakteristika ročníka

Tretí ročník II. stupňa základného štúdia je zameraný na prehĺbovanie umeleckej individuality žiaka, rozvoj interpretačných schopností a samostatnej tvorivej práce. Žiak využíva nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri tvorbe a interpretácii tanečných diel, vedome pracuje s technikou, výrazom, hudbou a javiskovým priestorom. Pedagogický proces smeruje k rozvíjaniu kritického myslenia, estetického cítenia a schopnosti reflektovať vlastnú umeleckú prácu. Žiak sa pripravuje na samostatné riešenie choreografických úloh a na záverečný absolventský ročník.

Učebný plán – II. stupeň, 3. ročník

Predmet	Ročník	Týždenná časová dotácia
Klasický tanec	3. ročník II. stupňa	1 hodiny
Ľudový	3. ročník II. stupňa	1 hodina
Džezový/ kreatívny	3. ročník II. stupňa	1 hodiny
Tanečná prax	3. ročník II. stupňa	1,5 hodina
Spolu		4,5 hodín týždenne

Učebné osnovy – II. stupeň, 3. ročník

Tematický celok	Obsah učiva	Výkonový štandard – žiak dokáže	Časová dotácia
Tanečná technika	Zdokonaľovanie technickej úrovne, koordinácie, stability, flexibility, dynamiky a presnosti pohybu	Žiak vedome využíva technické princípy v interpretácii tanečných diel a pracuje na ich kvalite	priebežne počas roka
Moderný a kreatívny tanec	Rozvoj pohybového slovníka, práca s priestorom, časom, energiou a kvalitou pohybu	Žiak využíva rôzne pohybové techniky a štýly pri interpretácii choreografie	priebežne počas roka
Hudobno-pohybová interpretácia	Analýza hudobnej predlohy, práca s rytmom, tempom, frázovaním a dynamikou	Žiak vedome prepája pohyb s hudobnou štruktúrou a charakterom skladby	priebežne počas roka
Tanečný výraz	Rozvoj javiskovej osobnosti, výrazových prostriedkov, emócie a komunikácie s divákom	Žiak interpretuje choreografiu s presvedčivým umeleckým výrazom	priebežne počas roka
Choreografická tvorba	Tvorba krátkych choreografií, kompozícia, práca s témou, improvizácia	Žiak samostatne vytvára krátke choreografické celky a dokáže ich prezentovať	podľa potreby
Tanečná prax	Interpretácia choreografií rôznych tanečných štýlov, práca v súbore, partnerská spolupráca	Žiak zodpovedne pristupuje k skúšobnému procesu a aktívne sa podieľa na spoločnom umeleckom výsledku	priebežne počas roka
Javisková prezentácia	Verejné vystúpenia, kultúra pohybu na javisku, komunikácia s publikom	Žiak sebavedomo prezentuje svoje tanečné schopnosti na verejných vystúpeniach	podľa plánu školy
Reflexia a	Analýza vlastného výkonu,	Žiak dokáže objektívne	priebežne

sebahodnotenie	prijímanie spätnej väzby, hodnotenie umeleckého rastu	zhodnotiť svoj výkon a navrhnuť možnosti ďalšieho rozvoja	počas roka
----------------	--	---	------------

Očakávané kompetencie žiaka na konci 3. ročníka II. stupňa

Žiak:

- ovláda tanečnú techniku na úrovni zodpovedajúcej absolvovanému štúdiu,
- využíva technické, výrazové a interpretačné prostriedky pri umeleckej tvorbe,
- samostatne pristupuje k riešeniu pohybových a choreografických úloh,
- tvorivo pracuje s hudbou, priestorom a dynamikou pohybu,
- dokáže vytvoriť a prezentovať vlastnú krátku choreografiu,
- rešpektuje zásady tímovej spolupráce a profesionálneho správania počas skúšobného procesu,
- rozvíja schopnosť kriticky hodnotiť vlastnú umeleckú činnosť aj tanečné diela iných autorov,
- pripravuje sa na úspešné ukončenie štúdia v absolventskom ročníku.

Hodnotenie žiakov

Hodnotí sa schopnosť samostatne aplikovať získané vedomosti a zručnosti, kultivovaný pohybový prejav, umelecká interpretácia, tvorivé myslenie, javisková istota a zodpovedný prístup k štúdiu.

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

4. ročník – Tanečný odbor

Charakteristika ročníka

Štvrtý ročník II. stupňa základného štúdia predstavuje vyvrcholenie umeleckého vzdelávania v tanečnom odbore základnej umeleckej školy. Žiak komplexne využíva získané vedomosti, zručnosti a umelecké skúsenosti pri interpretácii tanečných diel a vlastnej tvorbe. Vyučovanie je zamerané na upevnenie tanečnej techniky, rozvoj umeleckej individuality, samostatnosti, tvorivého myslenia a zodpovednosti za vlastný umelecký výkon. Súčasťou štúdia je systematická príprava absolventského vystúpenia, ktoré prezentuje dosiahnutú úroveň tanečného vzdelania.

Učebný plán – II. stupeň, 4. ročník

Predmet	Ročník	Týždenná časová dotácia
Klasický tanec	4. ročník II. stupňa	1 hodiny
Ľudový tanec	4. ročník II. stupňa	1 hodina
Džezový tanec /moderný tanec	4. ročník II. stupňa	2 hodiny
Tanečná prax	4. ročník II. stupňa	1,5 hodina
Spolu		5,5 hodín týždenne

Učebné osnovy – II. stupeň, 4. ročník

Tematický celok	Obsah učiva	Výkonový štandard – žiak dokáže	Časová dotácia
Technická príprava	Zdokonaľovanie tanečnej techniky, koordinácie, stability, flexibility, pohybovej kultúry a presnosti	Žiak vedome využíva technické prvky v interpretačnej praxi a pracuje na ich kvalite	priebežne počas roka
Tanečná interpretácia	Interpretácia choreografií rôznych štýlov, práca s hudbou, výrazom a javiskovým priestorom	Žiak samostatne interpretuje tanečné diela s technickou istotou a umeleckým výrazom	priebežne počas roka
Moderný a džezový tanec	Rozvoj individuálneho pohybového prejavu, práca s kvalitou pohybu, dynamikou a improvizáciou	Žiak tvorivo využíva pohybové možnosti a dokáže ich uplatniť v choreografii	priebežne počas roka
Choreografická tvorba	Samostatná tvorba choreografických celkov, kompozícia, práca s témou, hudbou a priestorom	Žiak vytvorí vlastnú krátku choreografiu alebo sa aktívne podieľa na jej tvorbe	priebežne počas roka
Tanečná prax	Nácvik náročnejších choreografií, súborová spolupráca, javisková disciplína	Žiak zodpovedne pracuje počas skúšobného procesu a rešpektuje pravidlá javiskovej práce	priebežne počas roka
Absolventská príprava	Výber repertoáru, príprava absolventského vystúpenia, konzultácie, umelecká interpretácia	Žiak pripraví a prezentuje absolventské vystúpenie na primeranej umeleckej úrovni	podľa harmonogramu školy
Reflexia umeleckého výkonu	Sebahodnotenie, hodnotenie interpretačného výkonu, diskusia o umeleckom raste	Žiak dokáže objektívne zhodnotiť svoj umelecký rozvoj a formulovať ďalšie ciele	priebežne počas roka

Hodnotí sa komplexné zvládnutie tanečných techník, umelecká vyspelosť, osobnostný rozvoj, samostatnosť, tvorivosť, schopnosť prezentovať vlastnú interpretáciu a pripravenosť na ďalšie štúdium alebo aktívne uplatnenie získaných tanečných zručností.

Absolventské vystúpenie

Súčasťou ukončenia štúdia je absolventske vystúpenie, prostredníctvom ktorého žiak preukáže:

- úroveň získaných tanečných vedomostí a zručností,
- technickú pripravenosť,
- umeleckú interpretáciu,
- schopnosť samostatnej práce,
- tvorivý prístup k pohybovému materiálu,
- kultivovaný javiskový prejav,
- schopnosť prezentovať tanečné dielo pred verejnosťou.

Forma absolventskeho vystúpenia môže byť sólová, komorná alebo skupinová podľa zamerania školy a rozhodnutia pedagogickej rady.

Očakávané kompetencie absolventa II. stupňa

Absolvent:

- ovláda tanečnú techniku primerane ukončenému stupňu vzdelania,
- samostatne interpretuje tanečné diela rôznych štýlov,
- vedome využíva hudobné, rytmické a výrazové prostriedky,
- dokáže tvorivo pracovať s pohybovým materiálom,
- vytvára jednoduché choreografické kompozície,
- spolupracuje v umeleckom kolektíve a rešpektuje zásady javiskovej etiky,
- prezentuje svoje umelecké schopnosti na verejných vystúpeniach,
- analyzuje a hodnotí vlastný umelecký výkon,
- vytvoril si trvalý vzťah k tanečnému umeniu, kultúre a celoživotnému vzdelávaniu.

Spôsob ukončenia štúdia

Štúdium sa ukončuje úspešným absolvovaním záverečného ročníka II. stupňa základného štúdia v súlade s platnými právnymi predpismi a školským vzdelávacím programom školy. Podmienkou úspešného ukončenia je splnenie požadovaných výkonových štandardov, aktívna účasť na vyučovaní a úspešná prezentácia absolventskeho vystúpenia.

KRITÉRIÁ HODNOTENIA ŽIAKOV

Pri hodnotení sa prihliada na:

- individuálny pokrok žiaka,
- úroveň osvojenia tanečnej techniky,
- správne držanie tela,
- koordináciu pohybu,
- rytmické cítenie,
- hudobnosť,
- tanečný výraz,
- pohybovú kultúru,
- tvorivosť,
- aktivitu na vyučovaní,
- domácu prípravu,
- dochádzku,
- schopnosť pracovať v kolektíve,
- účasť na verejných vystúpeniach.

Hodnotenie je priebežné, motivačné a rešpektuje individuálne možnosti každého žiaka. Hodnotí sa komplexné zvládnutie tanečných techník, umelecká vyspelosť, osobnostný rozvoj, samostatnosť, tvorivosť, schopnosť prezentovať vlastnú interpretáciu a pripravenosť na ďalšie štúdium alebo aktívne uplatnenie získaných tanečných zručností.

KRITÉRIÁ POSTUPOVEJ SKÚŠKY

Žiak preukazuje:

- zvládnutie učiva príslušného ročníka,
- primeranú technickú úroveň,
- rytmické a hudobné cítenie,
- tanečný výraz,
- priestorovú orientáciu,
- pohybovú koordináciu,
- schopnosť interpretovať choreografiu,
- kultivovaný javiskový prejav.

Výsledok postupovej skúšky je podkladom na pokračovanie štúdia vo vyššom ročníku.

KRITÉRIÁ ABSOLVENTSKEJ SKÚŠKY

Absolventská skúška pozostáva z verejného vystúpenia alebo absolventského koncertu.

Žiak prezentuje:

- technickú pripravenosť,
- umeleckú interpretáciu,
- hudobné cítenie,
- tanečný výraz,
- javiskový prejav,
- schopnosť samostatnej umeleckej práce,
- kultúru pohybu,
- tvorivosť.

Pri hodnotení sa prihliada na celkový umelecký dojem a individuálny rozvoj žiaka počas štúdia.

Záverečné ustanovenie

Učebné osnovy tanečného odboru tvoria súčasť Školského vzdelávacieho programu Základnej umeleckej školy. Dokument je spracovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre základné umelecké školy a rámcovými učebnými plánmi. Učebné osnovy sú záväzné pre pedagogických zamestnancov vyučujúcich v tanečnom odbore. Zmeny a aktualizácie učebných osnov schvaľuje pedagogická rada školy a riaditeľ školy v súlade s platnými právnymi predpismi.

14. UČEBNÉ OSNOVY VÝTVARNÉHO ODBORU

14.1 Charakteristika výtvarného odboru

Výtvarný odbor základnej umeleckej školy poskytuje žiakom systematické umelecké vzdelávanie zamerané na rozvoj tvorivých schopností, výtvarného myslenia, estetického cítenia a kultúrneho rozhľadu. Prostredníctvom praktickej výtvarnej činnosti žiaci získavajú základné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na samostatnú tvorivú prácu. Výtvarné vzdelávanie vedie žiaka k poznávaniu a používaniu výtvarného jazyka, k schopnosti vyjadrovať vlastné myšlienky, pocity a predstavy prostredníctvom obrazu, tvaru, farby, línie a

priestoru. Súčasťou vzdelávania je poznávanie tradičných výtvarných techník, súčasných umeleckých postupov a základov vizuálnej kultúry. Výtvarný odbor rešpektuje individuálne schopnosti a osobitosti každého žiaka. Nezameriava sa iba na výsledný výtvarný produkt, ale predovšetkým na proces tvorby, rozvoj tvorivého myslenia, schopnosť experimentovať a hľadať vlastné výtvarné riešenia.

Výučba podporuje:

- rozvoj predstavivosti a fantázie,
- pozorovacie schopnosti,
- cit pre kompozíciu, farbu, tvar a priestor,
- schopnosť tvorivo riešiť výtvarné problémy,
- vzťah k umeniu, kultúre a estetickým hodnotám.

14. 2 Charakteristika vyučovacích predmetov

Výtvarná tvorba

Vyučovací predmet Výtvarná tvorba je základným predmetom výtvarného odboru. Jeho obsahom je praktická výtvarná činnosť žiakov prostredníctvom rôznych výtvarných disciplín a techník.

Žiaci postupne získavajú poznatky a skúsenosti v oblastiach:

Kresba

- kresba štúdiová a podľa skutočnosti,
- kresba predmetov, prírodnín a figúry,
- práca s líniou, tvarom, proporciou a svetlom,
- kresliarske techniky a materiály.

Maľba

- práca s farbou,
- farebné vzťahy a kontrasty,
- miešanie farieb,
- maľba podľa skutočnosti aj podľa vlastnej predstavy.

Grafika

- základné princípy grafického vyjadrenia,
- experimentálne grafické techniky,
- práca s rytmom, štruktúrou a plochou.

Priestorová tvorba

- modelovanie,
- práca s hlinou a rôznymi materiálmi,
- vytváranie objektov a priestorových riešení.

Dekoratívna a úžitková tvorba

- ornament,
- dizajn,
- práca s textilom, papierom a kombinovanými materiálmi.

Experimentálna tvorba

- kombinovanie techník,
- objavovanie nových možností výtvarného vyjadrenia,
- tvorivá práca s netradičnými materiálmi.

14.3 . Poslanie vyučovacieho predmetu

Poslaním predmetu Výtvarná tvorba je rozvíjať osobnosť žiaka prostredníctvom aktívnej umeleckej činnosti. Predmet umožňuje žiakovi objavovať vlastné tvorivé možnosti, získavať výtvarné zručnosti a vytvárať si vlastný vzťah k umeniu.

Vyučovací predmet:

- rozvíja tvorivé myslenie,
- podporuje individuálny výtvarný prejav,
- vytvára priestor na sebaujadrnenie,
- rozvíja kultúrne povedomie,
- vedie k samostatnosti a zodpovednosti pri tvorivej práci.

14.4 Ciele vyučovacích predmetov

Cieľom vyučovacích predmetov výtvarného odboru je viesť žiaka k aktívnemu a tvorivému osvojovaniu výtvarného jazyka, rozvíjať jeho umelecké schopnosti, estetické vnímanie a schopnosť samostatne sa vyjadrovať prostredníctvom výtvarných prostriedkov.

Všeobecné ciele

Žiak:

- získava základné výtvarné vedomosti a zručnosti,

- rozvíja schopnosť pozorovať, analyzovať a výtvarne interpretovať skutočnosť,
- rozvíja predstavivosť, fantáziu a tvorivé myslenie,
- poznáva vlastnosti výtvarných materiálov a techník,
- získava pozitívny vzťah k umeniu a kultúrnym hodnotám,
- učí sa vnímať výtvarné dielo v historických a spoločenských súvislostiach.

Špecifické ciele

Žiak:

- ovláda základné princípy kresby, maľby, grafiky a priestorovej tvorby,
- dokáže používať základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky – líniu, tvar, farbu, plochu a priestor,
- vie pracovať podľa výtvarného zadania,
- dokáže samostatne hľadať tvorivé riešenia,
- experimentuje s rôznymi technikami a materiálmi,
- dokáže prezentovať a slovne vyjadriť svoj výtvarný zámer.

14. 5 Organizácia štúdia

Výtvarný odbor sa organizuje ako:

Prípravné štúdium

I. stupeň základného štúdia

II. stupeň základného štúdia

Prípravné štúdium

Prípravné štúdium je určené pre žiakov, ktorí prejavujú záujem o výtvarnú tvorbu a pripravujú sa na štúdium vo výtvarnom odbore.

Zameriava sa na:

- rozvoj spontánnej výtvarnej tvorby,
- rozvoj jemnej motoriky,
- zoznamovanie s výtvarnými materiálmi,
- rozvoj fantázie a predstavivosti,
- získavanie základných pracovných návykov.

I. stupeň základného štúdia

I. stupeň základného štúdia poskytuje žiakom základné umelecké vzdelanie.

1. časť I. stupňa (1. – 4. ročník)

Zameranie:

- získavanie základných výtvarných zručností,
- poznávanie výtvarných techník,
- rozvoj pozorovacích schopností,
- osvojovanie základných princípov kompozície,
- rozvoj tvorivého myslenia.

Žiak sa oboznamuje najmä s:

- kresbou,
- maľbou,
- grafickými technikami,
- priestorovou tvorbou,
- prácou s rôznymi materiálmi.

2. časť I. stupňa (1. – 4. ročník)

Zameranie:

- prehľbovanie výtvarných schopností,
- samostatnejšie riešenie výtvarných úloh,
- rozvoj osobitého výtvarného prejavu,
- získavanie širšieho kultúrneho rozhľadu.

Žiak:

- využíva získané technické zručnosti,
- experimentuje s výtvarnými postupmi,
- vytvára vlastné výtvarné projekty,
- učí sa hodnotiť vlastnú tvorbu.

II. stupeň základného štúdia

II. stupeň rozvíja nadobudnuté schopnosti a vedie žiaka k samostatnej umeleckej tvorbe.

Zameriava sa na:

- individuálny výtvarný prejav,
- tvorbu vlastného umeleckého názoru,
- rozšírenie odborných vedomostí,
- samostatnú prácu s témou,
- prípravu na ďalšie umelecké vzdelávanie.

Žiak:

- samostatne navrhuje a realizuje výtvarné projekty,
- využíva rôzne výtvarné médiá,
- dokáže obhájiť svoje umelecké riešenia,
- rozumie základným súvislostiam výtvarného umenia.

14. 6 Výhovno-vzdelávacie ciele

Výchovné ciele

Výučba výtvarného odboru vedie žiaka k:

- vytváraniu pozitívneho vzťahu k umeniu,
- rešpektovaniu vlastnej tvorby aj tvorby iných,
- zodpovednosti za vlastnú prácu,
- trpezlivosti a vytrvalosti pri tvorivom procese,
- rozvoju kultivovaného estetického vnímania.

Vzdelávacie ciele

Žiak:

- pozná základné výtvarné pojmy,
- ovláda základné výtvarné techniky,
- chápe princípy výtvarnej kompozície,
- dokáže tvorivo používať výtvarné prostriedky,
- získava schopnosť analyzovať umelecké diela,
- rozvíja schopnosť samostatnej tvorivej práce.

14. 7 Profil absolventa

Absolvent I. stupňa základného štúdia

Absolvent:

- získal základné vedomosti z oblasti výtvarnej tvorby,

- ovláda základné výtvarné techniky a pracovné postupy,
- dokáže samostatne riešiť jednoduchšie výtvarné úlohy,
- vie využívať farbu, tvar, líniu a priestor vo vlastnej tvorbe,
- rozvíja vlastnú tvorivosť a predstavivosť,
- dokáže prezentovať svoju prácu.

Absolvent II. stupňa základného štúdia

Absolvent:

- má rozvinuté výtvarné schopnosti a zručnosti,
- dokáže samostatne tvoriť a formulovať vlastné výtvarné názory,
- ovláda širšie spektrum výtvarných techník,
- dokáže tvorivo experimentovať,
- chápe význam umenia v spoločnosti,
- je pripravený pokračovať v ďalšom umeleckom vzdelávaní alebo využívať získané schopnosti v osobnom a profesionálnom živote.

14. 8 Kľúčové kompetencie žiaka

Výtvarné vzdelávanie v ZUŠ rozvíja u žiaka súbor vedomostí, schopností, zručností, postojov a hodnôt, ktoré využíva nielen v umeleckej oblasti, ale aj v osobnom a spoločenskom živote.

Umelecké kompetencie

Žiak:

- ovláda základné výtvarné pojmy a princípy,
- pozná vlastnosti rôznych výtvarných materiálov,
- používa primerané výtvarné techniky a pracovné postupy,
- dokáže výtvarne vyjadriť svoje myšlienky, pocity a predstavy,
- rozvíja vlastný tvorivý prejav,
- experimentuje a hľadá nové výtvarné riešenia.

Tvorivé kompetencie

Žiak:

- dokáže samostatne riešiť výtvarné zadania,
- využíva predstavivosť a fantáziu,
- vytvára vlastné originálne riešenia,

- dokáže experimentovať s materiálmi a technikami,
- vie pracovať s chybou ako súčasťou tvorivého procesu.

Komunikačné kompetencie

Žiak:

- dokáže pomenovať svoj výtvarný zámer,
- vie prezentovať vlastnú tvorbu,
- používa základnú odbornú terminológiu,
- dokáže diskutovať o umeleckom diele,
- rešpektuje názory spolužiakov a učiteľa.

Osobnostné kompetencie

Žiak:

- rozvíja samostatnosť a zodpovednosť,
- získava pracovné návyky,
- učí sa trpezlivosti a vytrvalosti,
- dokáže hodnotiť vlastný pokrok,
- rozvíja sebadôveru a schopnosť sebaujadenia.

Sociálne kompetencie

Žiak:

- rešpektuje prácu a názory ostatných,
- spolupracuje pri spoločných výtvarných projektoch,
- prijíma spätnú väzbu,
- podieľa sa na prezentácii školy a výtvarných výsledkov.

Kultúrne kompetencie

Žiak:

- pozná významné diela výtvarného umenia,
- orientuje sa v základných obdobiach dejín umenia,
- vníma umenie ako súčasť kultúrneho dedičstva,
- vytvára si vlastný vzťah k estetickým hodnotám.

14.9. Hodnotenie žiakov

Hodnotenie vo výtvarnom odbore rešpektuje individuálne schopnosti, vekové osobitosti a osobnostný rozvoj žiaka. Cieľom hodnotenia nie je iba posúdenie výsledného diela, ale predovšetkým sledovanie výtvarného procesu, tvorivého myslenia a napredovania žiaka.

Kritériá hodnotenia

Pri hodnotení učiteľ sleduje najmä:

1. Tvorivý prístup

- originalitu riešenia,
- schopnosť samostatne premýšľať,
- aktívne zapojenie do tvorivého procesu.

2. Výtvarné schopnosti

- zvládnutie výtvarných techník,
- prácu s farbou, tvarom, líniou a priestorom,
- kompozičné riešenie.

3. Pracovný proces

- prípravu práce,
- dodržiavanie pracovných postupov,
- samostatnosť a vytrvalosť,
- starostlivosť o pomôcky a pracovné prostredie.

4. Vzťah k predmetu

- aktivitu,
- záujem o tvorbu,
- účasť na výstavách a prezentáciách.

Formy hodnotenia

Používajú sa:

- priebežné slovné hodnotenie,
- hodnotenie výtvarných prác,
- hodnotenie výtvarného portfólia,
- sebahodnotenie žiaka,
- klasifikácia podľa platných právnych predpisov.

15. UČEBNÉ PLÁNY VÝTVARNÝ ODBOR

Prípravné štúdium

Prípravné štúdium výtvarného odboru ZUŠ je určené pre nadané deti v predškolskom veku alebo pre žiakov prvého ročníka základnej školy. Zahŕňa plošné i priestorové výtvarné činnosti s dôrazom na spontánny detský výtvarný prejav.

Študijné zameranie: Výtvarný odbor – výtvarná tvorba

Dĺžka štúdia: 1 – 2 roky

Organizácia vyučovania: skupinové vyučovanie

Počet žiakov v skupine: 5-8 žiakov

Učebný plán

Predmet	1. ročník	2. ročník
Výtvarná tvorba	2 vyučovacie hodiny týždenne	2 vyučovacie hodiny týždenne
Spolu	2 hodiny týždenne	2 hodiny týždenne

Charakteristika:

- hravé výtvarné činnosti,
- spontánny výtvarný prejav,
- poznávanie základných výtvarných výrazových prostriedkov,
- práca s rôznymi materiálmi a technikami,
- rozvoj predstavivosti a tvorivosti.

ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM I. STUPŇA

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Veková skupina: približne 6 – 10 rokov

Zameranie: získanie základných výtvarných vedomostí, zručností a pracovných návykov.

Žiaci sú prijímaní na štúdium na základe absolvovania prípravného štúdia alebo na základe prijímacej skúšky. Osvojujú si základné procesy, prostriedky a techniky výtvarných disciplín.

Štúdium zahŕňa kreslenie, maľovanie, grafiku, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie i zoznamovanie s multimédiami; primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie) je žiakom sprístupňované historické i novodobé umenie.

Učebný plán

Predmet	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Výtvarná tvorba	3 hod.	3 hod.	3 hod.	3 hod.
Spolu	3 hod.	3 hod.	3 hod.	3 hod.

Obsah predmetu:

- kreslenie,
- maľovanie,
- grafika,
- modelovanie,
- priestorová tvorba,
- dekoratívne činnosti,
- základy výtvarnej kultúry.

Žiak si osvojuje:

- základné výtvarné postupy,
- prácu s farbou a tvarom,
- jednoduché kompozičné princípy,
- schopnosť výtvarne vyjadriť vlastné predstavy.

Charakteristika vyučovania:

Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka je orientované na experimentovanie (materiálno-technické, s vyjadrovacími prostriedkami), uplatnenie jeho fantázie a predstavivosti, na prekonávanie schém zobrazovania a myslenia a na podporu vlastných žiakových riešení na úrovni obsahu i formy. Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie). Primerane veku, prevažne formou výtvarnej interpretácie a rozhovorov o umení je žiakom sprístupňované historické i súčasné umenie. Absolvovanie štúdia Prvá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Veková skupina: približne 11 – 15 rokov

Zameranie: prehlbovanie výtvarných schopností, rozvoj samostatného výtvarného myslenia a osobného prejavu.

Učebný plán

Predmet	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Výtvarná tvorba	3 hod.	3 hod.	3 hod.	3 hod.
Spolu	3 hod.	3 hod.	3 hod.	3 hod.

Obsah predmetu:

- kresba podľa skutočnosti,
- štúdia tvaru a priestoru,
- maľba a farebné vzťahy,
- grafické techniky,
- modelovanie a objektová tvorba,
- dizajn a úžitková tvorba,
- experimentálne techniky,
- základy dejín umenia a vizuálnej kultúry.

Žiak:

- rozvíja vlastný výtvarný názor,
- samostatne rieši výtvarné úlohy,
- dokáže kombinovať techniky,
- vytvára rozsiahlejšie výtvarné projekty.

Charakteristika vyučovania:

Vyučovanie prostredníctvom činností žiaka. Je orientované na experimentovanie s technikami, materiálmi, vyjadrovacími prostriedkami i témami, formou vecných, aspektových a analyticko-syntetických štúdií, ktoré vyúsťujú do samostatnej operatívnej tvorby žiaka (jeho vlastných tvorivých riešení). Vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, dekoratívne činnosti, modelovanie, fotografia, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, video a animácia) – proporcionalitu jednotlivých disciplín a činností volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov. Žiakom sú priebežne sprostredkované poznatky o súčasnom výtvarnom umení, dizajne a architektúre. Absolvovanie štúdia Druhá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou alebo kolekciou prác.

16. UČEBNÉ OSNOVY VÝTVARNÉHO ODBORU**16.1 PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM****Charakteristika prípravného štúdia**

Prípravné štúdium je určené pre žiakov, ktorí prejavujú záujem o výtvarnú tvorbu a chcú si overiť svoje schopnosti a predpoklady pre ďalšie štúdium vo výtvarnom odbore.

Cieľom prípravného štúdia je prostredníctvom hravých a tvorivých činností rozvíjať:

- spontánny výtvarný prejav,
- predstavivosť a fantáziu,
- jemnú motoriku,
- schopnosť pozorovať a vnímať okolitý svet,
- základné pracovné návyky.

Žiak sa oboznamuje so základnými výtvarnými prostriedkami:

- línia,
- bod,
- plocha,
- farba,
- tvar,
- priestor.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM – 1. ročník

Tematické celky a obsah učiva

Tematický celok	Obsah učiva	Odporúčané techniky
Objavovanie línie a tvaru	kresba jednoduchých predmetov, spontánna kresba, obrys a detail	ceruzka, pastel, fix, uhlík
Svet farieb	základné farby, miešanie farieb, farebné kontrasty	tempera, akvarel, voskový pastel
Svet okolo nás	príroda, zvieratá, človek, rozprávkové motívy	kresba, maľba, koláž
Práca s materiálom	vlastnosti rôznych materiálov, tvorivé využitie predmetov	papier, textil, prírodné materiály
Priestorová tvorba	jednoduché objekty a modelovanie	hlina, papier, plastelína

Očakávané výstupy žiaka

Žiak:

- používa základné výtvarné materiály,
- dokáže vyjadriť vlastnú predstavu kresbou a maľbou,
- rozpoznáva základné farby,
- experimentuje s materiálmi,

- osvojuje si základné pracovné návyky.

Hodnotenie

Hodnotí sa:

- aktivita a záujem o tvorbu,
- tvorivý prístup,
- schopnosť pracovať s materiálom,
- samostatnosť pri riešení úloh.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM – 2. ročník

Tematické celky a obsah učiva

Tematický celok	Obsah učiva	Odporúčané techniky
Kresba a pozorovanie	kresba predmetov, prírodnín, jednoduchých kompozícií	ceruzka, pastel, rudka
Farebné vyjadrenie	farebné vzťahy, nálada farieb, farebný kontrast	tempera, akvarel
Fantázia a predstavivosť	rozprávkový svet, vlastné príbehy, imaginárna tvorba	kombinované techniky
Dekoratívna tvorba	rytmus, opakovanie, ornament	kresba, koláž
Priestorová tvorba	jednoduchý objekt, reliéf, modelovanie	hlina, papier, textil

Očakávané výstupy žiaka

Žiak:

- samostatnejšie používa výtvarné prostriedky,
- dokáže vytvoriť jednoduchú kompozíciu,
- rozvíja vlastnú predstavivosť,
- chápe rozdiel medzi kresbou, maľbou a priestorovou tvorbou,
- dokáže pomenovať vlastný výtvarný zámer.

16. 2 ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM I. STUPŇA

I. ČASŤ I. STUPŇA

1. ročník

Charakteristika ročníka

Žiak získava základné výtvarné návyky, učí sa správne používať výtvarné pomôcky a postupne rozvíja schopnosť pozorovať a výtvarne vyjadrovať skutočnosť.

Tematické celky

Tematický celok	Obsah učiva	Techniky
Kresba	lína, tvar, jednoduché predmety, prírodné motívy	ceruzka, pastel, uhlík
Maľba	základné farby, miešanie farieb, farebná plocha	tempera, akvarel
Kompozícia	usporiadanie prvkov v ploche	kresba, maľba
Grafické hry	odtlačok, štruktúra, rytmus	monotypia, tlač
Priestorová tvorba	jednoduché plastické práce	papier, hlina

Očakávané výstupy

Žiak:

- pozná základné výtvarné pojmy,
- vie pracovať s farbou a líniou,
- vytvára jednoduché kompozície,
- zvláda základné pracovné postupy.

2. ročník

Charakteristika ročníka

Žiak si upevňuje základné výtvarné návyky, rozvíja schopnosť pozorovať skutočnosť a učí sa vedome používať výtvarné prostriedky. Dôraz sa kladie na rozvoj tvorivosti, predstavivosti a samostatného výtvarného vyjadrenia.

Tematické celky

Tematický celok	Obsah učiva	Odporúčané techniky
Kresba a tvar	pozorovanie predmetov, proporcie, jednoduchá štúdia tvaru	ceruzka, pastel, uhlík
Maľba a farba	farebné vzťahy, kontrast, svetlé a tmavé tóny	tempera, akvarel
Kompozícia	usporiadanie prvkov v obrazovej ploche, rovnováha	kresba, maľba, koláž
Grafické techniky	štruktúra, rytmus, odtlačok, jednoduchá tlač	monotypia, linoryt

Tematický celok	Obsah učiva	Odporúčané techniky
Priestorová tvorba	modelovanie jednoduchých tvarov a objektov	hlina, papier, prírodné materiály
Výtvarná kultúra	poznávanie umeleckých diel primerane veku	rozhovor, reprodukcie

Očakávané výstupy žiaka

Žiak:

- dokáže pozorovať a výtvarne zachytiť jednoduché tvary,
- využíva základné farebné vzťahy,
- vytvára jednoduché kompozície,
- pozná základné vlastnosti materiálov,
- rozvíja vlastný tvorivý prejav.

3. ročník

Charakteristika ročníka

Žiak prehľbuje svoje výtvarné schopnosti, získava väčšiu istotu pri práci s rôznymi technikami a učí sa riešiť výtvarné úlohy samostatnejšie.

Tematické celky

Tematický celok	Obsah učiva	Odporúčané techniky
Kresba podľa skutočnosti	pozorovanie predmetov, prírodnín, detail, proporcia	ceruzka, rudka, uhlík
Maľba	farebná škála, nálada farieb, farebná kompozícia	tempera, akvarel
Priestor a perspektíva	základné chápanie priestoru, veľkosť a vzťahy tvarov	kresba, maľba
Grafika	plošné riešenie, kontrast, rytmus	tlač z výšky, experimentálna grafika
Dekoratívna tvorba	ornament, vzor, rytmické opakovanie	kresba, koláž, kombinované techniky
Objektová tvorba	jednoduchý priestorový objekt	papier, textil, hlina

Očakávané výstupy žiaka

Žiak:

- dokáže pozorovať a analyzovať jednoduché tvary,
- využíva výtvarné prostriedky zámerne,
- chápe základné kompozičné princípy,
- kombinuje rôzne materiály,
- dokáže vysvetliť svoje výtvarné riešenie.

4. ročník

Charakteristika ročníka

Žiak završuje prvú časť I. stupňa základného štúdia. Rozvíja získané zručnosti, pracuje samostatnejšie a vytvára si základný individuálny výtvarný prejav.

Tematické celky

Tematický celok	Obsah učiva	Odporúčané techniky
Kresba	štúdia predmetov, prírodnín, jednoduchá figurálna kresba	ceruzka, uhlík, pastel
Maľba	farebná harmónia, kontrast, výraz farby	tempera, akvarel, akryl
Kompozícia	usporiadanie obrazu, hlavný motív, plocha	kresba, maľba
Grafické techniky	jednoduché grafické riešenia	linoryt, monotypia
Priestorová tvorba	reliéf, objekt, práca s objemom	hlina, papier, kombinované materiály
Výtvarná kultúra	základná orientácia v umení	ukážky diel, diskusia

Očakávané výstupy žiaka

Žiak:

- ovláda základné výtvarné techniky,
- dokáže samostatne riešiť primerané výtvarné zadania,
- rozlišuje základné výtvarné disciplíny,
- vie prezentovať vlastnú tvorbu,
- získava pozitívny vzťah k umeniu.

16. 3 ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM I. STUPŇA

II. ČASŤ I. STUPŇA ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Charakteristika druhej časti I. stupňa

Druhá časť I. stupňa základného štúdia nadväzuje na získané vedomosti a zručnosti žiakov z prvej časti štúdia. Žiak postupne prechádza od osvojovania základných výtvarných postupov k samostatnejšiemu výtvarnému mysleniu.

Dôraz sa kladie na:

- rozvoj individuálneho výtvarného prejavu,
- schopnosť samostatne riešiť výtvarné úlohy,
- prehlbovanie technických zručností,

- experimentovanie s materiálmi a technikami,
- vnímanie súvislostí medzi výtvarným umením, kultúrou a spoločnosťou.

1. ročník

Charakteristika ročníka

Žiak si upevňuje získané vedomosti a rozvíja schopnosť vedome používať výtvarné prostriedky. Väčšia pozornosť sa venuje pozorovaniu skutočnosti, štúdiu tvaru a priestoru.

Tematické celky

Tematický celok	Obsah učiva	Odporúčané techniky
Kresba podľa skutočnosti	štúdium predmetov, základy proporcie, svetlo a tieň	ceruzka, uhlík, rudka
Figurálna tvorba	jednoduchá štúdia postavy, pohyb, proporcie	kresba, kombinované techniky
Maľba	farebné vzťahy, tónovanie, farebná kompozícia	tempera, akvarel, akryl
Grafika	princíp grafického záznamu, kontrast, plocha	linoryt, monotypia
Priestorová tvorba	objem, konštrukcia, reliéf	hlína, papier, rôzne materiály
Dizajn a dekoratívna tvorba	návrh, ornament, úžitkový predmet	kresba, koláž

Očakávané výstupy žiaka

Žiak:

- dokáže pozorovať a analyzovať tvar,
- zvláda základné princípy proporcie,
- využíva svetlo a tieň vo výtvarnej práci,
- vedome pracuje s farebnými vzťahmi,
- vytvára jednoduché výtvarné projekty.

6. ročník

Charakteristika ročníka

Žiak rozvíja schopnosť samostatného výtvarného myslenia a získava väčšiu istotu pri používaní rôznych výtvarných techník. Učí sa prepájať jednotlivé výtvarné disciplíny.

Tematické celky

Tematický celok	Obsah učiva	Odporúčané techniky
Kresba a štúdia	kresba predmetov, priestoru, detailu	ceruzka, uhlík, pero
Farebná tvorba	farebná harmónia, kontrast, expresívne využitie farby	tempera, akryl
Priestorové vzťahy	perspektíva, kompozícia priestoru	kresba, maľba
Grafická tvorba	experimentovanie s grafickým výrazom	grafické techniky
Kombinované techniky	spájanie materiálov a postupov	koláž, asambláž
Výtvarná kultúra	významné diela a umelecké smery	diskusia, analýza diel

Očakávané výstupy žiaka

Žiak:

- využíva výtvarné prostriedky zámerne,
- dokáže kombinovať techniky,
- vytvára vlastné výtvarné riešenia,
- chápe základné princípy kompozície,
- dokáže pomenovať svoje tvorivé zámery.

3. ročník

Charakteristika ročníka

Žiak smeruje k vytváraniu vlastného výtvarného názoru. Rozvíja schopnosť experimentovať, pracovať s témou a vytvárať komplexnejšie výtvarné práce.

Tematické celky

Tematický celok	Obsah učiva	Odporúčané techniky
Autorská kresba	individuálne riešenie kresliarskych úloh	kresba, kombinované techniky
Maľba a výraz	nálada, symbol, osobné vyjadrenie	maľba rôznymi médiami
Grafické experimenty	vlastný grafický rukopis	grafické techniky
Priestorová tvorba	objekt, sochárske riešenie, materiálový experiment	hlina, drevo, papier, textil
Dizajn	návrh a realizácia jednoduchého dizajnu	kresba, modelovanie
Projektová tvorba	samostatná práca na výtvarnej téme	kombinované techniky

Očakávané výstupy žiaka

Žiak:

- vytvára samostatné výtvarné riešenia,
- dokáže pracovať s témou,
- rozvíja vlastný výtvarný prejav,
- využíva experiment ako súčasť tvorby,
- vie obhájiť svoje výtvarné rozhodnutia.

4. ročník

Charakteristika ročníka

Ôsmy ročník završuje prvú časť I. stupňa základného štúdia. Žiak prezentuje získané vedomosti a schopnosti prostredníctvom samostatnej tvorivej práce.

Dôraz sa kladie na:

- samostatnosť,
- osobný výtvarný prejav,
- schopnosť pracovať s témou,
- prezentáciu vlastnej tvorby.

Tematické celky

Tematický celok	Obsah učiva	Odporúčané techniky
Štúdia a interpretácia	kresba podľa skutočnosti, vlastná interpretácia	kresba, maľba
Autorská tvorba	vlastná téma a výtvarné riešenie	ľubovoľné techniky
Experimentálna tvorba	nové postupy, materiály, médiá	kombinované techniky
Priestorová a objektová	samostatný priestorový projekt	rôzne materiály

Tematický celok	Obsah učiva	Odporúčané techniky
tvorba		
Výtvarná kultúra	umelecké smery, súčasné umenie	analýza, diskusia
Záverečný projekt	výber témy, návrh, realizácia a prezentácia	podľa zamerania žiaka

Očakávané výstupy žiaka

Žiak:

- samostatne vytvára výtvarné práce,
- dokáže zvoliť vhodnú techniku a materiál,
- prezentuje a hodnotí vlastnú tvorbu,
- používa odbornú výtvarnú terminológiu,
- preukazuje pripravenosť na ďalšie umelecké vzdelávanie.

17. TEMATICKÉ OKRUHY VÝTVARNÉHO ODBORU ZUŠ

Tematické okruhy predstavujú obsahové oblasti, ktoré sa priebežne realizujú počas štúdia podľa vekových a individuálnych schopností žiakov.

17.1 Kresba

Charakteristika

Kresba je základným výtvarným vyjadrovacím prostriedkom. Rozvíja pozorovanie, predstavivosť, cit pre proporcie, tvar, líniu a kompozíciu.

Obsah:

- kresba podľa skutočnosti,
- kresba predmetov a prírodnín,
- kresba človeka a figúry,
- kresba priestoru,
- kresba podľa predstavy,
- štúdium svetla a tieňa,
- expresívna a experimentálna kresba.

Techniky:

- ceruzka,

- uhlik,
- rudka,
- pastel,
- pero,
- lavírovaná kresba.

17.2 Maľba

Charakteristika

Maľba rozvíja schopnosť vnímať farbu, farebné vzťahy a využívať farbu ako prostriedok výtvarného vyjadrenia.

Obsah:

- základná farebná teória,
- miešanie farieb,
- farebný kontrast,
- svetlo a tieň vo farbe,
- farebná kompozícia,
- realistická a expresívna maľba.

Techniky:

- tempera,
- akvarel,
- akryl,
- kombinované maliarske techniky.

17.3 Grafika

Charakteristika

Grafická tvorba rozvíja cit pre plochu, kontrast, rytmus a štruktúru.

Obsah:

- princípy grafického vyjadrenia,
- pozitív a negatív,
- plošná kompozícia,
- experimentálna grafika,

- jednoduché tlačové postupy.

Techniky:

- monotypia,
- linoryt,
- tlač z rôznych materiálov,
- experimentálne grafické postupy.

17.4 Priestorová tvorba

Charakteristika

Priestorová tvorba rozvíja priestorové myslenie, vnímanie objemu a vzťahu materiálu a tvaru.

Obsah:

- modelovanie,
- reliéf,
- objekt,
- sochárske princípy,
- konštrukcia a skladanie tvarov.

Techniky a materiály:

- hlina,
- papier,
- drevo,
- textil,
- prírodné materiály,
- recyklované materiály.

17.5 Dekoratívna a úžitková tvorba

Obsah:

- ornament,
- rytmus a opakovanie,
- návrh dekoratívnych prvkov,
- dizajn predmetov,

- práca s textilom a papierom.

17.6 Experimentálna tvorba

Obsah:

- kombinovanie výtvarných techník,
- práca s netradičnými materiálmi,
- objavovanie vlastných výtvarných postupov,
- tvorba autorského projektu.

18. Medzipredmetové vzťahy

Výtvarný odbor prirodzene spolupracuje s ďalšími vzdelávacími oblasťami.

Slovenský jazyk a literatúra

- ilustrácia literárneho textu,
- vizuálne spracovanie príbehu,
- tvorba komiksu.

Dejepis

- poznávanie historických období,
- výtvarné umenie v historických súvislostiach.

Geografia

- kultúra a umenie rôznych krajín,
- regionálne tradície.

Prírodovedné predmety

- pozorovanie prírody,
- kresba prírodnín,
- environmentálne témy.

Informatika

- digitálna fotografia,
- grafické programy,
- vizuálna komunikácia.

Hudobný odbor

- vyjadrenie hudby výtvarnými prostriedkami,
- synestetické projekty.

19. Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak:

- rozvíja sebapoznatie,
- získava schopnosť sebahodnotenia,
- učí sa spolupracovať.

Environmentálna výchova

Žiak:

- vníma prírodu ako zdroj inšpirácie,
- využíva ekologické materiály,
- chápe význam ochrany životného prostredia.

Mediálna výchova

Žiak:

- rozlišuje kvalitu vizuálnych informácií,
- chápe význam obrazu v médiách,
- rozvíja vizuálnu gramotnosť.

Multikultúrna výchova

Žiak:

- poznáva umenie rôznych kultúr,
- rešpektuje rozmanitosť umeleckých prejavov.

Regionálna výchova

Žiak:

- spoznáva miestne tradície,
- využíva regionálne motívy vo vlastnej tvorbe.

20. Kritériá hodnotenia výtvarných prác

Pri hodnotení výtvarnej práce učiteľ prihliada na:

Obsahovú stránku

- pochopenie zadania,
- originalitu myšlienky,
- schopnosť výtvarne vyjadriť tému.

Výtvarné spracovanie

- kompozíciu,
- prácu s farbou,
- využitie techniky,
- kvalitu prevedenia.

Tvorivý proces

- aktivitu žiaka,
- samostatnosť,
- experimentovanie,
- schopnosť hľadať riešenia.

Osobný rozvoj

- individuálny pokrok,
- zlepšenie schopností,
- vlastný výtvarný prejav.

21. Absolventská práca žiaka

Absolventská práca predstavuje završenie štúdia a prezentáciu získaných vedomostí a výtvarných schopností.

Obsah absolventskej práce:

- výber vlastnej témy,
- prípravné návrhy a štúdie,
- voľba vhodnej techniky,
- realizácia výtvarného diela,
- prezentácia práce.

Žiak pri absolventskej práci preukazuje:

- samostatnosť,
- schopnosť tvorivo riešiť tému,
- zvládnutie výtvarných techník,
- schopnosť vysvetliť svoj tvorivý zámer.

17. Záverečné ustanovenia

Učebné osnovy výtvarného odboru ZUŠ vytvárajú rámec pre systematické umelecké vzdelávanie žiakov. Učiteľ ich realizuje tvorivo a flexibilne podľa veku, schopností, záujmov a individuálneho rozvoja jednotlivých žiakov.

Výtvarné vzdelávanie smeruje k tomu, aby žiak:

- získal základné umelecké vzdelanie,
- rozvíjal tvorivé schopnosti,
- vytvoril si pozitívny vzťah k umeniu,
- dokázal vnímať a interpretovať svet prostredníctvom výtvarného jazyka.